

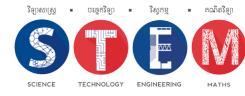

Science វិទ្យាសាស្ត្រ Technology បច្ចេកវិទ្យា

Engineerin វិស្វកម្ម Maths គណិតវិទ្យា

p4 British Ambassador Opening Statement

p7 Minister of Education, Youth and

Sports Opening Statement

p10 Top 20 STEM Careers for Cambodia

p16 Production Line Supervisor

p18 Automation Technician

p20 Architect

p22 Civil Engineer

p24 Construction Site Supervisor

p26 Project Manager

p28 Water Supply Expert

p30 Water Sanitation Expert

p32 Food Safety Specialist

p34 Chemist

p36 Network Engineer

p38 Software Programmer

p40 Public Health Specialist

p42 Economist

p44 Doctor

p46 Medical Laboratory Technician

p48 Psychologist

p50 Actuarial Analyst

p52 Financial Analyst

p54 Mechanic

p56 Scholarships

H.E. William Longhurst Ambassador British Embassy

Science, Technology, Engineering and Maths (STEM) careers are quickly becoming highly sought after positions across the world, and Cambodia is no exception. With an economy that is rapidly developing and opening up to international investors, young Cambodians need to be aware of what jobs are available and what skills they require for each job. However, the country currently faces a serious shortage of STEM professionals. Many young people are not choosing to go into STEM careers because they perceive the subjects as being too difficult, not well respected, or they believe they won't lead to well paid jobs. But Cambodia needs more Engineers, more Doctors, more Network Developers and more Statisticians in order for it to develop.

Many students aren't aware of the huge range of STEM careers that they could choose to enter. Without an understanding of what the options are, it's impossible for a student or young professional to make an informed choice about which job will be best for them – whether it's a job that fits most closely with their personal interests, with their skills or with their financial aspirations.

This guide is the first of its kind in Cambodia and will help individuals identify where the real opportunities are for STEM skills in Cambodia. The aim of this booklet is to help give young Cambodians ideas and inspiration for their future careers, to introduce new jobs they may never have heard of, and if they already have an idea of what they would like to do, to help them understand how to get there. It will help them understand the job and what is required of them, skills wise, for the various opportunities within STEM.

We believe this guide will be of great value to young Cambodians, helping them understand the opportunities that lie both within and beyond Cambodia, through STEM careers. It is an exciting time. The ASEAN Economic Community is opening up all markets and with developments such as this and the Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB), Cambodia will become more and more connected to its neighbours. Additionally, the Cambodian government has planned to increase the number of sectors that require a skilled labour force and move away from the garment sector, meaning that now is the time for young students and professionals to take the right steps forward to secure their future

This STEM Careers of the Future booklet is part of a wider programme of work by the British Embassy. We are helping develop leadership skills through a series of Chevening Career Development Learning sets; we are mentoring young Cambodian professionals; we give talks at local universities on the importance of STEM education and what the opportunities are for young people going into these areas of work. We are also working closely with the national government and, together with Ministry of Education, Youth and Sports (MOEYS) and IDP Education Cambodia, have set up a STEM Ambassador Network for Cambodia. We have

collaborated with MOEYS and the Cambodian Mathematical Society to bring a new British method of maths teaching to Cambodia called "Diagnostic Questions" which works by identifying and correcting misperceptions; we have produced a bilingual English/Khmer children's STEM book about a young girl with a great idea who becomes an Engineer; and we are working with Kids City to run STEM activity days for Cambodian students and their teachers.

I hope that this booklet will provide the inspiration and information needed to encourage many more young Cambodians to consider a career in STEM.

ឯកឧត្តមវិលាម ឡុងហ្គើស ឯកអគ្គរាជទូតអង់គ្លេស

អាជីពការងារផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា
វិស្វកម្មនិងគណិតវិទ្យា (STEM) បានក្លាយជាមុខងារ ដែលគេត្រូវ
ការបំផុតនៅទូទាំងពិកពលោក រួមទាំងក្នុងប្រទេសកម្ពុជាផងដែរ។
ស្របពេលដែលសេដ្ឋកិច្ចកំពុងលូតលាស់យ៉ាងឆាប់រហ័ស និងបើក
ទូលាយចំពោះវិនិយោគិនអន្តរជាតិនោះ ពលរដ្ឋកម្ពុជាវ័យក្មេង
ចាំបាច់ត្រូវដឹងថា តើមានការងារអ្វីខ្លះដែលពួកគេអាចធ្វើបាន
ហើយថា តើជំនាញអ្វីខ្លះដែលពួកគេត្រូវការ។
ទោះបីជាយ៉ាងណា នាពេលបច្ចុប្បន្នប្រទេសកម្ពុជាកំពុងប្រឈម
មុខនឹងកង្វះខាតខ្លាំងនូវអ្នកដែលមានវិជ្ជាជីវៈការងារ STEM នេះ។
ពលរដ្ឋយែក្មេងជាច្រើនសម្រេចមិនជ្រើសរើសយកអាជីព
STEM ពីព្រោះពួកគេគិតថា មុខវិជ្ជាទាំងនេះមានការ
លំបាកខ្លាំង មិនសូវទទួលបានការគោរព ឬពួកគេជឿថា
ពួកគេមិនអាចទទួលប្រាក់ខែខ្ពស់។ ប៉ុន្តែប្រទេសកម្ពុជាពិតជា
ត្រូវការវិស្វករ វេជ្ជបណ្ឌិត អ្នកបង្កើតបណ្ដាញនិងអ្នករៀបចំ
ស្ថិតិច្រើននាក់ទៀត ដើម្បីធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេស។

សិស្សនិស្សិតជាច្រើនមិនបានដឹងអំពីអាជីពការងារ STEM ដ៏ សម្បូបែបដែលពួកគេអាចជ្រើសរើសបាននោះទេ។ ដោយមិន ដឹងថាមានជម្រើសអ្វីខ្លះនោះ សិស្សនិស្សិតឬអ្នកប្រកបវិជ្ជាជីវៈវ័យ ក្មេងមិនអាចធ្វើការជ្រើសរើសណាមួយដែលស័ក្តិសមបំផុត សម្រាប់ពួកគេនោះទេ បើទោះបីជាការងារទាំងនោះត្រូវ នឹងចំណង់ចំណុលចិត្តផ្ទាល់ខ្លួន ជំនាញរបស់ខ្លួន ឬត្រូវនឹងប្រាក់ខែ ដែលពួកគេចង់បានក៏ដោយ។ នេះគឺជាសៀវភៅណែនាំលើកដំបូងដែលមិនធ្លាប់ មាននៅប្រទេសកម្ពុជា ហើយនឹងជួយដល់បុគ្គលម្នាក់ៗស្វែងយល់ថា ឱកាសពិតប្រាកដសម្រាប់ជំនាញ STEM អាចរកបានឯណានៅក្នុង

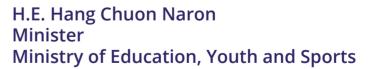
ប្រទេសកម្ពុជា។ គោលបំណងរបស់កូនសៀវភៅនេះគឺជួយផ្តល់គំនិត និងការជម្រុញទឹកចិត្តដល់ពលរដ្ឋកម្ពុជាវ័យក្មេងក្នុងការស្វែងរកអាជីព ការងារនាពេលអនាគត ជួយណែនាំការងារថ្មីដែលពួកគេប្រហែលជា មិនធ្លាប់បានឮ ហើយប្រសិនបើពួកគេបានដឹងថា ពួកគេនឹងធ្វើអ្វីនោះ វាក៏ជួយធ្វើឲ្យពួកគេយល់ពីរបៀបដែលត្រូវសម្រេចដល់គោលដៅនោះ។ កូនសៀវភៅនេះនឹងជួយឲ្យពួកគេយល់ពីការងារ និងលក្ខណៈសម្បត្តិអ្វី ដែលពួកគេត្រូវមានគឺការយល់ដឹងពីជំនាញសម្រាប់ឱកាសជាច្រើននៅ ក្នុងអាជីពការងារ STEM ។

ក្នុងអាជីពការងារ STEM ។
យើងជឿជាក់ថា សៀវភៅណែនាំ នេះពិតជាមានគុណប្រយោជន៍ចំពោះ
ពលរដ្ឋកម្ពុជា ដែលជួយឲ្យពួកគេយល់ពីឱកាសដែលមានទាំង
នៅក្នុងនិងក្រៅប្រទេសកម្ពុជាតាមរយៈអាជីពការងារ STEM។
វាចំពេលវេលាដ៏រីករាយបំផុត ព្រោះសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ច អាស៊ានបាន
បើកចំហសម្រាប់ទីផ្សារទាំងអស់ ហើយតាមរយៈការអភិវឌ្ឍន៍ដូច
ដែលបានលើកឡើងនេះ ព្រមទាំងធនាគារវិនិយោគហេដ្ឋារចនា
សម្ព័ន្ធអាស៊ី (AIIB) ប្រទេសកម្ពុជានឹងកាន់តែមានទំនាក់ទំនង
ជិតស្និទ្ធ មួយកម្រិតទៀតជាមួយនឹងប្រទេសជិតខាងរបស់ខ្លួន។
លើសពីនេះទៅទៀត រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមានគម្រោងពង្រីក វិស័យមួយ
ចំនួនទៀតដែលត្រូវការកម្លាំងពលកម្មជំនាញ ហើយងាកចេញពីវិស័យ
កាត់ដេរ មានន័យថា ឥឡូវនេះគឺជាពេលវេលាសម្រាប់សិស្ស
និស្សិតនិងអ្នកប្រកបវិជ្ជាជីវៈវ័យក្មេង បោះជំហានទៅមុខដើម្បី
សម្រេចគោលដៅអនាគតរបស់ខ្លួន។
កូនសៀវភៅដែលមានឈ្មោះថា STEM អាជីពការងារនាពេលអនាគត
នេះ គឺជាផ្នែកមួយនៃកម្មជីការងារដ៏ទូលំទូលាយមួយដែលរៀបចំ

ឡើងដោយស្ថានទូតអង់គ្លេស។ យើងកំពុងជួយអភិវឌ្ឍន៏ជំនាញ

ភាពជាអ្នកដឹកនាំតាមរយៈកម្មវិធី Chevening Career Development Learning។ យើងកំពុងតែណែនាំអ្នក ប្រកបវិជ្ជាជីវៈកម្ពុជាវ័យក្មេង។ យើងនឹងធ្វើការបង្ហាញដល់គ្រប់សាកលវិទ្យាល័យក្នុងស្រុកស្ដីពី សារៈសំខាន់នៃការសិក្សាអំពីអាជីពការងារ STEM ហើយឱកាស អ៊ីខ្លះ សម្រាប់ពលរដ្ឋវ័យក្មេងដែលចាប់យកអាជីពការងារ នេះ។ យើងក៏កំពុងធ្វើការងារយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយរដ្ឋាភិបាល ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា កម្មវិធី IDP Education Cambodia និងបានបង្កើតបណ្តាញឯកអគ្គរដុទូត STEM នៅកម្ពុជា។ យើងបាន សហការជាមួយក្រសួងអប់រំយុវជន និង កីឡានិងសហគមន៍អ្នក គណិតវិទូកម្ពុជា ដើម្បីនាំយកវិធីសាស្ត្រគណិតវិទ្យាថ្មីរបស់ អង់គ្លេសមកកម្ពុជាដែលគេហៅថា "Diagnostic Questions" ដែលជួយកំណត់និងកែតម្រូវ ការយល់ខុស។ យើងបានបង្កើត សៀវភៅស្ដីពីអាជីពការងារ STEM ជាភាសាអង់គ្លេសនិងខ្មែរ សម្រាប់កុមារ ដែលនិយាយអំពីក្មេងស្រីម្នាក់ដែលមានគំនិតដ៏ធ្វើម ហើយបានក្លាយជាវិស្មករម្នាក់ ហើយយើងកំពុងធ្វើការជាមួយមណ្ឌល កម្សាន្ទឃីតស៊ីធី ដើម្បីរៀបចំឲ្យមានការអនុវត្តជាក់ស្វែងលើអាជីព ការងារ STEM សម្រាប់សិស្សនិស្សិតកម្ពុជា និងគ្រូបង្រៀនរបស់ ពួកគេ។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា កូនសៀវភៅនេះនឹងផ្តល់ការបំផុសគំនិត និង ព័ត៌មានចាំបាច់ ដើម្បីលើកទឹកចិត្តឲ្យពលរដ្ឋកម្ពុជាវ័យក្មេង ពិចារណា អាជីពមួយក្នុងចំណោមអាជីពការងារ STEM នេះ៕

Science, Technology, Engineering and Maths (STEM) professionals create, explain, build, and innovate the world around us. Cambodia needs more young people skilled and qualified in these subjects to develop our human resources, the economy, and drive our nation's development. As our country develops and our economy grows, the Cambodian populace must adapt by shifting toward the jobs that the job market offers. And for our country to continue growing, we must encourage our young students to explore the demand of skills. Our nation needs STEM graduates to become more competitive in the region and the world, most notably as we integrate with the ASEAN Economic Community. I encourage Cambodian students to take a strong interest in these subjects, and parents and teachers to support students going into STEM majors and careers.

 $\mathsf{6}$

Choosing the right career means undertaking the right studies, but information is lacking among education circles in Cambodia. Together with the British Embassy, we sought to bridge this information gap and this booklet will serve as a guide for students to better understand their options academically and professionally. This guide will also provide parents with a better understanding of what their children are pursuing, allowing them to support their children in those choices.

This guide offers young students key information regarding what each position is, where and what to study for each job, what salary and working hours can be expected, and also offers first-hand insight into each position from Cambodian professionals who have already walked the path to success.

The Cambodian government and the MOEYS understand the importance of education and what it means for the future of our country. Every year, the number of schools increases as we reach out to ensure rural communities have access to our national education system. But this is not enough - we want to ensure that teachers are qualified to teach and can transfer their knowledge to help encourage young students to succeed. The 'Teacher Policy Action Plan', issued by the government in 2015, will ensure that by 2020, all teachers will have the minimum of a Bachelor's degree, ensuring their capacity in the vital job of educating the next crop of professionals. Recently, we've seen a dramatic increase in business graduates, creating a surplus in job seekers in that sector and a skill shortage in STEM sectors. To curb this issue, the MOEYS is suspending, on a temporary basis, the issuance of licenses to launch new programs and courses that are finance and business related, to allow universities to shift their attention to subjects like engineering and science.

The government's effort to put a stronger emphasis on STEM is growing. In 2015, the Golden West Humanitarian Foundation, in partnership with MOEYS, organised the country's first Science and Engineering Festival. The event was a huge success with more than 5000 attendees. Some 50 exhibitors, from across various STEM orientated

subjects, demonstrated and showcased the importance of STEM, and how these subjects could be made more relevant and spark interest among attendees. With such success, a second edition of the festival will be held in March 2016 to continue to continue our future young professionals to explore STEM careers.

Now, more than ever, is the time for Cambodia to prioritise STEM fields and careers. As Cambodia is currently preparing to graduate from a Least Developed Country to a Lower Middle Income Country, we must prepare our young students and professionals for this transition. Cambodia's Industrial Development Policy 2015-2025 has at its core Cambodia's aspiration for Middle Income Country status, and thus we plan to move beyond a garment sector-led economy to one based on manufacturing, where STEM knowledge will be invaluable.

ឯកឧត្តម ហង់ ជួនណារ៉ុន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជននិងកីឡា

អ្នកជំនាញផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា បង្កើត ពន្យល់ កសាងនិងកែច្នៃពិភពនៅជុំវិញយើង។ ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវការយុវជនច្រើនទៀតដែលមានជំនាញ និង សមតភាពគ្រប់គ្រាន់លើមខវិជាទាំងនេះ ដើម្បីអភិវឌ្ឍធនធាន មនស្ស សេដកិច និងជ័យជំរំពាការអភិវឌ្យប្រទេសជាតិយើង។ ស្របពេលដែលប្រទេសយើងកំពុងអភិវឌ្ឍ ហើយសេដកិចក៏កំពុង លូតលាស់ ប្រជាជនកម្ពុជាត្រូវតែសម្របខ្លួនដោយងាកមកចាប់ យកការងារដែលទីផ្សារការងារកំពុងត្រូវកាំរ។ ហើយដើម្បីឲ្យប្រទេសយើងបន្តនូវការរីកលូតលាស់ យើងត្រូវតែ លើកទឹកចិត្តឲ្យសិស្សនិស្សិតវ័យក្មេងស្វែងយល់ពីតម្រូវការជំនាញ ទាំងបួននេះ។ ប្រទេសយើងត្រូវការអ្នកមានជំនាញវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្តកម្មនិងគណិតវិទ្យា ដើម្បីប្រកួតប្រជែងនៅ ក្នុងតំបន់និងពិភពលោក ហើយសំខាន់បំផុតនោះគឺ ខណៈពេល ្មើងធ្វើសមាហរណកម្មជាមួយសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន។ ខ្ញុំលើកទឹកចិត្តឲ្យសិស្សនិស្សិតកម្ពុជាធ្វើការចាប់អារម្មណ៍ខ្លាំង ទៅលើមុខវិជ្ជាទាំងបួននេះ និងលើកទឹកចិត្តឲ្យឪពុកម្ដាយ និង គ្រូបង្រៀនគាំទ្រសិស្សនិស្សិតក្នុងការចាប់យកជំនាញវិទ្យាសាស្ត្រ បចេកទេស វិសកម គណិតវិទ្យានិងអាជីពការងារនេះ ។

ការជ្រើសរើសអាជីពជ៏ត្រឹមត្រូវមានន័យថា ពួកគេបានឆ្លងកាត់ ការសិក្សាជ៏ត្រឹមត្រូវ ប៉ុន្តែព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការសិក្សានៅក្នុង ប្រទេសកម្ពុជាមានការខ្វះខាតនៅឡើយ។ ក្រសួងអប់រំ យុវជន
និងកីឡាសហការជាមួយស្ថានទូតអង់គ្លេស ព្យាយាមលុបបំបាត់ភាព
ខ្វះចន្លោះព័ត៌មាននេះ ហើយសៀវភៅនេះនឹងក្លាយជាមគ្គុទេសន៍មួយ
សម្រាប់សិស្សនិស្សិតដែលចង់ស្វែងយល់ពីជម្រើសទាក់ទងនឹងការ
សិក្សា និងអាជីពការងាររបស់ខ្លួនឲ្យប្រសើរជាងមុន។
សៀវភៅនេះនឹងធ្វើឲ្យអាណាព្យាបាលយល់កាន់តែច្បាស់ពីអ្វីដែល
កូនៗរបស់ខ្លួនចង់សិក្សា និងធ្វើឲ្យពួកគាត់គាំទ្រការជ្រើសរើស
របស់កូនៗ។

សៀវភៅនេះផ្ដល់ព័ត៌មានសំខាន់ដល់សិស្សនិស្សិត៣ក់ព័ន្ធនឹងសំណួរ ថាតើមុខងារនីមួយៗគឺជាអ្វី? តើត្រូវសិក្សាអ្វី និងនៅកន្លែងណា សម្រាប់មុខងារនីមួយៗ? តើប្រាក់ខែ និងម៉ោងធ្វើការបែបណាដែលត្រូវ ទទួលបាន? ហើយសៀវភៅនេះក៏ផ្ដល់ចំណេះដឹង៣ក់ព័ន្ធការងារ នីមួយៗពីអ្នក ជំនាញកម្ពុជាដែលទទួលបានជោគជ័យ។

រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡាដឹងថា ការអប់រំ ពិតជាមានសារៈសំខាន់ចំពោះអនាគតប្រទេសជាតិ។ រៀងរាល់ឆ្នាំ ចំនួនសាលារៀនបានកើនឡើង ទន្ទឹមនឹងនោះយើងក៏ព្យាយាម ធ្វើឲ្យសហគមន៍តាមតំបន់ជនបទទទួលបានប្រព័ន្ធអប់រំថ្នាក់ជាតិ របស់យើងផងដែរ។ ប៉ុន្តែការធ្វើបែបនៅមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់នៅឡើយទេ យើងក៏ត្រូវធ្វើឲ្យគ្រូបង្រៀនមានសមត្ថភាពក្នុងការបង្រៀននិងអាច ផ្ទេរចំពេះដឹង ជួយជំរុញសិស្ស និស្សិតឲ្យទទួលបានជោគជ័យ។ ផែនការសកម្មភាពគោលនយោបាយគ្រូបង្រៀន ដែលរដ្ឋាភិបាលដាក់ ចេញកាលពីឆ្នាំ២០១៥នឹងធានាថា នៅត្រឹមឆ្នាំ២០២០ គ្រូបង្រៀនទាំងអស់មានសញ្ញាបត្រទាបចំផុតត្រឹមបរិញ្ញាបត្រ ហើយមានសមត្ថភាពក្នុងការងារបណ្តាលអ្នកជំនាញបន្ទាប់។

ថ្មីៗនេះ យើងមើលឃើញពីកំណើននៃអ្នកបញ្ចប់ការសិក្សា ផ្នែកអាជីវកម្ម ដែលធ្វើឲ្យចំនួនអ្នកស្វែងរកការងារធ្វើក្នុងវិស័យ នេះលើសតម្រូវការច្រើន ប៉ុន្តែខ្វះអ្នកជំនាញផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេក វិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា។ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ ក្រសួងបាន ផ្អាកការចេញអាជ្ញាប័ណ្ណជំណើរការកម្មវិធី និងវគ្គសិក្សាថ្មីដែល ពាក់ព័ន្ធនឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុនិងអាជីវកម្មជាបណ្ដោះអាសន្ន ដើម្បីឲ្យ សាកលវិទ្យាល័យនានាងាកមកចាប់អារម្មណ៍លើមុខវិជ្ជាដូចជាវិស្វកម្ម និងវិទ្យាសាស្ត្រវិញម្ដង។

រដ្ឋាភិបាលកំពុងបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់លើជំនាញវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកទេស វិស្វកម្មនិងគណិតវិទ្យា។ កាលពីឆ្នាំ២០១៥ អង្គការ Golden West Humanitarian Foundation សហការជាមួយក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡាបានរៀបចំ ពិព័រណ៍វិស្វកម្មនិងវិទ្យាសាស្ត្រលើកដំបូងក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ព្រឹត្តិការ ណ៍នេះទទួលបានជោគជ័យជំធេងដោយមានអ្នកចូលរួមជាង៥០០០ នាក់។

អ្នកតាំងពិព័រណ៍ប្រហែល៥០នាក់ ដែលទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាល មុខជំនាញវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកទេស វិស្វកម្មនិងគណិតវិទ្យា បាន ពន្យល់និងបង្ហាញពីសារៈសំខាន់នៃជំនាញវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកទេស វិស្វកម្មនិងគណិតវិទ្យា និងពីរបៀបដែលអាចធ្វើ ឲ្យមុខវិជ្ជាទាំងនេះ កាន់តែមានប្រយោជន៍និងធ្វើឲ្យអ្នកចូលរួមកាន់តែចាប់អារម្មណ៍។ ជាមួយនឹងជោគជ័យទាំងនេះ ពិព័រណ៍លើកទី២នឹងរៀបចំធ្វើនៅខែ មីនាឆ្នាំ២០១៦ ដើម្បីឲ្យអនាគតអ្នកជំនាញវ័យក្មេងរបស់យើងបន្ត ស្វែងយល់ពីអាជីពការងារទាក់ទិនជំនាញវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកទេស វិស្វកម្មនិងគណិតវិទ្យា ។

ឥលូវនេះ គឺជាពេលវេលាដែលកម្ពុជាត្រូវផ្ដល់អាទិភាពចំពោះ
មុខវិជ្ជា វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្មនិងគណិតវិទ្យានិងអាជីព
ការងារទាំងនេះ។ ខណៈពេលបច្ចុប្បន្នប្រទេសកម្ពុជាកំពុងត្រៀម
រំដោះខ្លួនចេញពីប្រទេសដែលមិនសូវមានការអភិវឌ្ឍទៅជាប្រទេស
ដែលមាន ប្រាក់ចំណូលទាបជាងមធ្យមនោះ យើងត្រូវត្រៀម
សិស្សនិស្សិតនិងអ្នកជំនាញវ័យក្មេងរបស់យើងសម្រាប់អន្តរកាលនេះ។
គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍឧស្សាហកម្មឆ្នាំ២០១៥-២០២៥ របស់
ប្រទេសកម្ពុជាគឺផ្ដោតសំខាន់ក្នុងការធ្វើយ៉ាងណាឲ្យសម្រេចក្ដីប្រាថ្នា
របស់ប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីទទួលបានឋានៈជាប្រទេសមានប្រាក់
ចំណូលមធ្យម ដូច្នេះ យើងគ្រោងបោះជំហានពីប្រទេសពីងផ្អែក
លើវិស័យកាត់ដេរទៅជាប្រទេសពីងផ្អែកលើវិស័យកម្មន្តសាល ដែល
ចំណេះដឹងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្មនិងគណិតវិទ្យាមាន
តម្លៃមិនអាចកាត់ថ្ងៃបាន៕

 $8 \hspace{1cm} 9$

Top 20 STEM Careers for Cambodia

This guide identifies the top 20 STEM careers in Cambodia over the next 10 years and includes information on education/training required, where to study and what salary to expect.

MANUFACTURING:

- Production Line Supervisor

Production Line Supervisors oversee the workflow of an assembly line, whether for food or electronics, making sure that every little job that goes into creating a single product is done properly. They motivate and support staff and ensure that work shifts are always filled.

- Automation Technician

Automation Technicians ensure that all machines in large factories or in an assembly line, for example, function properly. They fix and maintain machinery to ensure optimal output and efficiency.

CONSTRUCTION:

- Architect

An Architect is a designer, from the exterior to the interior of a building or residence. They bring together various ideas and put them all into one design.

- Civil Engineer

Civil Engineers bring designs and plans to life, building structures and ensuring they are ready to withstand storms, blizzards and other natural occurrences.

- Construction Site Supervisor

Construction Site Supervisors oversee the daily tasks that take place on a work site and ensure that each of these tasks is completed in a timely and efficient manner. They liaise between employees and contractors.

- Health & Safety Engineer

Health & Safety Engineers look after the safety of employees by enforcing all safety standards a any given place. They make sure employees and employers follow the required safety measures to ensure that the workers are able to work each day with no injury.

- Project Manager

A Project Manager is charged with overseeing the entirety of a project, from liaising with contractors and subcontractors to working with Site Supervisors and making sure all the work gets done correctly, in a timely manner, and to budget.

វិជ្ជាជីវៈទាំង ២០ របស់ STEM នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

កូនសៀវភៅនេះកំណត់ពីវិជ្ជាជីវៈទាំង ២០ របស់ STEM នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាសម្រាប់ ១០ ឆ្នាំខាងមុខទៀត និងរួមបញ្ចូលការអប់រំ បណ្តុះបណ្តាល ក៏ដួចជាកន្លែងដែលត្រូវសិក្សាបន្ត និងតម្លៃប្រាក់ខែដែលគួររំពឹងទុក។

សំណង់:

- ស្ថាបត្យករ

ស្ថាបត្យករជួយដល់ផ្នែករចនាសោភ័ណភាពទាំងផ្នែកខាងក្រៅ និង ផ្នែកខាងក្នុងនៃអាគារឬ លំនៅដ្ឋាន។ ពួកគេប្រមូលផ្តុំគំនិតផ្សេងៗហើយយកគំនិតទាំងអស់នេះមក បញ្ចូលទៅក្នុងការរចនាតែមួយ។

- វិស្ការសំណង់ស៊ីវិល

វិស្វករសំណង់ស៊ីវិលធ្វើឲ្យការរចនាប្លង់ទាំងនេះលេចចេញ ជារូបរាង កសាងរចនាសម្ព័ន្ធ និងធ្វើឲ្យប្រាកដថា រចនាសម្ព័ន្ធ ទាំងនេះអាច ទ្រាំទ្រនឹងកម្លាំងខ្យល់ព្យុះ ព្យុះទឹកកក និងគ្រោះ មហន្តរាយធម្មជាតិ ផ្សេងៗទៀត។

- មេការសំណង់

មេការសំណង់គ្រួភពិនិត្យមើលការងារប្រចាំថ្ងៃដែលកើតឡើង នៅការដ្ឋានសំណង់ និងធានាថាការងារនីមួយៗត្រូវបានបំពេញ ទៅតាមពេលវេលាកំណត់និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ពួកគេភ្ជាប់ ទំនាក់ទំនងរវាងនិយោជកនិងក្រុមហ៊ុនម៉ៅការ។

- អ្នកឯកទេសផ្នែកសុវត្តិភាពនិងសុខភាព
អ្នកឯកទេសសុវត្ថិភាព និងសុខភាពពិនិត្យមើលសុវត្ថិភាពរបស់
និយោជិតដោយពង្រឹងរាល់បទដ្ឋានសុវត្ថិភាពនៅគ្រប់កន្លែងធ្វើ
ការងារ។ ពួកគេធ្វើឲ្យប្រាកដថា និយោជិត និងនិយោជកអនុវត្តតាម
វិធានការណ៍សុវត្ថិភាពដែលច្បាប់តម្រូវ និងធានាថា កម្មករអាច
ត្រឡប់មកបម្រើការងារនៅថ្ងៃបន្ទាប់ ដោយគ្មានរបួស។

- នាយកគម្រោង

នាយកគម្រោងទទួលខុសត្រូវលើការពិនិត្យគម្រោងទាំងមូល ដោយចាប់ផ្ដើមពីការភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងរវាងក្រុមហ៊ុនម៉ោការ និង អ្នកម៉ៅការបន្តហេតុដល់ធ្វើការងារដោយផ្ទាល់ជាមួយនឹងមេការ សំណង់និងធ្វើឲ្យប្រាកដថា ការងារត្រូវបានធ្វើត្រឹមត្រូវទៅតាម ពេលវេលានិងថវិកាកំណត់។

ផលិតកម្ម:

- ប្រធានក្រុមសង្វាក់ផលិតកម្ម
  ប្រធានក្រុមសង្វាក់ផលិតកម្ម
  ប្រធានក្រុមសង្វាក់ផលិតកម្មត្រួតពិនិត្យមើលរំហូរនៃ
  សង្វាក់ផលិតកម្ម មិនថា អាហារឬប្រព័ន្ធអេឡិកគ្រូនិកទេ គឺត្រូវធ្វើឲ្យ
  ប្រាកដថា គ្រប់ការងារតូចតាចទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្កើត
  ផលិតផលមួយត្រូវបានប្រព្រឹត្តិទៅ ដោយសមស្រប។ ពួកគេលើក
  ទឹកចិត្ត គាំទ្របុគ្គលិក និងធ្វើឲ្យប្រាកដថា មានបុគ្គលិកធ្វើ
  ការងារគ្រប់វេនទាំងអស់។
- អ្នកបច្ចេកទេសគ្រឿងម៉ាស៊ីនស្វ័យប្រវត្តិ អ្នកបច្ចេកទេសគ្រឿងម៉ាស៊ីនស្វ័យប្រវត្តិត្រូវបានាថា រាល់គ្រឿង ម៉ាស៊ីនទាំងអស់នៅតាមរោងចក្រធំៗឬនៅតាមសង្វាក់ផលិតកម្ម ដំណើរការដោយរលូន។ ពួកគេជួសជុលនិងថៃទាំគ្រឿងម៉ាស៊ីនដើម្បី បានាបាននូវលទ្ធផលនិងប្រសិទ្ធភាព។

ENERGY & UTILITIES:

- Water Supply Expert

Water Supply Experts don't just make sure that homes and businesses have access to water, they also work on systems of sewage management and wastewater disposal.

- Water Sanitation Expert

The Water Sanitation Experts play a crucial role in helping rural communities maintain safe and hygienic living standards by providing technical guidance and education on things such as improved waste disposal methods.

ថាមពលនិងសេវាផ្គត់ផ្គង់សាធារណៈ

- អ្នកជំនាញផ្នែកផ្គត់ផ្គង់ទឹក

អ្នកជំនាញផ្នែកផ្គត់ផ្គង់ទឹកមិនត្រឹមតែធ្វើឲ្យប្រាកដថា គេហដ្ឋាន និងកន្លែងអាជីវកម្មផ្សេងៗទទួលបានទឹកប្រើប្រាស់ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែ ពួកគេក៏ត្រូវធ្វើការងារលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងលូទឹកស្អុយ និងការបញ្ចេញ ចោលទឹកសួយផងដែរ។

- អ្នកជំនាញអនាម័យទឹក

អ្នកជំនាញអនាម័យទឹកមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការជួយសហគមន៍ឲ្យ រក្សាបាននូវបៀបរស់នៅប្រកបដោយអនាម័យ និងសុវត្ថិភាពដោយ ផ្តល់ការណែនាំបច្ចេកទេសនិងការអប់រំលើការងារដូចជារបៀបបញ្ចេញ ទឹកសួយជាដើម។

FOOD & BEVERAGE:

- Quality Assurance Specialist

The Quality Assurance Specialists play a key role in helping food & beverage companies sustain their reputation in the business. He/she has an understanding of food processing and production, in order to ensure quality meets local and international standards, so that customers are buying safe products

អាហារនិងភេសជ្ជៈ

អ្នកឯកទេសផ្នែកចំណីអាហារមានតួនាទីសំខាន់ជួយក្រុមហ៊ុនផលិតអាហារនិងភេសជ្ជៈឲ្យរក្សាបានកេរ្តិ៍ឈ្មោះនៅក្នុងអាជីវកម្ម។ ដើម្បីធានាថា គុណភាពឆ្លើយតបតាមបទដ្ឋានក្នុងស្រុកនិងបទដ្ឋានអន្តរជាតិ ពួកគេត្រូវមានចំណេះដឹងអំពីការកែច្នៃនិងការផលិតអាហារ ដូច្នេះអតិថិជននឹង ទទួលបាននូវផលិតផលដែលមានសុវត្ថិភាព។

HEALTH & SCIENCE:

- Chemist

A Chemist finds ways to improve the living standars of people with chemicals. They use their knowledge of chemicals to develop new products, such as drugs, cosmetics and even new types of synthetic fibres. A Chemist also plays an important role in the energy industry by working on petrochemical processes to reach optimal energy use and reduce pollution, just as a Chemist plays an important role in the development of new drugs, by overseeing the development process and determining the quality and stability of these drugs. A Chemist can also work in a pharmacy where he/she focuses on safe and effective medication dosage and usage.

- Public Health Analyst

A Public Health Analyst plays an important role in supporting communities and families to understand and manage health related issues; from knowing which insurance plan best matches you and your family, to advocating for healthier living and eating.

- Doctor (General Practitioner)

A General Practitioner is a Medical Doctor who is your first point of contact when you do not feel well. They help you understand what you may be suffering from, taking into account mental, physical and social factors, and referring you to specialists for treatment if required.

- Medical Laboratory Technician

Lab Technicians perform tests and analysis that provide Physicians with data that they can use to better understand and treat patients. They help diagnose diseases like Cancer, AIDS and Diabetes

- Psychologist

promotes positive mental health by understanding and analysing their thought process, behaviour and personality. They work with individuals of all ages, or in groups.

សុខភាពនិងវិទ្យាសាស្ត្រ:

- អ្នកគីមីវិទ្យា

រុកគីមីវិទ្យាស្វែងរកវិធីកែលម្អរបៀបរស់នៅរបស់មនុស្សតាម
យៈការសិក្សាលើសាធោតុគីមី។ ពួកគេប្រើប្រាស់ចំណេះដឹង
បស់ខ្លួនអំពីសាធោតុគីមីដើម្បីបង្កើតផលិតផលថ្មី ដូចជាថ្នាំពេទ្យ
គ្រឿងសម្អាងនិងសរីរាង្គសិប្បនិម្មិតថ្មី។ អ្នកគីមីវិទ្យាក៍មានតួនាទី
បំខាន់ក្នុងឧស្សាហកម្មថាមពលផងដែរ ដោយធ្វើការងារលើ
វំណើរការចម្រាញ់យកធាតុគីមីចេញពីប្រេង ដើម្បីទទួលបានថាមពល
ប្រសើសម្រាប់ការប្រើប្រាស់និងកាត់បន្ថយជាតិពុល។ ជាងនេះទៅ
ទៀត អ្នកគីមីវិទ្យាមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការបង្កើតថ្នាំពេទ្យថ្មីដោយ
គ្លួតពិនិត្យដំណើរការវិវឌ្ឍនិងកំណត់គុណភាពនិងស្ថេរភាពរបស់
វ៉ាទាំងនេះ។ អ្នកគីមីវិទ្យាក៍អាចធ្វើការងារនៅតាមឱសថស្ថាន
វ៉ាដែលពួកគេផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការដាក់ថ្នាំ និងប្រើថ្នាំ
ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងសុវត្ថិភាព។

- អ្នកឯកទេសសុខភាពសាធារណៈ អត្ថាក្រទេសសុខភាពសាធារណៈអនុគគ្គាទីសំខាន់ សហគមន់និងក្រុមគ្រួសារ យល់ជង និងគ្រប់គ្រងបញ្ហា៣កំព័ន្ធនិង សុខភាព។ ផ្ដើមចេញពីការយល់ដឹងថា តើគម្រោងធានារ៉ាប់រងមួយ ណាស័ក្ដិសមបំផុតសម្រាប់អ្នក និងគ្រួសាររបស់អ្នកព្រមទាំងការគាំទ្រ ការរស់នៅ និងការទទួលទានប្រកបដោយអនាម័យ។

- វេជ្ជបណ្ឌិត

ជម្លើបណ្ឌិតគឺជាគ្រូពេទ្យដេផ្ជសាស្ត្រដែលជួបអ្នកមុនគេនៅពេល អ្នកមិនស្រួលខ្លួន។ ពួកគេ ប្រាប់ពីបញ្ហាដែលអ្នកកំពុងប្រឈម ដោយពិចារណាទាំងបញ្ហាផ្លូវចិត្ត រាងកាយ និងកត្តាសង្គម ហើយពួកគេណែនាំអ្នកទៅជួបអ្នកឯកទេសដើម្បីព្យាបាលប្រសិនបើ តាំកាត់។

- អ្នកបច្ចេកទេសនៅមន្ទីរពិសោធន៍វេជ្ជសាស្ត្រ

អ្នកបច្ចេកទេសនៅមន្ទីរពិសោធន៍ធ្វើការពិសោធ និងការិវិភាគផ្ដល់ឲ្យ គ្រូពេទ្យនូវទិន្នន័យយកទៅប្រើប្រាស់ ដើម្បីឲ្យយល់កាន់តែច្បាស់ និង សម្រាប់ព្យាបាលអ្នកជំងឺ។ អ្នកបច្ចេកទេសនៅមន្ទីរពិសោធន៍ជួយ ធ្វើ ពាតវិនិច្ច័យដូចជាជំងឺមហារីក អេដស៍ និងជំងឺទឹកនោមផ្ដែមជាដើម។

- អ្នកចិត្តវិទ្យ

អ្នកចិត្តវិទ្យាជួយមនុស្សគ្រប់គ្នាជម្នះបញ្ហា និងធ្វើឲ្យសុខភាពផ្លូវចិត្ត ប្រសើរឡើង ដោយស្វែងយល់ និងវិភាគលើការគិត ឥរិយាបថ និង បុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់មនុស្ស។ ពួកគេធ្វើការងារជាមួយមនុស្ស គ្រប់វ័យជាលក្ខណៈបុគ្គលបុជាក្រុម។

FINANCIAL SERVICES:

- Economist

An Economist conducts intensive research and collects data to help us understand the basics of supply and demand, whether on a micro or macro scale. He/she will explore and discover trends that will help shape policy and business decisions for governments and for companies.

- Actuary

An Actuary is a Mathematician that uses data to make statistical analysis to help understand financial risks, related to life insurance and high finance. They use these data analyses to help companies come up with new pricing plans for healthcare and insurance, create new complex financial products and help shape government healthcare policies.

- Financial Analyst

A Financial Analyst helps companies understand the current trends of industries and allows them to make key business decisions, by providing buy/sell recommendations to clients or employers. By understanding what is going on in which industry, they also help companies identify and enter into new business opportunities, such as new industries.

AUTO:

- Mechanic

A Mechanic inspects automobiles and performs basic and advanced maintenance and repair work, on motorcycles, cars, buses and industrial vehicles. Their tasks range from bodywork to engines, transmissions brakes, cooling systems and on-board system maintenance, including electrical wiring, among other things.

INFORMATION TECHNOLOGY:

- Network Analyst

A Network Analyst helps run and manage the network infrastructure of a company. They maintain the network system so that employees, clients and customers are able to communicate via secure channels (e-mail, telephone) with ease. They guarantee the daily efficiency of company operations.

- Software Programmer

A Software Programmer is tasked with maintaining a facility's computer system. He/she helps business operations run smoothly by allowing computer systems to process information step-by-step.

គ្រឿងយន្ត:

- ជាងម៉ាស៊ីន

ជាងម៉ាស៊ីនពិនិត្យមើលថេយន្ត និងធ្វើការថៃទាំទាំងកម្រិត ធម្មតានិងកម្រិតខ្ពស់ និងការងារជួសជុលលើគ្រឿងយន្ត ដូចជាម៉ូតូ ថេយន្តជន់តូច ថេយន្តក្រុង និងគ្រឿងយន្ត ក្នុងវិស័យ ឧស្សាហកម្ម។ ការងាររបស់ពួកគេមានដូចជាការងារផ្នែកខាង ក្រៅ គ្រឿងម៉ាស៊ីន ប្រព័ន្ធភ្លើង ហ្វ្រាំង ប្រព័ន្ធម៉ាស៊ីនត្រជាក់ ការ ថៃទាំតាមប្រព័ន្ធបញ្ហារួមទាំងខ្សែចរន្តអគ្គិសនីក្នុងចំណោមការងារ ផ្សេងៗទៀតជាច្រើន។

បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន:

- អ្នកឯកទេសភ្ជាប់បណ្តាញ

អ្នកឯកទេសភ្ជាប់បណ្តាញជួយដំណើរការ និងគ្រប់គ្រង
រចនាសម្ព័ន្ធបណ្តាញរបស់ក្រុមហ៊ុន។ ពួកគេថែទាំប្រព័ន្ធបណ្តាញ
ដូច្នេះនិយោជិត ភ្ញៀវ និងអតិថិជនអាចទំនាក់ទំនងតាមរយៈ
បណ្តាញសុវត្ថិភាព (អ៊ីម៉េល ទូរស័ព្ទ)។ ពួកគេជានាដល់ប្រសិទ្ធ
ភាពប្រចាំថ្ងៃនៃប្រតិបត្តិការក្នុងក្រុមហ៊ុន។

- អ្នកបង្កើតសូហ្វវៃ

អ្នកបង្កើតសូហ្វវ៉ៃម៉ានការកិច្ចថៃទាំប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័ររបស់គ្រឹះស្ថាន ផ្សេងៗ។ ពួកគេជួយធ្វើឲ្យប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មដំណើរការដោយ រលូន ដោយធ្វើឲ្យប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រដំណើរការព័ត៌មានមួយជំហាន ម្តងៗ។

សេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថ

អ្នកសេដ្ឋកិច្ចធ្វើការស្រាវជ្រាវយ៉ាងល្អិតល្អន់ និងប្រមូលទិន្នន័យដែលធ្វើ ឲ្យឃើងយល់ពីមូលដ្ឋាននៃការផ្គត់ផ្គង់ និងតម្រូវការ ទាំងក្នុងកម្រិតមីក្រូ ឬម៉ាក្រូ។ ពួកគេស្រាវជ្រាវ និងស្វែងរកនិន្នាការដែលអាចជួយកែលម្អ គោលនយោបាយនិងការសម្រេចចិត្តពាក់ព័ន្ធនឹងអាជីវកម្មសម្រាប់ រដ្ឋាភិបាល និងក្រុម ហ៊ុននានា។

- អ្នកគណនាតម្លៃ

អ្នកគណនាតម្លៃគឺជាគណិតវិទូ ដែលប្រើប្រាស់ទិន្នន័យធ្វើការវិភាគ ស្ថិតិ ដើម្បីស្វែងយល់ពីហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹង ការធានារ៉ាប់រងលើអាយុជីវិតនិងហិរញ្ញវត្ថុក្នុងចំនួនច្រើន។ ពួកគេប្រើ ប្រាស់ទិន្នន័យនេះ ដើម្បីជួយក្រុមហ៊ុនបង្កើតនូវគម្រោងតម្លៃថ្មីសម្រាប់ ការគាំពារសុខភាព និងការធានារ៉ាប់រង។ បង្កើតផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុ លម្អិតថ្មី និងជួយកែលម្អគោលនយោបាយគាំពារសុខភាពរបស់ រដ្ឋាភិបាល។

- អ្នកវិភាគហិរញ្ញវត្ថ

អ្នកវិភាគហិរញ្ញវត្ថុជួយក្រុមហ៊ុនឲ្យយល់ពីនិន្នាការបច្ចុប្បន្ន នៃវិស័យឧស្សាហកម្ម និងជួយពួកគេឲ្យធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្នែក អាជីវកម្មដ៏សំខាន់ ដោយផ្តល់អនុសាសន៍ ពាក់ព័ន្ធនឹងការលក់ ឬទិញ ដល់ភ្ញៀវឬនិយោជក។ តាមរយៈការយល់ដឹងពីអ្វីដែលកំពុងដំណើរការ នៅក្នុងឧស្សាហកម្មនេះ ពួកគេក៏អាចជួយក្រុមហ៊ុនឲ្យរកឃើញ និងចូលរួមក្នុងឱកាសធ្វើអាជីវកម្មថ្មី ដូចជាឧស្សាហកម្មថ្មីជាដើម។

Production Line Supervisor

អ្នកត្រួតពិនិត្យសងាក់ផលិតកម្

Have you ever wondered what goes on inside large factories? How different departments work together to efficiently produce a product?

A Production Line Supervisor (PLS), also known as an Assembly Line or Manufacturing Supervisor, is a person that oversees and coordinates the entire production process within a factory and/or company. The Supervisor ensures that individual tasks - inspections, operations, assembly - are done effectively and in a timely fashion. The PLS plans, monitors and evaluates performance of personnel based on set criteria. Interpersonal skills are very important for this job, as the Supervisor must also maintain a positive work environment and motivate personnel. To become a Production Line Supervisor, one would typically require one to two years' experience on the production line to gain adequate understanding and become familiar with all of the work processes that take place.

មានធល់ទេថា តើការងារកុងរោងចក្រជំៗដំណើរការ យ៉ាងដូចម្ដេច ? តើផ្នែកផ្សេងៗធ្វើការជាមួយគ្នាដូចម្ដេច ដើម្បីឲ្យការផលិតមានប្រសិទភាព?

អ្នកត្រួតពិនិត្យសង្ទាក់ផលិតកម្មគឺជា អ្នកមើលការខុសត្រូវ និងសម្របសម្រល់ដំណើរការផលិតកមទាំងស្រងកុងរោង ចក្របុក្រមហ៊ុន។ អ្នកត្រតពិនិត្យត្រវៃជើឲ្យប្រាកដល់ ការងារ នីមយៗដចជាការត្រតពិនិត្យ ប្រតិបតិការដំណើរការបញ្ចូលគ្នា ប្រព្រឹតទៅប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងទៅតាមពេលវេលា សម្បសប។ អ្នកត្រតពិនិត្យសង្កាក់ផលិតកម្មតវរៀបចំផែនការ តាមដាន និងវាយ តម្លៃពីការងាររបស់ខ្លួនផ្នែកតាមលក្ខណៈវិនិច្ច័យដែលបាន កំណត់។ ជំនាពាជាល់ខនពិតជាសំខាន់ណាស់សម្រាប់ការងារ ប្រភេទនេះ ដោយសារតែអ្នកត្រួតពិនិត្យត្រូវក្សោបវិយាកាសការងារ វិជ្ជមាន និងជំរុញទឹកចិត្តខ្លួនឯង។ ដើម្បីក្លាយជាអ្នកត្រួតពិនិត្យសង្កាក់ ផលិតកម្មអ្នកត្រូវតែមានប៉ទពិសោធន៍ក្នុងផ្នែកនេះមួយទៅពីរឆ្នាំ៕

Basic requirements (i.e. Education level)

Bachelor's Degree

Starting salary (monthly)

400 USD

Progressive salary (after 1+ year)

600-800 USD

Progressive salary (after 5+ years)

1200 USD

Main sectors

Manufacturing (Garment; Food Processing)

Where to study

Beltei International University; Pannasastra University

DID YOU KNOW?

- Consumerism is rapidly growing which means that companies have to produce at a faster rate with as little error as possible.
- People management is a key skill to have, notably when working with high volume production.

Mr. Chheav Ngornkry **Production Unit Team Leader Khmer Brewery Limited**

After four years working as a Team Leader at Khmer Leader. Prior to Khmer Brewery Limited, I worked for the K Cement company as an Operator and Production Leader

Working for an international company means that you are always working to the highest standards. You always have to give 100% of yourself, and more, to maintain those standards. My daily responsibilities revolve around the production line. I monitor production quality, complete production per set schedule, manage and improve line efficiencies, manage team performance and develop people, among other things. These responsibilities and this position have allowed me to drastically improve my leadership skills and my soft skills.

Like any other job, there are great challenges to being a Production Unit Team Leader. Managing people is not simple, and requires excellent soft skills. You also need to find the right balance to manage them and encourage them to work efficiently.

I've been fortunate to take additional courses, such as the Step Programme and Operational Excellence, both provided by the company, which have helped my career progress. I've also used my own initiative and undertaken an MBA at the National University of Management. These courses are helping me improve my soft skills, which help me become a great team leader.

I definitely think that this job has done a lot to help improve my interpersonal skills and has done a great deal to help me improve myself. It is also very satisfying to lead a team and successfully meet goals that have been set for us. For those reasons, I would highly recommend this job.

Employers will be looking for positive, goal-oriented people who are proficient in English and skilled in performing in a team environment. Be proactive and search online and in forums for opportunities. Before going to an interview, do your homework – know the role and the firm you are trying

ឆៀវ ងនគើ ប្រធានក្រុមផ្នែកផលិត រោងចក្រខ្មែរផឹលិតស្រាបៀរកម្ពុជា

បន្ទាប់ពីបំពេញការងារជាប្រធានក្រុមរយៈពេលបួនឆ្នាំនៅ រោងចក្រខ្មែរផលិតស្រាបៀកម្ពុជា ខ្ញុំត្រូវបានដំឡើងតួនាទីជាប្រធាន ក្រមផែកផលិត។ មិនពេលមកបម្រើការងារនៅក្រមហ៊ិនកកាក់ឡា ខ្ញុំធ្លាប់ធ្វើជាការី និងប្រធានក្រុមផលិតនៅក្រុមហ៊ុន K Cement ។

បម្រើការងារជាមយក្រមហ៊ុនអនរជាតិមានន័យថា អ្នកត្រវតែ បំពេញការងារប្រកបដៅយបទដ្ឋានខ្ពស់បំផុត។ អ្នកត្រូវតែប្តូរផ្តាច់ មួយរយភាគរយ បុលើសពីនេះ ដើម្បីក្សាបទដ្ឋានទាំងនេះ។ ការទទួលខុសត្រូវប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្ញុំពាក់់ព័ន្ធទៅនឹងសង្វាក់ផលិតកម្ម។ ខ្ញុំត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតកម្ម បញ្ចប់ផលិតកម្មទៅតាមកាលវិភាគ ដៃលំបានកំណត់ គ្រប់គ្រងនិងកែលម្អីប្រសិទ្ធភាពនៃសង្វាក់ផលិតកម្ម គ្រប់គ្រងការបំពេញការងាររបស់ក្រុម និងកសាងសមត្ថភាពឬគ្គលិកក្នុង ចំណោមការងារផ្សេងៗទៀត។ ការទទួលខុសត្រូវ និងត្លួនាទីនេះ ផ្ដល់ ឱកាសឲ្យខ្ញុំពង្រឹងជំនាញភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងជំនាញទន់របស់ខ្ញុំ ។

ដូចជាការងារដទៃទៀតដែរ មានបញ្ហាប្រឈមច្រើនក្នុងនាមជា ប្រធានក្រុមផ្នែកផលិត។ ការគ្រប់គ្រាំងមិនុស្សមិនមែនិជារឿងងាយ នោះទេ ហើយត្រូវការជំនាញទន់ដ៏ពូកែ។ អ្នកក៏ត្រូវស្វែងរក់តុល្យភាព សមស្របដើម្បីគ្រប់គ្រង និងលើកទឹកចិត្តពួកគេឲ្យធ្វើការងារប្រកប ដោយប្រសិទ្ធភាព។

ខ្ញុំមានសំណាងណាស់ដែលបានចូលសិក្សាវគ្គខ្លីបន្ថែម ដូចជា Step Programme និងវគ្គសិក្សា Operational Excellence ដែលរៀបចំឡើងដោយក្រុមហ៊ុន ហើយវគ្គសិក្សាខ្លីទាំងនេះបានជួយ ធ្វើឲ្យអាជីពរបស់ខ្ញុំរីកចម្រើន។ ខ្ញុំបានប្រើប្រាស់គំនិតផ្តួចផ្តើមផ្ទាល់ខ្លួន និងបន្តការសិក្សាថ្នាក់ MBA នៅសាកលវិទ្យាល័យជាតិគ្រប់គ្រង ផងដែរ។ វគ្គសិក្សាទាំងអស់នេះជួយខ្ញុំឲ្យពង្រឹងជំនាញទន់ និងជួយខ្ញុំ ឲ្យក្លាយជាមេដឹកនាំដ៏ធ្វើមម្នាក់។

ខ្ញុំពិតជាគិតថា ការងារនេះបានជួយពង្រឹងជំនាញផ្ទាល់ខ្លួន និងមាន ចំណែកជួយកែលម្អខ្លួនខ្ញុំផងដែរ។ វាជារឿងសប្បាយចិត្តិផងដែរក្នុង ការដឹកនាំក្រុមការដាំរីមួយ និងបានឆ្លើយតបដោយជោគជ័យទៅតាម គោលដៅដែលក្រមហ៊ុនកំណត់ឲ្យយើង។ ដោយសារតែហេតផលទាំង អស់នេះ ខ្ញុំសូមណែនាំការងារនេះដល់អ្នកទាំងអស់គ្នា។

និយោជកត្រូវការមនុស្សដែលមានគោលដៅវិជ្ជមាន អាចនិយាយ ភាសាអង់គ្លើសបានស្ងាត់ជំនាញ និងមានជំនាញក្នុងការបំពេញ ការងារជាក្រុម។ ចេះកែប្រែស្ថានការណ៍និងស្រាវជ្រាវតាមប្រព័ន្ធ អ៊ីនធើណិតនិងតាមវេទិការផ្ដៀងៗ ដើម្បីស្វែងរកឱកាសផ្សេងៗ។ មុន ពេលធ្វើបទសម្ភាស ត្រូវធ្វើគេហកិច្ច ដោយត្រូវស្គាល់ពីតួនាទី និងក្រុម ហ៊ុនដែលអ្នកកំពុងព្យាយាមចូលឲ្យបានច្បាស់៕

Automation Technician អ្នកបច្ចេកទេសគ្រឿងម៉ាស៊ីនស្វ័យប្រវត្តិ

Would you enjoy working on diffrent types of computerised systems, fixing and maintaining them? In this industrial age, automated machines are key to the production line.

An Automation Technician, also known as a Robotics Technician, works primarily with automated machines. They are computercontrolled systems and devices in industrial facilities for food processing, automobile assembly, and garment manufacturing, that were designed to minimise human error and maximise efficiency. He/she is tasked with repairing, maintaining, monitoring and troubleshooting computerised systems. The Automation Technician must perform routine diagnostic checks and isolate problems. He/she must ensure that these machines operate at company standards to help meet production goals. Automation Technicians should have knowledge of digital software, electronics, and mechanics, and also possess strong communication and interpersonal skills to quickly bring new team members up to speed on processes.

តើអ្នកចង់ជើការងារដែលពាក់ព័នទៅនឹងដំណើរការប្រព័នកំពទ្រ័រ ផ្សេងៗ ការជីសជលនិងការថែទាំទេ ? ស្របពេលដែលយើងកំំពុងវិវឌ្យ ទៅរកយុគសម័យឧស្សាហកម្ម ម៉ាស៊ីនស្វ័យប្រវត្តិចាប់ផ្ដើមដើរតួសំខាន់ ចំពោះសង្<u>ខា</u>ក់ផលិតកម្ម។

អកបចេកទេសគ្រឿងម៉ាសីនស័យប្រវតិធើការងារពាក់ព័ននឹង គ្រៀងម៉ាស៊ីនស័យប្រវត្តិ ដែលមានប្រព័ន្ធ និងឧបករណ៍គ្រប់គ្រងដោយ កំព្យទ័រនៅតាមរោងចក្រ ឧស្សាហកមកែចៃចំណីអាហារ សងាក់ផលិត កមស័យប្រវតិ និងវិស័យកាត់ដេរ ដែលត្រូវបានចេនាឡើង ដើម្បីកាត់ បនយកំហស់របស់មនសន្តេិងធ្វេីឲ្យការងារកាន់តែមានប្រសិទភាព។ ពកគេមានភារកិចជសជល ថែទាំ តាមដាន និងដោះស្រាយបញា ប្រព័ន្ធកំពុទ្ធរ។ អ្នកបច្ចេកទេសឧបករណ៍ស័យប្រវត្តិត្រវតែធើ ការត្រតពិនិត្យជាប្រចាំនិងដោះស្រាយបញ្ជាទាំងនោះ។ ពកគេត្រវតែធើ ឲ្យប្រាកដថា ម៉ាស៊ីនទាំងនេះប្រតិបតិការតាមបទដានរបស់ក្រមហ៊ុន ដើម្បីឆើយតបតាមគោលដៅផលិតកម។ អ្នកបចេកទេស2្នបករណ៍ ស្វ័យប្រវត្តិគួរមានចំណេះដឹងផ្នែកឌីជីថលសូហ្ស៊ី អេឡិកត្រូនិក និង ម៉េកានិក។ ពួកគេត្រូវមានជំនាញក្នុងការទំនាក់ទំនងដ៏ពូកែ និងជំនាញ ទំនាក់ទំនងរវាងបុគ្គល និងបុគ្គល ដើម្បីធ្វើឲ្យសមាជិកថ្មីរបស់ក្រុម ការងារចាប់ពេលដឹងពីដំណើរការនេះ។

DID YOU KNOW?

 Automation Technicians work with industrial automated robots that have the capacity to dramatically improve product quality.

Basic requirements (i.e. Education level)

Bachelor's Degree

Starting salary (monthly)

250 USD

Progressive salary (after 1+ year)

350-450 USD

Progressive salary (after 5+ years)

Main sectors

Manufacturing (Garment; **Food Processing)**

Where to study

Institute of Technology of Cambodia (Techno)

Mr. Kouy Sovannmoniroth **Automation Technician Khmer Brewery Limited**

គួយ សុវណ្ណមន្នីភ្នែ អ្នកបច្ចេកទេសស្វ័យប្រវត្តិកម្ម រោងចក្រខ្មែរផលិតស្រាបៀរកម្ពុជា

ខ្ញុំបញ្ចប់ការសិក្សានៅវិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យាកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ២០០៩ ជកទេសអគ្គិសនី និងថាមពល។ នៅឆ្នាំដដែល ខ្ញុំបានចាប់ផ្តើមអាជីព បានចាប់ផ្តើមអាជីពការងារជាវិស្វករអគ្គិសនីប្រហែល៣ឆ្នាំ មុន ពេលត្រូវបានគេដំឡើងតួនាទីរបស់ខ្ញុំទៅជាប្របានក្រុមជួសជុល អគ្គីសនីយេៈពេលពីឆ្នោំ។ សព្វថ្ងៃនេះ ខ្ញុំធ្វើការងារជាវិស្វកស្វេយប្រវត្តិ កម្ម និងអ្នកគ្រប់គ្រងថែទាំ។

ជានិស្សិតដែលទើបបញ្ចប់ការសិក្សាថ្មីថ្នោង ខ្ញុំគ្មានជំនាញបច្ចេកទេស ប្រជុំនាញផ្នែកទន់ដែលការងារភាគច្រើនត្រូវការនោះទេ។ ដោយសារតែគ្មានបទពិសោធពិតប្រាកដ ខ្ញុំមិនដឹងថា ត្រូវចាប់ផ្ដើមពី ចំណុចណាទេ ប៉ុន្តែកម្មវិធី GIT របស់រោងចុំក្រខ្មែរផលិតស្រាបៀរ-កម្ពុជា មិនត្រូវការបទពិសោធទេ ហើយនេះជាផ្លូវិង៏ល្អបំផុត សម្រាប់ខ្ញុំដើម្បីចាប់ផ្ដើមអាជីពការងារ។ ពីមួយផ្នាំទៅមួយផ្នាំ ខ្ញុំទទួលបានបទពិសោធ និង សមត្ថភាពដែលនិយោជកភាគច្រើន សែងរក។

ពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ ខ្ញុំបានសម្របខ្លួនទៅនឹងប្រតិបត្តិការ។ ខ្ញុំបានបែងចែកការងារសមស្រប ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រាកដហ់ ការងារទាំងនេះ ត្លៃវបានបំពេញត្រឹមត្រូវ។ ខ្ញុំតាមដានការងារនៅសេសសល់ និងធ្វើឲ្យប្រាកដ៍ថា ការងារទាំងនេះត្រូវបានធ្វើរួចរាល់។ ខ្ញុំជួសជុល គ្រឿងយន្តណាដែលខូច។ ខ្ញុំពិនិត្យមើលបញ្ជីសារពើក័ណ្ឌគ្រឿង បន្លាស់។ ខ្ញុំតាមដានការបញ្ហាទិញទំនិញនិងធ្វើឲ្យប្រាកដ៏ថា មានការ ជួសជុលបង្ការលើគ្រឿងយន្តទាំងនោះ។

ការងារនេះផ្តល់ឱកាសឲ្យខ្ញុំប្រើប្រាស់អ្វីដែលខ្ញុំបានសិក្សានៅសាកល វិទ្យាល័យហើយជាអ្វីដែលខ្ញុំពេញចិត្ត។ ខ្ញុំតែងតែពេញចិត្តការជួសជុល គ្រឿងម៉ាស៊ីន ដើម្បីកុំឲ្យវាខូចញឹកញាប់ពេក ហើយការងារនេះផ្តល់ ឱកាសឲ្យខ្ញុំធ្វើបែបនេះ។ ខ្ញុំពេញចិត្តនឹងការទទួលខុសត្រូវដែលខ្ញុំមាន ដោយសារថា គ្រប់ពេលដែលម៉ាស៊ីនខូច ប្រតិបត្តិការនិងផលិតកម្

ខ្ញុំមានភាពសកម្មខ្លាំងណាស់ក្នុងការពង្រឹងអាជីពរបស់ខ្ញុំ។ រ៉ោងចក្រខ្មែរផលិតស្រាបៀរកម្ពីជា ផ្ដល់វគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលច្រើនដល់ យើង ដើម្បីបង្កើន ជំនាញរបស់យើង។ ខ្ញុំចូលរៀនវគ្គសិក្សាខ្លីមួយ ចំនួនដូចជាវគ្គ SIMATIC S7 Programming 1 វគ្គ SIMATIC S7 Troubleshooting និងវគ្គ Supervisory Training Excellence Programme។ ជាមួយនឹងវគ្គខ្លីទាំងនេះ ខ្ញុំមិនត្រឹមតែក្លាយជាបុគ្គលិក ផ្នើមប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំទទួលបានជំនាញដ៏ត្រឹមត្រូវផងដែរមិនថា ជំនាញទន់ បុរឹងនោះទេ គឺជួយខ្ញុំឲ្យបោះជំហានជាបន្តបន្ទាប់។

ប្រសិនបើអ្នកពេញចិត្តនឹងការប្រកួតប្រជែង ខ្ញុំសូមណែនាំការងារនេះ ជាពិសេសដោយសារឱកាសការងារច្រើនទៀតក្នុងវិស័យនេះកំពុងកើត ឡើង ហើយមាននិសិ្សតមិនច្រើនទេដែលសិក្សាសម្រាប់ការងារនេះ។ ដូចជាការងារផ្សេងទៀតដែរ សំខាន់ត្រូវមានឥវិយាបថល្អចំពោះការងារ និំងសហសេវិករបស់អ្នក ព្រមទាំងក្រុមសីលធម៌ការងារវឹងមាំ និងភាព ក្លាហានក្នុងការប្រកួតប្រជែង។ ពិសេសសម្រាប់ការងារនេះ សំខាន់ត្រូវ មានចំណេះដឹងគ្រឿងម៉ាស៊ីននិងបច្ចេកវិទ្យាជាមូលដ្ឋាន៕

Architect

ស្ថាបត្យករ

Have you ever looked around and realised how beautiful the buildings are or wondered what you would do without them? Life is changing quickly in Cambodia. New highrise blocks are being built while old beautiful buildings are being restored and you could be part of this.

An Architect designs facilities to be constructed according to client requirements. They create new buildings, alterations and extensions to existing facilities, and do restorative work on broken down facilities. They create aesthetically pleasing designs that maintain functionality, while meeting safety standards. They draw the first draft of what a building will look like and then work together with Engineers throughout the construction process to ensure that budget, client, environmental and legal requirements are met.

តើអ្នកធ្លាប់មើលជុំវិញខ្លួនហើយគិតថា អាគារនៅ ជុំវិញអ្នកស្រស់ស្អាត ប៉ុណ្ណាហើយធ្ងល់ថា តើអ្នកធ្វើរបៀបណាប្រសិនបើគ្មានពួកគេ? ដោយសារការស់នៅប្រែប្រួលយ៉ាងឆាប់ហើសនៅកម្ពុជាអាគារខ្ពស់ៗ កំពុងត្រូវបាន កសាងឡើង ខណៈពេលអាគារបាស់ៗក៏ត្រូវបានគេ ជសជល់កែលមផងដែរ។ អកអាចជាផែកមួយនៃការងារនេះ។

ស្ថាបត្យកររចនាអាគារដែលត្រូវបានគេសាងសង់ទៅតាម
តម្រូវការរបស់អតិថិជន។ ពួកគេបង្កើតអាគារថ្មី ជម្រើស ផ្សេងៗ និង
ការពង្រឹកបន្ថែមអាគារដែលមានស្រាប់ហើយ ព្រមទាំងធ្វើការងារកែ
លម្អអាគារចាស់ៗ។ ពួកគេបង្កើតគំរូស្រស់ ស្អាតដែលរក្សាបានមុខងារ
និងស្របទៅតាមបទដ្ឋាន សុវត្ថិភាពផងដែរ។
ដំបូងពួកគេធ្វើគំនូរព្រាងថា អាគារនោះ មានរូបរាងយ៉ាងម៉េច ហើយ
បន្ទាប់មកពួកគេធ្វើការងារជាមួយក្រុមវិស្វករក្នុងដំណើរ
ការសាងសង់តាំងពីដើមរហូតដល់ចប់ ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រាកដថា
វាឆ្លើយតបទៅតាមតម្រូវការថ្នៃកច្បាប់។

Basic requirements (i.e. Education level)

Master's Degree

Starting salary (monthly)

350 USD

Progressive salary (after 1+ year)

500-600 USD

Progressive salary (after 5+ years)

800-1500 USD 1

Main sectors

Construction; Design

Where to study

Norton University; Zaman University; Beltei International University; Cambodian University for Specialties; University of South East Asia

DID YOU KNOW?

- Creativity and imagination are two key components of a good Architect.
- Cambodia's economic growth has increased the number of buildings, which implies a need for more Architects.

Miss Fellina Sok Cham Architect (interior and design) Independent Architect

Creative freedom is something that we don't all have the opportunity to explore. This is something that makes me passionate about my job and my designs, and ultimately is what motivated me to follow this career path. While I was still a university student, I knew that to be able to follow my passion I would need to be able to express myself creatively. After my graduation from university in France in 2010, I was made Lead Architect for a boutique hotel project in Phnom Penh. This turned out to be the opportunity I had been waiting for. After, I began working as a freelance Architect, taking on various projects in Cambodia

As a young Architect you must be open to encounter new things every day, as learning different tasks allows you to know what you are good and bad at, what you like and dislike. You can explore your own weaknesses to make yourself into a better Architect.

One of the key challenges, as an Architect, is the constant search for new ideas – ideas that allow clients to stand ou from the rest. But new ideas are not always accepted here as most designs are homogeneous. Some of my designs are very different from what is generally seen or done in Cambodia, and clients are often not willing to change from what people are used to. Finding people who are willing to work on your ideas is not easy, and if I am able to find someone, I need to always ensure they execute the designs as planned.

Architecture and design is a great way to stimulate you creativity. Each project you work on will be different. Seeing your very own sketches come alive is an amazing feeling.

My next step is to start my own company - a space where I can exchange ideas with other Designers and Architects By then I will be looking to hire a team. My number one criterion for young architects is to be passionate about your work. It is also important to be able to maintain focus and patience, as it takes time to come up with a great concept, and even more time to make it a reality.

កញ្ញា Fellina Sok Cham ស្ថាបត្យករ (ផ្នែកផ្ទៃអគារ និងរចនាប្លង់) ស្ថាបត្យកម្មឯករាជ្យ

សេរីភាពប្រកបដោយគំនិតច្នៃប្រឌិតបង្កើតបានជារបស់មួយ ដែលយើង ទាំងអស់គ្នាមិនអាចមានឱកាសរកបាន។ កត្តានេះធ្វើឲ្យខ្ញុំងប់ងល់នឹង ការងារ និងប្លង់រចនារបស់ខ្ញុំ ហើយពិតណាស់ វាជាអ្វីដែលបានជំរុញ ទឹកចិត្តខ្ញុំឲ្យដើរតាមវិថីអាជីពនេះ។ ខណៈដែលខ្ញុំកំពុងសិក្សានៅ សាកលវិទ្យាល័យនៅឡើយ ខ្ញុំបានដឹងថា ដើម្បីរក្សាស្មារតីប្តេជ្ញា របស់ខ្ញុំ ខ្ញុំត្រូវតែមានសមត្ថភាពបង្ហាញថា ខ្ញុំមានគំនិតច្នៃប្រឌិត។ បន្ទាប់ពីខ្ញុំបានបញ្ចប់ការសិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យក្នុងប្រទេស បារាំងឆ្នាំ 2010 ខ្ញុំបានបំពេញគួនាទីជាប្រធានស្ថាបត្យកម្ម សម្រាប់ គម្រោងសណ្ឋាគាំប្រេណិតខ្នាតតូចមួយក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ។ ពេលនោះគឺជាឱកាសដែលខ្ញុំកំពុងរង់ចាំ។ បន្ទាប់មកទៀត ខ្ញុំបាន ចាប់ផ្ដើមធ្វើការជាស្ថាបត្យករក្រៅក្របខណ្ឌ ដោយទទួលបាន់គម្រោង ជាច្រើននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

ជាស្ថាបត្យករវ័យក្មេង អ្នកត្រូវតែបើកចិត្តទទួលរឿងរ៉ាវថ្មីៗជារៀង រាល់ថ្ងៃ ក្នុងពេលដែលការរៀនសូត្រអំពីកិច្ចការផ្សេងៗជួយអ្នកឲ្យដឹង ថា អ្នកពូកែខាងអ្វី និងខ្សោយខាងអ្វី អ្វីដែលអ្នកចូលចិត្ត និងអ្វីដែល អ្នកមិនចូលចិត្ត។ អ្នកអាចរកឃើញចំណុចខ្សោយរបស់អ្នកផ្ទាល់ ដើម្បីកែលម្អខ្លួនឲ្យក្លាយជាស្ថាបត្យករកាន់តែមានសមត្ថភាព។

សម្រាប់ស្តាបត្យករ បញ្ហាប្រឈមមួយក្នុងចំណោមបញ្ហាប្រឈម សំខាន់ៗគឺ ការស្វែងកេត់និតថ្មីៗតិតឈប់ឈរពេលគឺគំនិតដែល ជួយឲ្យអតិថិជនមានកាពលេចធ្លោ។ ប៉ុន្តែគំនិតថ្មីៗមិនមែនតែង ត្រូវបានទទួលយកនោះទេដោយសារតែប្លង់រចនាភាគច្រើនមាន លក្ខណៈដូចៗគ្នា។ ប្លង់រចនារបស់ខ្ញុំមួយចំនួនខុសប្លែកខ្លាំងពីអ្វីដែល ត្រូវបានគេឃើញឬបង្កើតជាទូទៅនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ហើយអតិថិជន មិនមែនតែងតែចង់ផ្គាស់ប្តូរពីអ្វីដែលពួកគាត់ធ្លាប់ឃើញនោះទេ។ ការកឲ្យឃើញមនុស្សដែលចង់ធ្វើការ លើគំនិតរបស់អ្នកមិនមែនជា ការងាយស្រួលឡើយ ហើយប្រសិនបើខ្ញុំអាចរកឃើញអ្នកណាម្នាក់ នោះ ខ្ញុំត្រូវធ្វើឲ្យប្រាកដថា ពួកគេពិតជាអនុវត្តតាមប្លង់ដែលត្រូវបាន រចនាឡើង។

ស្ថាបត្យកម្ម និងរចនាប្លង់គឺជាកម្មវិធីដ៏អស្ចារ្យក្នុងការអភិវឌ្ឍគំនិតច្នៃ និងការបង្កើតរបស់អ្នក។ គម្រោងនីមួយៗដែលអ្នកអនុវត្តនឹងមាន លក្ខណៈខុសៗគ្នា។ ការដែលបានឃើញគំនូរប្លង់របស់អ្នក ក្លាយជាការពិត ធ្វើឲ្យអ្នកមានអារម្មណ៍រំភើបជាខ្លាំង។

ជំហានបន្ទាប់របស់ខ្ញុំ គឺចាប់ផ្ដើមដំណើរការក្រុមហ៊ុនរបស់ខ្ញុំផ្ទាល់ ដើម្បីទទួលបានឱកាសដែលខ្ញុំអាចផ្លាស់ប្ដូរគំនិតជាមួយអ្នករចនាប្លង់ និងស្ថាបត្យការដទៃទៀត។ នៅពេលនោះ ខ្ញុំនឹងត្រូវការជួលបុគ្គលិក បង្កើតជាក្រុមមួយ។ លក្ខខណ្ឌទីមួយដែលខ្ញុំកំណត់សម្រាប់ ស្ថាបត្យការវ័យក្មេងគឺ គេត្រូវមានស្មារតីប្តេង្យចំពោះការងាររបស់គេ។ ហើយគេក៏ត្រូវក្សាការផ្ទុំងអារម្មណ៍ និងអត់ធ្មត់ចំពោះការងាររបស់គេ ផងដែរ ដោយសារតែការបង្កើតទស្សនោដ៏អស្វារ្យមួយត្រូវការពេលវេលា ច្រើន និងកាន់តែចម្រើនថែមទៀតសម្រាប់ធ្វើឲ្យវាក្សាយវ៉ាការពិត។

Civil Engineer

វិសករសំណង់សីវិល

For a city to flourish, its buildings and facilities need to look good but they also need to withstand all sorts of weather conditions over extented periods. Have you ever wanted to build something that will last a lifetime?

Civil Engineers create and transform the urban environment we live in by designing, implementing, improving and protecting the facilities around us. They oversee structures such as roads, highways, bridges, railways, airports, dams, water plants, power plants, sewage systems and harbours. One of their primary objectives is to build a structure or facility that can last for generations, only requiring maintenance to keep it in shape. There are two types of Civil Engineers: contracting and consulting. The first advises and designs projects, while the second implements the designs and oversees maintenance work.

ដើម្បីឲ្យទីក្រុងមើលទៅស្រស់សាតសំណង់ និង អាគារចាំបាច់ត្រវតែស្រស់សាត ហើយវាក៏ត្រវតែអាចធន់នឹង គ្រប់លក្ខខណ្ឌអាកាសធាតក្នុងរយៈពេលយរផងដែរ។ តើអ្នកមានចង់ កសាងអ្វីមួយដែលជាប់ធន់បានយូរអស់មយជីវិតទេ?

វិសករសំណង់សីវិលបងើត និងប្រែកាយទិដភាពទីក្រងដែល យើងរស់នៅដោយរចនា អនវតផាល់ កែលម និងការពារ អាគារនៅជំវិ៣យើង។ ពកគេមើលការខសត្រវរចនាសម័នដចជា ផវថ្នល់ មហាវិថី សាន ផវរថភើង អាកាស យានដាន ទំនប់ រោងចក្រផលិតទឹកសាត រាងចក្រអគិសនី ប្រព័ន្ធល និងកំពង់ ផែ។ គោលដៅចំបងមយក្នុងគោលដៅចំបងរបស់ពកគេគឺកសាង រចនាសម័នបសំណង់អាគារដែលអាចជាប់ធន់ច្រើនជំនាន់ ដោយគ្រាន់តែធើការជសជល ដើម្បីរករាសភាពដើមរបស់វា។ វិសករសំណង់សីវិលមានពីរប្រភេទគឺជាប់កិចសន្យា និងពិគ្រោះ យោបល់។ ប្រភេទទី១ ណែនាំនិងរចនាគម្រោង ចំណែកប្រភេទទី២ អនវតការរចនា និងទទលខសត្រវការងារថែរក្សា។

DID YOU KNOW?

- The Great Pyramid of Giza (Egypt) is one of the earliest examples of civil engineering.
- Civil Engineers frequently work on complex projects, which involve technical, economic, social and environmental factors.

Basic requirements (i.e. Education level)

Master's Degree

Starting salary (monthly)

350 USD

Progressive salary (after 1+ year)

500-600 USD

Progressive salary (after 5+ years)

800-1500 USI

Main sectors

Construction: Infrastructure Where to study

Build Bright University; University of South East Asia; ITC; Life Univesrity; Bolyno Institute; **University of Batambang**

Mr. Bun Yalin **Associate Civil Engineer ASMA Architects**

background in engineering, someone with an open mind and the willingness to travel (different worksites in different provinces). As a Civil Engineer, you also have a degree of creativity – it is not just the Architects designing

លោក ប៊ុន យ៉ាលីន សហវិសករសំណង់សីវិល

ខ្ញុំបានចាប់ផ្តើមធ្វើការជាវិស្វករឯករាជ្យមួយរូបស្របពេលដែលខ្ញុំកំពុង ស៊ិក្សា មុខជំនាញវិស្វកម្មនៅវិទ្យាស្ថានប៉ូប៊្វេកវិទ្យាកម្ពុជា (ITC) នៅឡើយ។ ខ្ញុំបានចាប់ផ្ដើមធ្វើការក្នុងគម្រោងរយៈពេលខ្លីៗរបស់ ក្រុមហ៊ុនជាច្រើន ជាពិសេសគ៍ម្រោងលំនៅដ្ឋាន និងភោជនីយដ្ឋាន។ ក្នុងឆ្នាំ 2013ខ្ញុំបានចាប់ផ្ដើមធ្វើការជាវិស្វកគ្រោងសំណង់ ហើយ <u> ប៉ុនាប់មកទៀត ខ្ញុំក៏បានឡើងតំណែងជាសហវិស្វករសំណង់ស៊ីវិលនៅ</u>

នៅពេលខ្ញុំបញ្ចប់ការសិក្សានៅវិទ្យាល័យក្នុងវ័យ 18 ឆ្នាំ ខ្ញុំមិនបានដឹងច្បាស់ថា ខ្លួនឯងចង់ធ្វើអ្វីនោះទេ ប៉ុន្តែ ខ្ញុំបានដឹងថា ្ត្លីនឯងចូលចិត្តមុខវិជ្ជា៖ គណិតវិទ្យា រ៉ូបវិទ្យា និងគីមីវិទ្យា។ ពេលនោះ ÎTCជាសាកលវិទ្យាល័យតែមួយគត់ ដែលមានបង្រៀនជំនាញទាក់ទង នឹងមុខវិជ្ជាទាំងនេះ ដូច្នេះ ខ្ញុំបានសម្រេចចិត្តសិក្សាមុខវិជ្ជាដែលខ្ញុំចូល ចិត្ត។ នេះគឺជារបៀបដែលខ្ញុំបានចាប់ផ្តើមអាជីពរបស់ខ្ញុំនាពេល បច្ចុប្បន្ន។

ក្រុមហ៊ុន ASMA Architects ផ្តល់ឱកាសដល់ខ្ញុំបានធ្វើការជាមួយ វិស្វករ និងស្វាបត្យករ ក្នុងការវិះរកវិធីអនុវត្ត និងគាំទ្រគំនិតរចនាថ្មីៗ ប្រកបដោយគំនិតច្បែប្រឹធិតដែលពកយើងបានបងើតឡើង។ ការបង្កើតគំនិត និងរចនាប្លង់ថ្មីៗពីគម្រោងមួយទៅគម្រោងមួយទៀត ទាមទារឲ្យមានការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជិត ស្និទ្ធ។ ការងាររបស់ខ្ញុំនាំឲ្យខ្ញុំរកឃើញដំណោះស្រាយ សម្រាប់បញ្ហា ដែលស្វាបត្យករអាចជួបប្រទះជាយូរមកហើយ។

ក្នុងដំណែងសហវិស្វករសំណង់ស៊ីវិល កិច្ចការរបស់ខ្ញុំផ្លាស់ប្តូររៀងរាល់ ថ្ងៃ អាស្រ័យលើគម្រោង។ ខ្ញុំចំណាយពេលពិនិត្យគំនូរគ្រោងសំណង់ ថ្ងៃ កាត្របយៈបេកច្រោជ ។ ខ្មែចដោយកែលកន់ត្បូកអូកក្រានសេក និងលេខគណនាឡើងវិញ។ ខ្ញុំចុះពិនិត្យការដ្ឋាន និងជួយដោះស្រាយ បញ្ហាគ្រោងសំណង់រៀងរាល់ថ្ងៃ។ ខ្ញុំជួយរៀបចំកិច្ចប្រជុំនៅការដ្ឋាន ជាប្រចាំថ្ងៃ និងកិច្ចប្រជុំជាមួយអតិថិជននៅក្នុងការិយាល័យ។ នៅពេលប័ញ្ញាគ្រោំង់សំណង់កើតឡើង ខ្ញុំតែងតែត្រឡប់ទៅពិនិត្យមើល ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន និងលេខគណនាគ្រោង់សំណង ដើម្បីឲ្យដឹងច្បាស់ថា តើមានបញ្ហានៅត្រង់ណា។

អ្នកមិនអាចរីកចម្រើនបានទេ ប្រសិនបើអ្នកគ្រាន់តែធ្វើការដើម្បីតែ ប្រាក់។ ការសិក្សាគឺជាគន្លឹះក្នុងការអភិវឌ្ឍខ្លួនសម្រាប់ជីវិត។ ខ្ញុំជឿលើ ការចំណាយពេលសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវិជ្រាវ និងរៀនសូត្របន្ថែម។ ឧទាហរណ៍ ខ្ញុំបានបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់រយៈពេល មួយឆ្នាំក្នុងមុខជំនាញហ៊ិរញ្ញវត្ថុ ដោយប្រើប្រាស់ពេលវេលាសម្រាកពី ការងារ ដើម្បីអភិវឌ្ឍចំណេះដឹងរបស់ខ្ញុំ។ ស្របពេលជាមួយគ្នានេះដែរ ដើម្បីធ្វើការជាមួយវិស្វករអាជីពដែលមកពីទូទាំងពិភពលោក យើងត្រូវតែគ្រឿមខ្លួនបង្កើត និងផ្លាស់ប្តូរគំនិត និងទស្សនៈ ទោះបីជា យើងមានស្តង់ជាផ្សើងៗគ្នាក៏ដោយ។

ក្រុមហ៊ុនភាគច្រើននឹងត្រូវការបុគ្គលិកដែលមានមូលដ្ឋានសិក្សា ផ្នែកវិស្វកម្ម បើកចិត្តទូលាយ និងធន្ទះក្នុងការធ្វើដំណើរ (ការដ្ឋានមានទីតាំងផ្សែងៗគ្នាក្នុងខេត្តផ្សែងៗគ្នា)។ ក្នុងអាជីពជាវិស្វករសំណង់ស៊ីវិល អ្នកក៏ត្រូវមានគំនិតច្នៃប្រឌិតផងដែរ ម៊ីនមែនមានតែស្ថាបត្យករដែលរចនាអ៊ីដែលថ្មីនោះទេ។

Construction Site Supervisor

Have you ever wondered what it would be like to build your dream house, ensuring it was constructed to the best possible standard with the most efficient use of resources? A Construction Site Supervisor helps to oversee the construction process and aims to coordinate all employees into working towards the same common goal.

A Construction Site Supervisor oversees the daily activities taking place on a work site. They manage communications between contractors, subcontractors and any other parties that are relevant to the construction site, such as the community and local authorities. In doing so, the supervisor ensures that construction meets all required regulations. He/she also coordinates with all employees working onsite to ensure that the various stages of construction meet set deadlines, and inspects all the work being done to meet quality standards.

មានធាប់ធល់ថា តើវានឹងទៅជាយ៉ាងណា ប្រសិនបើសាងសង់ផុះតាម កីសបិនរបស់អ្នកនិងបានាថា ផះនោះត្រវិបានកសាងស្របតាមបទដាន ខស់បំផុតជាមួយ និង ការប្រើប្រាស់ធនធានប្រកបដោយប្រសិទភាព? មេការសំណង់ជ័យមើល ខស្សតវ ដំណើរការសាងសង់និងសម្រប សម្រួលបុគ្គលិកទាំងអស់ឲ្យបំពេញការងារឆ្ពោះទៅកេគោលដៅរួម។

មេការសំណង់ត្រតពិនិត្យសកមភាពការងារប្រចាំថៃដែលកើត មាននៅការជានសំណង់។ ពកគេចាត់ចែងសម្រល ទំនាក់ទំនង រវាងក្រមហ៊ុនម៉ៅការ អ្នកម៉ៅការ បន និងភាគីផ្សេងៗ ទៀតដែលពាក់ព័ននឹងការដាន សំណង់ ដចជា សហគមន៍ និងអាជ្ញាធរក្នុងមូលដ្ឋានជាដើម។ នៅក្នុងការងារនេះ មេការត្រវិជើឲ្យប្រាកដ៏ថា ការដានសំណង់ ឆើយតបទៅតាមបទ បញ្ជាតិសាងសង់ដែលច្បាប់តម្រវ។ ពកគេក៏ជួយសម្របសម្រល ដល់បគលិកទាំងអស់ដែលធើ ការងារក្នុងការជាន សំណង់ ដើម្បីធានាថា ដំណាក់កាល នីមយៗនៃការសាងសង់ឆើយតបទៅតាម ពេលកំណត់ និងត្រូតពិនិត្យ រាល់ការងារដែលកំពុងធ្វើ ដើម្បីឆ្លើយតប ទៅតាមបទដ្ឋានគុណភាព។

Basic requirements (i.e. Education level)

Bachelor's Degree

Starting salary (monthly)

250 USD

Progressive salary (after 1+ year)

350-400 USD

Progressive salary (after 5+ years)

Main sectors Construction; Infrastructure Where to study

Norton University; Beltei **International University**

DID YOU KNOW?

Construction Site Supervisor LBL International

លោក ស៊ន ណេៈ អ្នកត្រូតពិនិត្យការដ្ឋានសំណង់

ខ្ញុំបានចាប់ផ្ដើមធ្វើការនៅក្រុមហ៊ុន LBL International ក្នុងឆ្នាំ 2010 នឹងបានបញ្ចប់ការងារក្នុងពេលកំពុងបំពេញការងារជាវិស្តក៏រសាងសង់ ហើយបានក្លាយជាអ្នកគ្រប់គ្រងការដ្ឋានក្នុងឆ្នាំ 2013 នៅអាយុ 29ឆ្នាំ។

វិសកមសំណង់សីវិលគឺជាការងារកងកីសបិនរបស់ខំតាំងពីខំនៅជា កុមារ។ ខ្ញុំតែងតែរំពឹងជានិច្ចថា ថ្ងៃណាមួយ ខ្ញុំនឹងជួយអភិវឌ្ឍប្រទេស រប់ស់ខ្ញុំឲ្យដើរទាន់បណ្តាប្រទេសនៅតំបន់អឺរ៉ុប់។

ជាអ្នកគ្រប់គ្រងការដ្ឋាន ខ្ញុំចូលរួម និងទទួលខុសត្រូវលើកិច្ចការជា ច្រើន។ ជារៀងរាល់ថ្ងៃ ខ្ញុំពិនិត្យឯកសារ ដូចជាលិខិតបញ្ហាទិញ និងប្លង់រចនា ចុះការដ្ឋានដើម្បីពិនិត្យវន្លានភាព គុណភាព និងសុវត្ថិភាព នៃ្នគម្រោងសាងសង់ ឬក៏ជួបពិភាក្សាជាមួយសមាជិកការងារ ដើម្បីរៀបចំផែនកាសេកម្មកាព។ ខ្ញុំគ្រប់គ្រងមនុស្សជាច្រើននាក់ និង ទទួលខុសត្រូវលើពួកគេទាំងអស់គ្នា។ នេះគឺជាកិច្ចការដែលខ្ញុំចូលចិត្ត ធ្វើ។ ការងារជាក្រុមមានសារៈសំខាន់ណាស់ ដូច្នេះការធ្វើឲ្យប្រាកដថា សមាជិកក្រុមម្នាក់ៗសប្បាយចិត្តក្នុងការធ្វើការជាមួយគ្នាគឺជាជំហាន ដំបូងឆ្ពោះទៅរកការបំពេញការងារិលើផ្លូវត្រូវ។ ហើយនៅពេលគម្រោង របស់អ្នកត្រូវបានបញ្ចប់ អ្នកទទួលបានអារម្មិណ៍មោទនភាពខ្លាំង ដោយសារតែបានដឹងថា ការត្រួតពិនិត្យ និងការណែនាំរបស់អ្នកបាន

អ្នកគ្រប់គ្រងការដ្ឋានសំណង់មានកិច្ចការជាច្រើនដែលទទួលខុសត្រូវ ក៏ដូចជាបញ្ហាប្រឈមជាច្រើនផងដែរ។ បញ្ហាប្រឈមចម្ប៉ងរបស់ខ្ញុំ ពាក់ព័ន្ធ នឹងការគ្រប់គ្រងជនជានមនុស្ស។ ក្នុងបរិយាកាសនៃការ ប្រកួតប្រជែងផ្នែកប្រាក់ឈ្នួលកម្លាំងពលកម្ម ការដ្ឋានសំណង់អាចជួប ប្រទះបញ្ហាធនធានមនុស្ស៊ីយ៉ាងងាយ ជាហេតុបណ្តាលឲ្យមានបញ្ហា

ប្រសិនបើអ្នកចូលចិត្តធ្វើការងារជាមួយមនុស្សដែលមានមូលដ្ឋាន និងជំនាញខុសៗគ្នា អ្នកប្រហែលជាចូលចិត្តធ្វើការជាអ្នកគ្រប់គ្រង ការដ្ឋាន ពីព្រោះអ្នកនឹងត្រូវការការយល់ដឹងអំពីពួកគេ និងគ្រប់គ្រង ពួកគេឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព។ អ្នកត្រូវតែធ្វើជាគំរូនាំមុខ មានស្មារតិ៍ ទីទួលខុសត្រូវ មានភាពបត់បែន ផ្ដោតអាម្មេណ៍លើគោលដៅ និងមានការរៀបចំល្អ។ ដំណែងនេះក៏ផ្ដល់ប្រាក់ឈ្នួលខ្ពស់ និងអនុញ្ញាត ឲ្យអ្នកកសាងកែរ្តិ៍ឈ្មោះបានរឹងមាំនៅក្នុងអាជីពរប៉ស់អ្នកផងដែរ។

Project Manager

នាយកគម្រោង

In any job, projects must be completed in a timely manner before their deadline. When there are numerous employees working on the same project, the responsibility for finishing gets spread out and individuals may not work in the most efficient manner because they believe someone else will do it. Could you be responsible for ensuring all projects for a company are met before their deadline and by using all resources in the most efficient way?

A Project Manager ensures that all day-to-day objectives set at the start of each project are met and that all tasks are completed to standard and to budget. They work closely with Site Supervisors and relevant parties to meet client requirements. Additionally, the Project Manager, together with the client, will go through the screening process for contractors and subcontractors, as well as perform risk assessments and any other activities to keep the project on schedule.

គម្រោងនីមយៗចាំបាច់ត្រវបពាប់ឲ្យបានទាន់ពេល វេលា និងមនពេល កំណត់។នៅពេលមានបគលិកច្រើនធើការងារលើគម្រោងតែមយ ការទទលខសត្រវិដើម្បីបញ្ចប់គម្រោងអាចនឹងអស់បនាយ ហើយបគលិក ម្នាក់ៗប្រហែលជាមិនបានបំពេញការងារប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាពទេ ដោយសារពួកគេជឿថាទោះបីពួកគេមិន ធ្វើ ក៏មានអ្នកផ្សេងជើការងារនេះដែរ។ តើអ្នកអាចបានាថា រាល់គម្រោង ទាំងអស់សម្រាប់ក្រមហ៊ុនមយ្យតវិបានឆើយតប មនពេលកំណត់ និងប្រើប្រាស់គ្រប់ធនធានទាំងអស់តាម មធ្យោបាយប្រកប ដោយប្រសិទ្ធភាពដែរបទេ ?

នាយកគម្រោងទទលខសត្រវ និងជើឲ្យប្រាកដថា គម្រោង នោះចប់រចរាល់ទៅតាមពេលវេលា និងទៅតាមថវិកាដែល បានកំណត់។ ពកគេធើការងារដោយប្រើប្រាស់គ្រប់ធនធាន ទាំងអស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពបំផុត។ ពួកគេធានាថា ការងារត្រូវតែ ឆើយតបទៅតាមគោលដៅដែលបានកំណត់ពីមយ ថៃទៅមួយថៃ តាំងពីពេលចាប់ផើមគម្រោងនីមួយៗ ហើយថា ការងារ ទាំងអស់ត្រូវបានបញ្ចប់ស្របតាមបទដ្ឋាន។ ពួកគេធ្វើការងារយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយមេការសំណង់ និងភាគី ពាក់ព័ន ដើម្បីធ្វើយតបតាមតម្រវិការរបស់អតិថិជន។ ក្រៅពីនេះ នាយកគម្រោងជាមយនឹងអតិថិជននឹងចះត្រត ពិនិត្យចំពោះក្រមហ៊ុនម៉ៅការនិងអ្នកម៉ៅការបន ព្រមទាំង ជើការវាយតមៃពីហានិភ័យ និងសកមភាពផ្សេងៗទៀត ដើម្បីបនគម្រោងតាមការគ្រោងទក។

Basic requirements (i.e. Education level)

Starting salary (monthly)

300 USD

Progressive salary (after 1+ year)

500-700 USD

Progressive salary (after 5+ years)

Main sectors

Construction; Government; Infrastructure: **Private Sector**

Where to study

Norton University; Beltei **International University**

DID YOU KNOW?

- According to the Project Management Institute, Australia has the top salary for project management practitioners.
- The project length of the La Sagrada Familia church in Spain is 131 years, with completion set for 2026.

Heng Socheath Project Manager LBL International

I graduated with a Civil Engineering degree from the Institute of Technology of Cambodia and then continued my studies in France, completing a one-year Master's of Site Management Skills, In 2014, I returned to Cambodia and began working as a Project Engineer for LBL, before

On a day-to-day basis, I would compare my job with being a team leader in the construction industry. I receive all the architectural drawings and structural drawings, allowing me to get a clear understanding of the any problems that arise onsite and ensure the safety of

What I enjoy the most about my position is the different construction techniques that can be used, and researching new method statements for construction.

Working on a construction site is always challenging, especially learning and sharing new construction techniques, which require precise technical solutions that can take time to master. Another challenge is managing our manpower to meet our construction schedule, as it is crucial to prevent delays.

Cambodia's economy has been growing rapidly. Today we can see dozens of construction sites rising above the cities, whether apartment complexes or office buildings. There is a large demand for Civil Engineers, especially those who understand construction projects. Employers hiring a Project Manager in the civil engineering field will be looking for people who understand construction techniques and have the ability to lead a team. My advice would be to try and get as much experience and exposure as possible, even if that means volunteering your time. This will help you refine your understanding of everything that so that when you go for a job you will impress with your

ហេង សជាតិ នាយកគម្រោង ក្រមហ៊ុន LBL International

ខំបានបញ្ចប់ការសិក្សាផែកវិសករសំណង់សីវិលពីវិទ្យាសានបច្ចេកវិទ្យា កម្ពុជា ហើយក្រោយមកខ្ញុំបានបន្តការសិក្សាកាសាប៉ារាំង និងប៉ាន បញ្ចាប់ការសិក្សាអនុបណ្ឌិតរយៈពេលមួយឆ្នាំផ្នែកជំនាញគ្រប់គ្រង ការដ្ឋាន។ ឆ្នាំ២០១៤ ខ្ញុំបានវិលត្រឡប់មកប្រទេសកម្ពុជាវិញ ហើយ បានចាប់ផ្ដើមបម្រើការង៉ារជាវិស្វករគម្រោងនៅក្រុមហ៊ុន់ LBL មុនពេលត្រូវបានដំឡើងតួនាទី។

ជារៀងរាល់ថ្ងៃ ខ្ញុំតែងតែប្រៀបធៀបការងាររបស់ខ្ញុំទៅនឹងតួនាទីប្រធាន ក្រុមនៅក្នុងឧស្សាហកម្មសំណង់។ ខ្ញុំទទួលគ្រប់គឺរូប្លង់ស្ថាប់ត្ប កម្ម និងសំណង់ ដែលធ្វើឲ្យខ្ញុំកាន់តែយល់ច្បាស់អំពីវិធីសាស្ត្រនៃ ការសាងសង់ និងតម្រូវការពលកម្ម។ខ្ញុំដោះស្រាយរាល់បញ្ហាដែល កើតឡើងនៅកន្លែងជ្វើការនិងបានាដល់សុវត្ថិភាពរបស់កម្មករអំឡុង ពេលកំពងសាងសង់។

អ្វីដែលខ្ញុំពេញចិត្តបំផុតចំពោះតួនាទីរបស់ខ្ញុំគឺបច្ចេកទេសសាងសង់ ប្លែកៗដែលគេប្រើប្រាស់ និងការស្រាវជ្រាវរកវិធីសាស្ត្រថ្មីសម្រាប់ ការសាងសង់។

ការបំពេញការងារនៅតាមការដ្ឋានសំណង់តែងតែមានបញ្ហាប្រឈម ជាពិសេសត្រូវរៀនសូត្រនិងចែករំលែកបច្ចេកទេសសាងសង់ថ្មី ដែលត្រូវការដំណោះស្រាយបច្ចេកទេសច្ប៉ាស់លាស់ហើយ ដែលអាចប្រើពេលយូមែននឹងសម្រេចដំណោះស្រាយទាំងនេះ។ បញ្ហាប្រឈមមួយទៀត គឺការគ្រប់គ្រងកម្លាំងពលកម្មដើម្បី ធ្វើយតបទៅតាមពេលវេលាកំណត់សាងសង់របស់យើង ពីព្រោះវា សំខាន់ណាស់ក្នុងការបញ្ចៀសការពន្យារពេល។

សេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសកម្ពុជាកំពុងរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័ស។ សព្ទថ្ងៃនេះ យើងអាចឃើញការដ្ឋានសំណង់រាប់សិបកន្លែងនៅក្នុង ទីក្រុងរ៉ូមទាំងការដ្ឋានសំណង់ផ្ទះល្វែងឬអាគារការិយាល័យ។ នៅមាន តម្រូវការវិស្វករសំណង់ស៊ីវិលច្រើន ជាពិសេសអ្នកដែលយល់ដឹងពី គម្រោងសាងសង់។ និយោជកដែលជលនាយក៏គម្រោងផែក វិស្វករសំណង់ស៊ីវិល នឹងស្វែងរកអ្នកដែលយល់ដឹងពីបច្ចេកទេស សាងសង់ និងមានសមត្ថភាពដឹកនាំក្រុមការងារ។ យោបល់របស់ខ្ញុំ គឺត្រូវព្យាយាម និងស្វែងរកបទពិសោធិតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន បើទោះបីជាអ្នកត្រូវល៎ះបង់ពេលវេលាផ្ទាល់ខ្លួនក៏ដោយ។ ការធ្វើ បែបនេះនឹងជួយឲ្យកាន់តែយល់ច្បាស់ពីអ្វីៗក្រប់យ៉ាងដែលកើតឡើង ជុំវិញការដ្ឋានសំណង់តាំងពីពេលចាប់ផ្ដើមរហូតដល់បញ្ចប់ ដូច្នេះនៅពេលអ្នកប្រឡកនឹងការងារនេះ អ្នកនឹងយល់ពី៍សារៈសំខាន់ នៃចំណេះដឹងរបស់អក៕

Water Supply Expert វិស្ការទឹក

Access to water is fundamental for daily life so when water-based systems stop working, quick solutions must be found and repairs made. By gaining a solid understanding of water, innovative projects can be initiated to improve all aspects of the water cycle as well as hygiene standards.

A Water Engineer will usually have an engineering background (civil or otherwise), and then go on to specialise in water-based projects, such as wastewater disposal, sewage management, flood prevention and damage control, and clean water supply. They work from system inception all the way through to handover, and also are responsible for asset maintenance and repairs of all water related equipment.

ការទទលបានទឹកគឺជាមលដានសម្រាប់ជីវិត្យបចាំថៃ ហើយនៅពេលប្រព័នទឹកឈប់ដំណើរការ វាទាមទារឲ្យ មានដំណោះស្រាយ និងការជសជលជាបនាន់។ តាមរយៈទស្សនវិស័យនេះ គម្រោងកែលមប្រព័ន្ធទឹកអាចត្រូវបានផិច ផើមទៀង ដើម្បីជើឲ្យគ្រប់ចំណុចទាំងអស់នៃប្រព័ន្ធទឹកប្រសើរឡើង និងស្របតាម បទដានអនាម័យ។

វិសករទឹក តាមធមតាមានមលដានចំណេះដឹងផ្នែក វិសកម (សីវិល ឬផែកផេរងទៀត) ហើយបនាប់មកពកគេ ជោតលើឯកទេសគម្រោងប្រព័នទឹក ដូចជាទឹកកាកសំណល់ ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធបង្ករទឹកសយ ការទប់សាត់ទឹកជំនន់ គ្រប់គ្រងការខូចខាតនិងការផ្គត់ផង់ទឹកសាត។ ពកគេធើការងារ តាំងពីការចាប់ផើមរៀបចំប្រព័ន្ធដំបងរហត្ថដល់ដំណាក់កាលដាក់ឲ្យ ប្រើប្រាស់ ហើយក៏ទទលខសត្រវិចំពោះការថែទាំ និងជសជលរាល់ សមារពាក់ព័ននឹងប្រព័នទឹកផងដែរ។

Basic requirements (i.e. Education level)

Starting salary (monthly)

400-500 USD

Progressive salary (after 1+ year)

600-700 USD

Progressive salary (after 5+ years)

Main sectors

Government; Infrastructure: Not-for-profit

Where to study

Institute of Technology of Cambodia (Techno)

DID YOU KNOW?

• In 2012, Beijing consumed 3.6 billion cubic meters (950 billion gallons) of water.

Mr. Lo Chay Co-Founder 1001Fontaine

I am the Co-Founder of 1001Fontaines, a French NGO started in 2004, which aims to provide isolated communities with a sustainable supply of safe drinking different positions, from Field Project Coordinator, Project Manager and Executive Director for Cambodia.

I am responsible for ensuring that our goals, missions a daily basis, I oversee the recruitment of new staff and mentor our Managers to enable them to make the best decisions in the field. Working in a social enterprise you is building the perfect team for each project and finding a way to keep our projects running. At the same time, this can be one of the most difficult challenges I face – the and sustain our enterprise.

When my job title changed from Project Manager to Executive Director, I went to study an MBA in Management to increase my knowledge and ensure that I could lead the right way. I want to use my knowledge and experience to make an even greater social impact.

Access to safe and clean water is crucial to our health, interested in providing people with the most basic need and has passion, I highly recommend working in water company's mission is, and do some research prior to your

លោក ឡូ ឆាយ សហសាប់និក អង្គការ1001Fontaine

ខ្ញុំគឺជាសហស្ថាបនិកអង្គការ 1001Fontainesជាអង្គការមិនមែន រដាភិបាលបារាំងមួយដែលចាប់ផើមបេតិបតិការ នៅកងឆាំ 2004 ក្នុងគោលបំណងផ្តល់ការផត់ផង់ទឹកពីសារប្រកបដោយនិរន្សភាព ដល់សហគមន៍ជនបទដាច់ស្រ័យល។ ឆង់កាត់រយៈពេលជាច្រើនឆាំ ជាមួយអង្គការនេះ ខ្ញុំបានធ្វើការក្នុងដំណែងជាច្រើន ដូចជាអ្នកសម្រឹប សម្រួលគម្រោងនៅម៉ូលដ្ឋាន អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង និងនាយកប្រតិបត្តិ ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា។

ខ្ញុំមានសញ្ញាបត្រថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ផ្នែកគ្រប់គ្រងទឹក ហើយខ្ញុំ តែងតែចូលរួមក្នុងកិច្ចការដែលមានខ្លឹមសារ និងអាចអនុវត្តអ្វីដែល ខ្ញុំបានសិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យ។ ការពង្រឹងសុខភាពរបស់ប្រជាជន ក្នុងសហគមន៍ជនបទតាមរយៈការប្រើប្រាស់ទឹកពិសារមានសវិតិភាព <u>នឹងសាត្ ដែលពួកគាត់អាចពិសារបាន គឺជាកត្តាជុំរុញទឹកចិត្តរបស់ខ្ញុំ</u> ឲ្យធ្វើការងារនេះ។

ខ្ញុំទទួលខុសត្រូវក្នុងការធានាថា គោលបំណង បេសកកម្ នឹងយុទ្ធសាស្ត្រីបើស់យើងនឹងបានសម្រេច និងអនុវត្តត្រឹមត្រូវ។ ជារៀងរ៉ាល់ថ្ងៃ ខ្ញុំតែងតែពិនិត្យដំណើរការនៃការជ្រើសរើសបុគ្គលិកថ្មី និងពីង្រឹងសមត្ថភាពអ្នកគ្រប់គ្រងរបស់យើងឲ្យមានសមត្ថភាព សម្រេចចិត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ក្នុងការបំពេញកិច្ចការនៅក្នុង សហគ្រាសសង្គម អ្នកបានបង្កើតរឿងវិជ្ជមាន និងរឿងអវិជ្ជមាន។ អ្វីដែលខ្ញុំពេញចិត្តបំផុតគឺការបង្កើតក្រុមការងារមួយដែលល្អឥតខ្ចោះ សម្រាប់គម្រោងនីមួយៗ និងរកឃើញវិធីរក្សាជំណើរការនៃគម្រោង របស់យើងឲ្យដើរទៅមខជានិច។ ស្របពេលជាមយគានោះដែរ កិច្ចការនេះក៏ជាបញ្ហាប្រឈមទ្ទ័យក្នុងចំណោមបញ្ហាប្រឈម លំបាកៗបំផុតជាច្រើនដែលខ្ញុំជួបប្រទះពោលគឺខ្ញុំត្រូវកេឲ្យបាននូវ ធនធានហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីទ្រទ្រង់ដំណើរការនៃគម្រៅង និងបានាថា សហគ្រាសនៅតែដំណើរការជានិច្ច។

នៅពេលដំណែងរបស់ខ្ញុំប្តូរពីអ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងទៅជានាយក ប្រតិបត្តិ ខ្ញុំបានសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ផ្នែកគ្រប់គ្រង ដើម្បីបង្កើនចំណេះដឹងរបស់ខ្ញុំ និងដើម្បីធ្វើឲ្យប្រាកដថា ខ្ញុំអាច ដឹកនាំសហគ្រាស់លើផ្លូវត្រូវ។ ខ្ញុំចង់ប្រើប្រាស់ចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍របស់ខ្ញុំ ឲ្យមានឥទ្ធិពលទៅលើសង្គមឲ្យបានកាន់តែ ច្រើន។

ការប្រើប្រាស់ទឹកមានសុវត្ថិភាព និងស្អាត ពិតជាមានសារៈសំខាន់ សម្រាប់សុខភាព សុខមាលភាព និងអាយុជីវិតរបស់យើង។ ហើយប្រសិនបើមាននរណាម្នាក់ចាប់អារម្មណ៍ក្នុងការផ្តល់តម្រូវការ ចាំបាច់បំផុតដល់ប្រជាជន និងមានធន្ទៈ ខ្ញុំសូមណែនាំឲ្យធ្វើការ ក្នុងផ្នែកគ្រប់គ្រងទឹក។ ខ្ញុំក៏សូមណែនាំដល់អ្នកដែលចង់ធ្វើការក្នុងផ្នែក នេះផងដែរថា អ្នកគួរតែចំណាយពេលដើម្បីយល់ដឹងអំពីល័ក្ខខណ្ឌ តម្រូវនានាក្នុងការទទួលបានការងារ បេសកកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន និង ស្រាវជ្រាវម្មនៃនឹងការសម្ភាសន៍របស់អ្នកមកដល់។

Water Sanitation Expert

Do you have a passion for helping people in rural areas? Improving living standards is not just about improving education; it's also about improving the sanitary conditions that people live in. How do you ensure that villages maintain a clean and safe environment. thereby dramatically reducing the risk of people getting sick or having water and food contaminated?

In developing countries, hygiene and sanitation play a key role in life expectancy, where malaria, skin diseases, chest infections, and diarrhoea affect many people, most notably in rural villages. To combat this, governments and NGOs run sanitation and hygiene programs. A Water Sanitation Officer provides technical support for hygiene and sanitation programmes, such as planning, design, implementation and execution, evaluation and monitoring. They facilitate dialogue between local communities to promote hygiene campaigns. They are also in charge of behavioural change methodologies, to assist local communities shift towards more sanitary and hygienic habits, breaking old cultural norms and perceptions. They ensure that everyone understands the importance of maintaining hygienic standards and the health risks associated with bad hygiene.

តើអកមានបំណងចង់កែលមជីវភាពរស់នៅរបស់បេជាពលរដនៅតាម ជនបទដែរឬទេ ?តើអ្នកធ្វើយ៉ាងណាទើបបានាថា ពួកគេរក្សាបាននូវ បរិស្ថានស្អាត និងសុវត្ថិភាព ? ជាលទ្ធផល វាកាត់បន្ថយអត្រាធ្លងជំងឺ ប្បើប្រាស់ទឹកនិងចំណីអាហារមិនស្អាត។

អនាម័យមានតួនាទីសំខាន់ណាស់ក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ ដែលមនុស្សជាច្រើនរងផលប៉ះពាល់ដោយសារជំងឺគ្រុនចាញ់ ជំងឺ សើរស្បែក ជំងឺស្ងួត និងជំងឺរាក្សួស ហើយភាគច្រើនបំផុតនោះគឺតាម ភូមិនៅតំបន់ជនបទ។ ដើម្បីជម្នះនឹងបញ្ហានេះ រដ្ឋាភិបាល និងអងការ ក្រៅរដ្ឋាភិបាលបានដំណើរការកម្មវិធីអនាម័យ។ អ្នកឯកទេសអនាម័យទឹកផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសសម្រាប់ កម្មវិធីអនាម័យ ដូចជារៀបចំគម្រោង រចនា អនុវត្ត ការប្រតិបត្តិ ការវាយតមៃ និងការតាមដាន។ ពួកគេជួយសម្រួលការពិភាក្សារវាងសហគមន៍ក្នុងមូលដ្ឋាន ដើម្បី ឃោសនាពីយុទ្ធនាការអនាម័យ។ ពួកគេត្រូវធ្វើឲ្យប្រាកដថា មនុស្សគ្រប់គ្នាយល់ដឹងពីសារៈសំខាន់នៃការថែរក្សាអនាម័យនិង ហានិភ័យចំពោះសុខភាពដោយសារអនាម័យមិនស្អាត។

Basic requirements (i.e. Education level)

Bachelor's Degree

Starting salary (monthly)

250 USD

Progressive salary (after 1+ year)

350-450 USD

Progressive salary (after 5+ years)

600 USD

Main sectors

Government: Infrastructure: Not-for-profit

Where to study

Institute of Technology of Cambodia (Techno)

DID YOU KNOW?

- In developing countries, as much as 80% of illnesses are linked to poor

Mr. Rov Sokkhai **Project Officer** RainWater Cambodia

រណៈ Rov Sokkhai មន្ត្រីគម្រោង RainWater Cambodia

បច្ចុប្បន្ន ខ្ញុំកំពុងធ្វើការងារជាអ្នកជំនាញការងារផ្នែកអនាម័យទឹកនៅ អង្គការី RainWater Cambodia (RWC) ហើយខ្ញុំបានកំពុងធ្វើការនៅទីនេះតាំងពីឆ្នាំ2014។ ខ្ញុំបានចូលរួមអនុវត្តគម្រោងអនាម័យជាច្រើននៅក្នុងខេត្តកំពង់ចាម នឹងខេត្តសៀមរាប់។ កត្តាជំរុញទឹកចិត្តខ្ញុំគឺខ្ញុំមានក្តីស្រម៉ែល នឹងលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនខ្មែរនៅតំបន់ជនបទ។

ខ្ញុំបានបញ្ចប់ការសិក្សាផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម និងអភិវឌ្ឍន៍ ជនបទនៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម។ អំឡុងពេលនោះ ខ្ញុំទទួលបានការលើកទឹកចិត្តពិនិស្សិតរៀមច្បងឲ្យជាក់ពាក្យធ្វើការ ជាអ្នកស្ម័គ្រចិត្តនៅអង្គការ RWC ដើម្បីទទួលបានបទពិសោធន៍ការងារ មុនពេលបញ្ចប់ការសិក្សា។ ខ្ញុំបានចំណាយពេលប្រាំមួយខែ សម្រាប់ធ្វើការជាមន្ត្រីគម្រោងស្ម័គ្រចិត្ត ប៉ុន្តែគណៈគ្រប់គ្រង អង្គការបានធ្វើការកត់សម្គាល់ចំពោះខ្ញុំ ហើយក៏ បានផ្តល់ដំណែងជា មន្ត្រីគម្រោងដល់ខ្ញុំសម្រាប់ខេត្តកំពង់ចាម។ ជាមន្ត្រីគម្រោង ខ្ញុំទទួលខុសត្រូវលើការដាក់ផែនការជូនអ្នកគ្រប់គ្រង គម្រៅងពិនិត្យ និងធ្វើឲ្យប្រាកដ៍ថា កិច្ចការទាំងអស់ត្រូវបាន បំពេញត្រឹមត្រូវតាមពេលវេលាកំណត់។ ខ្ញុំរៀបចំរបាយការណ៍ លម្អិតអំពីការចុះមូលដ្ឋាន និងដាក់ជូនគណៈគ្រប់គ្រងពិនិត្យ។ ហើយខ្ញុំក៏បំពេញតួនាទីជាអ្នកសម្របសម្រួលជាមួយមន្ត្រីឃុំ និងភូមិ ដើម្បីធានាថា សកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍របស់យើងមិនប៉ះពាល់ដល់ការងារ ប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគាត់ទេ ខណៈដែលយើងធ្វើការតាម គម្រោងពេលវ៉េលារបស់យើង។

ការធ្វើការ និងការទំនាក់ទំនងដោយបើកចិត្តឲ្យទូលាយ ជាមួយ ប្រជាជនក្នុងសហគមន៍មូលដ្ឋានគឺជាបញ្ហាប្រឈមមួយ។ ទម្លាប់ និងវប្បធម៌របស់ប្រជាជនកម្ពុជា ជូនកាលបង្កការលំបាកក្នុងការជួយ ឲ្យពួកគាត់មានទស្សនយល់ឃើញថ្មីៗចំពោះបញ្ហាសំខាន់ៗ ដូចជា ទឹកមានសុវត្ថិភាព និងការបន្ទោរបង់ក្រៅបង្គន់ ជាផ្នើម។ ការលប់បំបាត់ទម្លាប់ចាស់ ឬអាក្រក់អាចជាកិច្ចការដ៏លំបាក និងពិតជាក្លាយជាបញ្ហាប្រឈមសម្រាប់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល។

ទោះបីជាមានបញ្ហាប្រឈមទាំងនេះក៏ដោយ ខ្ញុំនៅតែអាចប្រើចំណេះ ដឹង ជំនាញ និងប៉ទពិសោធន៍របស់ខ្ញុំ ក្នុងការជួយគាំទ្រ និងលើកកម្ពស់ ជាជា ជនស្រើ និងបិទិក្សិសិបានរបស់ខ្ញុំ ក្នុងការជួយជាទ្រូវនិងសេវាក្រុក ជីវិភាពរបស់ប្រជាជនសហគមន៍កម្ពុជាបាន ជាហេតុនាំឲ្យខ្ញុំស្រឡាញ់ ការងាររបស់ខ្ញុំកាន់តែខ្លាំងឡើង។ការងារនៅមូលដ្ឋានផ្ដល់ឲ្យអ្នកនូវ បទពិសោធន៍ផ្ទាល់ដ៏មានគុណិតម្លៃ តាមរយៈការអនុញ្ញាតឲ្យអ្នក បំពេញតួនាទីក្នុងការបង្កើតឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរសម្រាប់ប្រទេសរបស់ អ្នក។ ខ្ញុំជឿជាក់យ៉ាងមុតមាំថា នៅពេលធ្វើការដើម្បីជួយលើកកម្ពស់ ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនសហគមន៍ អ្នកត្រូវការស្មារតីប្តេជ្ញាខ្ពស់ និងឆន្ទៈរឹងមាំ ទោះបីជាអ្នកត្រូវជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមទាំងនោះក៏ ដោយ។

Food Safety Specialist

អ្នកឯកទេសសវត្ថិភាពចំណីអាហារ

Food is a necessity that all humans require to survive. Making food production more efficient and ensuring health standards are met can help reduce the amount of food that is wasted and improve the overall amount of food that is fit for human consumption.

A Food Safety Specialist is tasked with ensuring the quality and safety of food available on the market. They must understand how food is produced in particular sectors of the food industry, such as meat processing, and ensure local and international standards are met in seed selection, harvesting, pest control, storage, transport, and every other stage between growing food and presenting it for consumption. They also ensure that the labelling of food, including expiration dates, is done correctly. They must be aware of possible food contamination hazards and how to implement preventive measures.

អាហារគឺជាវិតចាំបាច់ ដែលមនស្សយើងគ្រប់ៗរបត្រវិការដើម្បីរស់។ ការជើឲ្យផលិតកមចំណីអាហារកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព និងបានា នវបទដាន សខភាពអាចជយកាត់បនយបរិមាណអាហារដែលឥត ប្រយោជន៍ និងធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវបរិមាណចំណីអាហារដែល ស័ក្តិសមចំពោះការទទួលទានរបស់មនុស្សទូទៅ។ តើនឹងមានអ្វីកើត ឡើងប្រសិនបើអ្នកមិនមានអាហារប្រកបដោយសវតិភាពគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីរស់?

អ្នកឯកទេសសវតិភាពចំណីអាហារមានតនាទីជានានវ គណភាព និង សុវតិភាពចំណីអាហារដែលផត់ផង់នៅលើទីផ្សារ។ ពួកគេជំនាញក្នុង ការផលិតចំណីអាហារ និងយល់ដឹងពីរបៀបដែលចំណីអាហារទាំង នេះត្រវិបានផលិតនៅតាមផែកជាក់លាក់នៃឧស្សាហកមចំណីអាហារ ដចជាការកែច្នៃ សាច់ជាដើម។ ពកគេធានាថា កិចការនេះត្រូវឆើយតប ចំពោះបទដ្ឋានក្នុងស្រុក និងអន្តរជាតិទាំងក្នុងការជ្រើសរើសគ្រាប់ពូជ ការប្រមូលផលការគ្រប់គ្រងសត្វចង្កែ ការទុកជាក់ ការដឹកជញ្ជូន និងដំណាក់កាលផ្សេងៗទៀតរវាងការដាំដុះ និងការយកមកទទួល ទាន។ ពួកគេក៏ធ្វើឲ្យប្រាកដផងដែរថា ការដាក់ស្លាកយីហោ ចំណីអាហារ រួមទាំងកាលបរិច្ឆេទផុតកំណត់ប្រើប្រាស់ត្រូវបានដាក់ យ៉ាងត្រឹមត្រវិ។ ពកគេចាំបាច់ត្រវដ៏ងពីគ្រោះថាក់ដែលអាចមានដោយ សារអាហារមិនសាត និងពីរបៀបបងារផងដែរ។

Basic requirements (i.e. Education level)

Bachelor's Degree

Starting salary (monthly)

250-300 USD

Progressive salary (after 1+ year)

400-500 USD

Progressive salary (after 5+ years)

Main sectors

F&B; Government; **Hospitality**; Laboratory Where to study

Institute of Technology of Cambodia (Techno); International University (IU); University of **Batambang**

DID YOU KNOW?

- A food and quality specialist plays a key role in helping prevent sickness and diseases.
- Everybody has a role to play in keeping food safe.

Mr. Uy Say Senior Training & Quality Assurance Executive **Hagar Catering**

Some of the key qualities employers look for in this type of career are: adaptability and flexibility; strong work ethic,

លោក អ៊យ សាយ មន្ត្រីជាន់់ខ្ពស់ផ្នែកបណ្តុះបណ្តាល និងធានាគុណភាព កើមហ៊ុន Hagar Catering

ក្លាយទៅជាមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ផ្នែកបណ្តុះបណ្តាល និងជានាគុណភាពនៅក្រុមហ៊ុន Hagar Catering ជាដំណែងដែលខ្ញុំ កាន់បានរយៈពេលបីឆ្នាំមកហើយ។ ខ្ញុំមានភារកិច្ចត្រូវបណ្តុះបណ្តាល់ បុគ្គលិកក្រុមហ៊ុន Hagar Catering ដើម្បីធានាថា ពួកគេពិតជា អនុវត្តតាមគោលការណ៍ និងស្គង់ជាគ្រើមត្រូវដែលរំពឹងចង់បានពី បុគ្គលិកគ្រប់រូប ជាពិសេសផ្នែកសុវត្ថិភាពអាហារ។ លើសពីនេះទៀត ខ្ញុំត្រួតពិនិត្យគុណភាពអាហារដែលយើងផ្គត់ផ្គង់ឲ្យអតិថិជនបេសយើង ដោយធានាថា អតិថិជនពិតជាពេញចិត្ត 100 ភាគរយ។ មុនពេល ចូលកាន់ដំណែងបច្ចុប្បន្ន ខ្ញុំបានធ្វើការជាអ្នកគ្រប់គ្រងតំបន់នៅក្រុម ហ៊ិន Hagar។

ខ្ញុំតែងតែបានចែករំលែកចំណេះដឹង និងជំនាញជាមួយអ្នកដទៃ ដូច្នេះ ការចាប់យកការងារនេះគឺជាជម្រើសដ៏សក្តិសមសម្រាប់ខ្ញុំ។ របៀប ំ អភិវឌ្ឍន៍ផលិតផល និងសេវាកម្មនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាក្នុងរយៈពេល ប៉ុន្មានិច្ឆាំចុងក្រោយនេះបានប្រែប្រួលខ្មុំសំពីពេលមុន់ទាំងស្រុង ការបានាគណភាពផលិតផលមានសារៈសំខាន់កាន់តែខាំងឡើងៗ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការអតិថិជនរបស់យើង និងប្រជាជន កម្ពុជាជាទូទៅដែលកើនឡើងកាន់តែច្រើនទៅ។ នេះគឺជាបញ្ហាប្រឈម មួយដែលខ្ញុំរីករាយក្នុងការជោះស្រាយជារៀងរាល់ថ្ងៃ។ ការរៀបចំ និងប្រសិទ្ធភាពគឺជាកត្តាសំខាន់បំផុត។

ភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្ញុំនៅក្រុមហ៊ុន Hagar មានច្រើន។ ទី 1 និងសំខាន់ជាងគេ គឺខ្ញុំត្រូវបំពេញតួនាទីជាទីប្រឹក្សានៅក្នុងក្រុមហ៊ុន និងជួយកំណត់តម្រូវការសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រប់កម្រិត ដោយផ្អែកលើនិន្នាការឧស្សាហកម្មបច្ចុប្បន្ន។ ខ្ញុំបង្កើតផែនការ និង គម្រោងពេលវេលាសម្រាប់រយៈពេលពេញមួយផ្នាំលើសារពើពន្ធ។ ខ្ញុំត្រួតពិនិត្យប្រសិទ្ធភាពនៃប្រតិបត្តិការរបស់យើង ក៏ដូចជាគុណ៌ភាព អាហារ ព្រមទាំងផ្តល់ការកែលម្អដើម្បីរក្សាស្តង់ដាររបស់យើងឲ្យស្ថិត នៅកម្រិតខ្ពស់បំផុត។

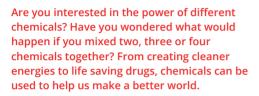
ការបានាគុណភាពមិនមែនគ្រាន់តែត្រូតពិនិត្យសុវត្ថិភាពអាហារ ប៉ុណ្ណោះទេ។ ការងារនេះក៏ពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើឲ្យប្រាកដថា អ្នករាល់គ្នា នៅជុំវិញអ្នកយល់ថា អ្វឹទៅជាបេសកកម្មបេស់ក្រុមហ៊ុន។ នៅពេលយើងមានស្មារតីប្តេជ្ញាចំពោះបេសកកម្ម និងគោលបំណង របស់ក្រុមហ៊ុន យើងនឹងដើរលើផ្លូវដ៏វែងឆ្ពោះទៅរកការលើកកម្ពស់ ស្គង់ជារសុវត្ថិភាពអាហាររបស់យើង។

នៅពេលធ្វើការនៅក្នុងឧស្សាហកម្មអាហារ និងគ្រឿងភេសជ្ជៈ ការបានាគុំណភាពគឺជាកត្តាសំខាន់បំផុតសម្រាប់កេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់ក្រុម-ហ៊ុន ជាហេតុបណ្តាលឲ្យការងារនេះមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់។ បេក្ខជនដែលចង់ចាប់យកអាជីពនេះ ត្រូវតែមានសមត្ថភាពបង្ហាញ ធន្ទៈរបស់ខ្លួន។ លក្ខណៈសម្បត្តិមួយថ្មំនួនដែលនិយោជកស្វែងរក សម្រាប់អាជីពប្រភេទនេះគឺ សមត្ថភាពសម្របខ្លួន និងភាពបត់បែន ក្រមសីលធម៌ការងារល្អ ឥរិយាបថវិជ្ជមានចំពោះការងារ និងសហការី ស្មារតីគំនិតផ្តួចផ្តើម និងគណនេយ្យភាព។

Chemist អកគីមីវិទ្យា

A Chemist finds ways to improve the living standard of people by studying chemicals. They use their knowledge of chemicals to develop new products, such as drugs, cosmetics and even new types of synthetic fibres. A Chemist also plays an important role in the energy industry by working on petrochemical processes to reach optimal energy use and reduce pollution, just as a Chemist plays an important role in the development of new drugs, by overseeing the development process and determining the quality and stability of these drugs. A Chemist can also work in a pharmacy where he/she focuses on safe and effective medication dosage and usage.

តើអ្នកមានចាប់អារម្មណ៍លើឥទ្ធិលពលនៃសារធាតុគីមីផ្សេងៗទេ? តើអ្នកមានធ្ងល់ថា នឹងមានអ្វីកើតឡើង ប្រសិនបើអ្នកផ្សំសារធាតុគីមីពីរ បី ឬបួនចូលគ្នា? ក្រៅពីការបង្កើតថាមពលប្រសើរជាងមុន រហូតដល់ថ្នាំសង្គ្រោះជីវិតមនុស្ស យើងអាចប្រើសារធាតុគីមី ដើម្បីជួយ ធ្វើឲ្យពិភពលោកនេះកាន់តែប្រសើរផងដែរ។

អ្នកគីមីវិទ្យា (ឧសថការី) ស្វែងរកវិធីជើម្បីកែលម្អជីវភាពរស់នៅរបស់ ប្រជាពលរដ្ឋដោយធ្វើការសិក្សាលើសារធាតុគីមី។ ពួកគេប្រើ ប្រាស់ចំណេះដឹងផ្នែកសារធាតុគីមីដើម្បីបង្កើតផលិតផលថ្មី ដូចជា ថ្នាំពេទ្យ គ្រឿងសម្អាង និងប្រព័ន្ធសរីរាង្គសិប្បនិម្មិតថ្មី។ អ្នកគីមីវិទ្យា ក៏មានតួនាទីសំខាន់នៅក្នុងឧស្សាហកម្មថាមពលផងដែរ ដោយ ធ្វើការងារលើដំណើរការសំយោគសារធាតុគីមីពីប្រេង ដើម្បីទទួល បានថាមពលប្រសើរបំផុតសម្រាប់ការប្រើប្រាស់និងកាត់បន្ថយ ជាតិពុល។ ស្របពេលជាមួយគ្នានោះដែរ អ្នកគីមីវិទ្យាមានតួនាទី សំខាន់ក្នុងការបង្កើតថ្មីថ្មី ដោយត្រួតពិនិត្យមើលដំណើរអភិវឌ្ឍ និង ការកំណត់ពីគុណភាពនិងស្ថេរភាពរបស់ថ្នាំទាំងនេះ។ អ្នកគីមីវិទ្យា ក៏អាចធ្វើការងារនៅតាមឧសថស្ថាន ទីដែលពួកគេផ្ដោតការយកចិត្តទុក ដាក់លើការដារក់ថ្នាំនិងការប្រើថ្នាំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងសុវត្ថិភាព ផងដែរ។

Basic requirements (i.e. Education level)

Starting salary (monthly)

300-350 USD

Progressive salary (after 1+ year)

500-700 USD

Progressive salary (after 5+ years)

800-1500 USD

Main sectors

Government; Laboratory; Oil & Gas; Research

Where to study

Royal University of Phnom Penh (RUPP); Institute of Technology of Cambodia (Techno); International University (IU)

DID YOU KNOW?

- In the 1800s, Coca-Cola was a cough syrup created by a pharmacist.
- Last year, the pharmaceutical industry grossed \$85 billion around the world.
- The earliest recordings of pharmaceutical documentation date back 3,500 years and were found in Egypt. The records had information on 800 prescriptions mentioning 700 medications.

Miss Chan Bora Pharmacist Pailin Referral Hospital

In 2011, I graduated in the field of Pharmacy, and have been working as a Pharmacist in the Pailin Referral Hospital since 2012. Because this is a public hospital, I had to pass an exam that was prepared by the Ministry of Health

Before this job I worked as a Medical Representative and Regulatory Affair Officer with Medicom, a medical products and equipment supplier. My own curiosity about how the government runs hospitals motivated me to change direction and take the Ministry's exam.

My responsibilities today are to dispense medication t patients and to Nurses; prepare drug records; calculat the amount of medicine that is going out each day; da drug management; and place medication orders once every three months. My job allows me to put all my knowledge to use – everything I studied in university – which is the most satisfying part of it.

Like many other jobs, there are certain challenges. I've got to ensure that patients are given the right medicine, as prescribed by the Doctor, and that they use the medication correctly. Communication can be difficult at times, as we cannot guarantee that patients will agree with our advice.

Working as a Pharmacist is rewarding in its own way, much like it is for Doctors and Nurses. I have the opportunity to help improve someone's health. I would highly recommend this job for anyone that has an interest in how drugs work. Being a Pharmacist also means being completely responsible, having strong management skills and a keen attention to detail.

ចាន់ បូរ៉ា ឱសថការី មន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្តប៉ៃលិន

ខ្ញុំបានបញ្ចប់ការសិក្សាផ្នែកឱសថកាលពីឆ្នាំ២០១១ ហើយបាន បម្រើការងារជាឱសថកាវីនៅមន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្តប៉ៃលិន ចាប់តាំងពី ឆ្នាំ២០១២។ ដោយសារតែនេះជាមន្ទីរពេទ្យរដ្ឋ ដូច្នេះខ្ញុំត្រូវឆ្លងកាត់ ការប្រទ្យង់ដែលរៀបចំដោយក្រសួងសុខាភិបាល។

មុនចាប់ផ្តើមការងារនេះ ខ្ញុំធ្លាប់បម្រើការងារជាតំណាងវេជ្ជសាស្ត្រ និងជាមន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកគ្រួតពិនិត្យនៅក្រុមហ៊ុន Medicom ជាក្រុមហ៊ុនផ្គត់ផ្គង់សម្ភារ និងផលិតផលឱសថ។ ការចង់ចេះចង់ ដឹងផ្ទាល់ខ្លួនអំពីរបៀបដែលរដ្ឋាភិបាលដំណើរការមន្ទីរពេទ្យបាន ជំរុញទឹកចិត្តខ្ញុំឲ្យប្តូរទិសដៅហើយចូលរួមកម្មវិធីប្រឡងរបស់ក្រសុង។

ការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្ញុំសព្វថ្ងៃនេះគឺត្រូវបែងចែកថ្នាំឲ្យអ្នកជំងឺ និង គិលានុបង្ខាក រៀបចំបោយការណ៍ គណនាបរិមាណថ្នាំដែលបើក ចេញរៀងរាល់ថ្ងៃ គ្រប់គ្រងថ្នាំប្រចាំថ្ងៃ និងធ្វើសំណើរថ្នាំបន្ថែមរៀងរាល់ បីខែម្តង។ ការងាររបស់ខ្ញុំផ្តល់ឱកាសឲ្យខ្ញុំបានប្រើប្រាស់ចំណេះដឹង គឺ អ្វីដែលខ្ញុំបានសិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យ ហើយដែលជាផ្នែកសំខាន់ បំផុតនៃការងារនេះ។

ដូចជាការងារផ្សេងៗទៀតដែរ ការងារប្រភេទនេះមានបញ្ហាប្រឈម។ ខ្ញុំត្រូវធ្វើឲ្យប្រាកដថា អ្នកជំងឺទទួលបានឃ្នាំត្រឹមត្រូវ តាមវេជ្ជបញ្ហា និង ប្រើប្រាស់ឃ្នាំឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។ ជារឿយៗ ការទំនាក់ទំនងអាចមាន ការលំបាក ដោយសារតែយើងមិនអាចធានាថា អ្នកជំងឺនឹងយល់ព្រម ធើតាមការណែនាំរបស់យើង។

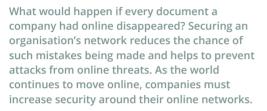
បម្រើការងារជាឱសថការីគឺធ្វើឲ្យអ្នកមានអារម្មណ៍រីករាយដែលការងារ នេះភាគច្រើនដូចជាការងាររបស់វេជ្ជបណ្ឌិតនិងគិលានុបង្អាកដែរ។ ខ្ញុំមានឱកាសជួយធ្វើឲ្យសុខភាពរបស់អ្នកដទៃប្រសើរឡើង។ ខ្ញុំសូម ណែនាំការងារនេះសម្រាប់អ្នកដែលចាប់អារម្មណ៍ចង់ដឹងថា ថ្នាំដំណើរ ការយ៉ាងម៉េច។ ការងារជាឱសថការីក៏ទាមទារឲ្យមានការទទួល ឧសត្រូវទាំងស្រុង មានជំនាញគ្រប់គ្រងរឹងមាំ និងការយកចិត្តទុកដាក់ ខ្ពស់ក្នុងការផ្ដល់ព័ត៌មានអំពីឱសថ៕

Network Engineer / System Architect

វិស្វករបណ្តាញ / ស្ថាបត្យករប្រព័ន្ធ

A Network Engineer is responsible for overseeing a company or organisation's network infrastructures, allowing the employees, clients and customers to communicate both internally and externally with ease. They implement, support, maintain, secure and develop the company's network system, including telecommunication lines and computer firewalls. Network Engineers are part of the IT team that is either in-house or outsourced from an IT networking company. As part of the IT team, the Network Engineer will also assist employees with any network issues they are having and ensure that they continue working efficiently. They establish network system guidelines and enforce correct usage; they design and configure network systems, continuously monitor network performance and perform preventive maintenance to avoid any possible problems.

តើនឹងមានអ៊ីកើតឡើងប្រសិនរាល់ឯកសាររបស់ក្រមហ៊ុននៅលើប្រព័ន អ៊ីនជើណិតបានបាត់បង់ ?ការជើឲ្យបណាពានៅតាមសាប័នមាន សវតិភាពកាត់បនយកំហស់ដែលកើតឡើងនិងជ័យទប់សាត់ការវាយ ប្រហារនិងការគំរាមតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធើណិត។ ពិភពលោកចាប់ផ្ដើមធ្វើ សកម្មភាពតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធើណិតច្រើនឡើងៗ ហើយក្រុមហ៊ុនត្រូវតែ ការពារប្រព័ន្ធអ៊ីនធើណិតរបស់ខ្លួន។

វិសករបណា៣មើលការខសត្រវិលើហេដារចនាសម័នបណា៣របស់ ក្រុមហ៊ុនបុស្គាប័នមួយដែលជួយឲ្យបុគ្គលិក ភ្ញៀវ និងអតិថិជនទំនាក់ ទំនងគ្នា ទាំងក្នុង និងក្រៅដោយ ស្រួល។ ពួកគេអនុវត្តដោយផ្ទាល់ គាំទ្រ ថែទាំការពារ និងបង្កើតប្រព័ន្ធបណ្តាញ របស់ក្រុមហ៊ុន រមមានបណា៣ ទរគមនាគមន៍ និងប្រព័ន្ធសុវតិភាពបណា៣របស់ កុំព្យូទ័រ។ វិស្វករបណ្តាញគឺជាផ្នែកនៃក្រុមព័ត៌មានវិទ្យាដែលបម្រើ ការងារជាមួយក្រុមហ៊ុនឬមិនចំណុះឲ្យក្រុមហ៊ុនបណ្តាញព័ត៌មាន វិទ្យាណាមួយ។ ជាផ្នែកនៃក្រុម ព័ត៌មានវិទ្យា វិស្វករបណ្ដាញក៏ជួយដល់ បុគ្គលិកដែលមានបញ្ហាបណ្ដាញ និងធ្វើឲ្យប្រាកដថា ពួកគេបន្តការងារ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ពួកគេបង្កើតគោលការណ៍ណែនាំប្រព័ន្ធ បណ្តាញ និងពង្រឹងការប្រើប្រាស់ដ៏ត្រឹមត្រូវ។ ពួកគេរចនា និងរៀបចំ ប្រព័ន្ធបណ្តាញ បន្តឃ្លាំមើលការប្រព្រឹត្តិទៅរបស់បណ្តាញ និងធ្វើការ ជុសជុល ដើម្បីបង្គារមិនឲ្យមានបញ្ហាណាមួយកើតឡើង។

DID YOU KNOW?

• In many ways, Network Engineer jobs are the top of the IT profession.

Basic requirements (i.e. Education level)

Vocational Training;

Bachelor's Degree

Starting salary (monthly)

300-350 USD

Progressive salary (after 1+ year)

500-700 USD

Progressive salary (after 5+ years)

800-1500 USI

Main sectors

Where to study **IT**: Private Sectors

Royal University of Phnom Penh (RUPP); Institute of Technology of Cambodia (Techno); Norton University; Zaman University; Puthisastra (UP)

Mr.Makara NGY IT Manager **TOTAL Cambodge**

នាយកគ្រប់គ្រងព័ត៌មានវិទ្យា

ចំណាប់អារម្មណ៍របស់ខ្ញុំលើកុំព្យូទ័រ និងព័ត៌មានវិទ្យាកើតមានតាំងពី នៅសិក្សាវិទ្យាល័យ ហ៊ើយខ្ញុំដឹងខ្លួនឯងថា កំពុងរំក៏លបន្តិចម្តងៗ ឆ្ពោះទៅរកអាជីពនេះ។ ខ្ញុំចាប់ផ្តើមធ្វើជាគ្រូបង្រៀនភាសាអង់គ្លេស បន្ទាប់ពីទទួលបរិញ្ញាបត្រផ្នែកកាសាអង់គ្លេសនៅវិទ្យាស្ថានភាសា បរទេស។ ខណៈពេលកំពុងបង្រៀន ខ្ញុំក៏ធ្វើការងារក្រៅម៉ោងនៅ នាយកដ្ឋានព័ត៌មានវិទ្យារបស់វិទ្យាស្ថាននេះផងដែរ។ ទីបំផុត ខ្ញុំបន្ត ការសិក្សាយកថ្នាក់អនុបណ្ឌិតផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រកុំព្យូទ័រពី សកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ។

ឥឡូវនេះ ខ្ញុំបានប្រឡុកក្នុងវិស័យព័ត៌មានវិទ្យារយៈពេលប្រាំពីឆ្នាំ ហើយ ហើយក្នុងនោះរយៈពេលពីរឆ្នាំ ខ្ញុំធ្វើការងារនៅក្រុមហ៊ុន Total Cambodge។ ខ្ញុំចាប់ផ្ដើមអាជីពព័ត៌មានវិទ្យារបស់ខ្ញុំ ដោយបំពេញ តួនាទីជាអ្នកបច្ចេកទេសព័ត៌មាន ក្រោយមកបានឆ្លង់កាត់តួនាទីជា បន្តបន្ទាប់រហុតក្លាយជាវិស្វករព័ត៌មានវិទ្យា ផ្តល់ជំនួយផ្នែកព័ត៌មានវិទ្យា ប្រធានក្រុមព័ត៌មានវិទ្យាហើយទីបំផុតក្លាយជានាយកគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន វិទ្យា ជាគួនាទីមួយដែលខ្ញុំធ្លាប់កាន់នៅក្រុមហ៊ុន First Finance Cambodia មុនប្តូរទៅធ្វើការឲ្យក្រុមហ៊ុន Total Cambodge ។

ការងារប្រចាំថៃរូបស់ខ្ញុំពាក់ព័ន្ធនឹងការត្រួតពិនិត្យមណ្ឌលទិន្នន័យ សើររើ និងបំពេញការងារជួសជុំល ដូរច្នះយើងអាចចៀសផុតពី បញ្ហាដែលនឹកស្មានមិនដល់ណាមួយ។ ខ្ញុំត្រូវធានាឲ្យមានការប្រតិបត្តិ និងសន្តិសុខប្រសើរបំផុតនៃហេដ្ឋាចែនាសម្ព័ន្ធបណ្តាញរបស់យើង ដែលមានសារៈសំខាន់ចំពោះដំណើរការទាំងស្វែងរបស់ក្រុមហ៊ុន។

ក្នុងនាមជានាយកគ្រប់គ្រងព័ត៌មានវិទ្យា អ្វីដែលខ្ញុំពេញចិត្ត ប់ផុតគឺថា ខ្ញុំមានការទទួលខុសត្រូវច្បាស់លាស់នៅក្នុងក្រុមហ៊ុន ចម្រុះជាតិសាសន៍នេះ។ ផ្នែកព័ត៌មានវិទ្យាជួយក្រុមហ៊ុនឲ្យដំណើរការ អាជីវិកម្មមានភាពរលូនដូចជាការបោះពុម្ពវិក្ខុយប់ត្រនិងបញ្ជូន អ៊ីម៉េល ហើយទាំងអស់នេះសុទ្ធតែត្រូវការការគាំទ្រផ្នែកព័ត៌មានវិទ្យា។ ក្រៅពីនេះ ព័ត៌មានវិទ្យាគឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះ សម្រាប់ក្រុមហ៊ុនក្នុង ការទំនាក់ទំនងព័ត៌មានទូទាំងពិភពលោកតាមវិធីសាស្ត្រប្រកប ដោយសុវត្ថិភាព និងសន្តិ័សុខ។ ដោយមានការិយាល័យប្រចាំតំបន់ ស្ថិតនៅប្រទេសសិង្ហបុរីហើយការិយាល័យកណ្ដាលស្ថិតនៅ ទីក្រុងប៉ាវីសនោះ ខ្ញុំមានឱកាសធ្វើដំណើរ ធ្វើការងារជាមួយមនុស្ស ក្រៅពីនេះ ក្រុមហ៊ុន Total Cambodge មានសិក្ខាសាលាស្តីពីព័ត៌មាន វិទ្យាដែលប្រមូលផ្តុំផ្នែក្ពព័ត៌មានវិទ្យាមកពីតំបន់អាស៊ីដែលនាំមកនូវការ ចែករំលែកទស់នេះទៅវិញទៅមក។

ផ្ដើមចេញពីបទពិសោធនេះ អ្នកដែលចង់ប្រទុក្រក្នុងវិស័យព័ត៌មាន វិទ្យាចាំបាច់ត្រូវដឹងពីច្រកផ្សេង៏ៗដែលពួកគេអ៉ាចជ្រៃសរើសបាន។ វិស័យព័ត៌មានវិទ្យាគឺទូលំទូលាយណាស់មានដូចជាការសរសេរកម្មវិធី ការអនុវត្ត ហេដ្ឋារិចនាំសម្ព័ន្ធបណ្តាញជាដើម។ វាពិបាកនឹងក្លាយជា អ្នកឯកទេស គ្រប់ចំណុចណាស់ ហើយដូច្នេះយល់ល្អនិស្សិតម្នាក់ៗ ត្រូវតែមានគោលដៅនិងទិសដៅជាក់លាក់។ ប្រសិនបើអកមិនចលចិត ព័ត៌មានវិទ្យា កុំចាប់យកអាជីពនេះឲ្យសោះ។ ការគ្រប់គ្រងពេលវេលា និងចេះបទបែនគឺជារឿងសំខាន់ ពីព្រោះក្រុមហ៊ុនអាស្រ័យលើការងារ របស់ អ្នកដើម្បីដំណើរការទៅមុខដោយលើន។ ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់បន្ថែមថា ទំនាក់ទំនងគឺជាលក្ខណៈសំខាន់សម្រាប់អ្នកដែលចង់ប្រឡុកក្នុងវិស័យ ព័ត៌មានវិទ្យា ពីព្រោះវាសំខាន់ណាស់ដែលអាចទំនាក់ទំនង់ជាមួយអ្នក ដែលគ្មានចំណេះដឹងផ្នែកព័ត៌មានវិទ្យា៕

Software Programmer អ្នកបង្កើតកម្មវិធីសូហ្វវែ

What would happen if your computer stopped working, would you be able to cope? What about if every computer in your company stopped working, what would you do then? A Software Programmer is the go-to person for all computer and software related solutions.

Software Programmer, also referred to as a Computer Programmer, is a profession that comes under the IT sector. They create programmes that are used by companies, the military, public entities and any other organisation that requires one. Their tasks range from designing, implementing, installing and managing a facility's software systems, all the way to managing mobile device systems. Their main goal is to develop computer programs that allow computer systems to process information in the appropriate manner by specifying step-by-step processes. They must be proficient in different programming languages such as Java, XML and C++

តើនឹងមានរឿងអ្វីកើតឡើង ប្រសិនបើកុំព្យូទ័រ របស់អ្នកលែងជំណើរការ?តើអ្នកអាចរស់បានទេ? តើមានរឿងអ្វី ប្រសិនបើកុំព្យូទ័រក្នុងក្រុមហ៊ុនរបស់អ្នកឈប់ដំណើរការទាំងអស់? តើអ្នកធ្វើដូចម្ដេច ? អ្នកបង្កើតកម្មវិធីសូហូវែ គឺជាមនុស្សដែលមហាជន ត្រូវការសាកសួរជុំវិញបញ្ហាកុំព្យូទ័រនិងសូហ្វវៃទាំងអស់។

អ្នកបង្កើតកម្មវិធីសហវែ ដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាអ្នក បងើតកមវិជីកំព្យទ័រផងដែរនោះ គឺជាអ្នកដែលជើការងារពាក់ព័ននឹង ផ្នែកព័ត៌មានវិទ្យា។ ពកគេបងើត កមវិធីសម្រាប់យកទៅប្រើប្រាស់នៅ តាមក្រមហ៊ុន វិស័យយោធា អងភាពសាធារណៈ និងសាប័នផ្សេងៗទៀតដែលត្រូវការ។ ការងាររបស់ពកគេមានចាប់ពីរចនា អនវតជាក់សែង ដំឡើង និងគ្រប់គ្រងប្រព័នសហវែនៅតាមសាប័ន ព្រមទាំងការគ្រប់ គ្រងប្រព័ន្ធទូសើព្ធផងដែរ។ គោលដៅចម្បងរបស់ពួកគេគឺ បង្កើតកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ ដែលធ្វើឲ្យប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រដំណើរការព័ត៌មាន ក្នុងលក្ខណៈសម័ស្រប ដោយបង្ហាញដំណើរការពីដំណាក់ កាលមួយទៅដំណាក់កាលមួយយ៉ាងជាក់លាក់។ ពួកគេមានភាពស្ងាត់ ជំនាញក្នុងការរៀបចំកម្មវិធីភាសាផ្សេងៗដូចជា កមវិជី Java កមវិជី XML និងកមវិជី C++ ។

Basic requirements (i.e. Education level)

Bachelor's Degree

Starting salary (monthly)

300-350 USD

Progressive salary (after 1+ year)

500-700 USD

Progressive salary (after 5+ years)

Main sectors

eCommerce; Internet; IT

Where to study

Royal University of Phnom Penh (RUPP); Institute of Technology of Cambodia (Techno); Norton **University**; Zaman University

DID YOU KNOW?

- Programmers spend approximately 30% of their time surfing the source code.
- Studies have shown that remote programmers have lower productivity than local programmers.

Mr. Sok Puthiphorn Senior Programmer KhmerDev

Technology and programming is my passion, so I love working in the Information Technology sector. Today I am a Senior Programmer at KhmerDev, where I have been working for just over one year.

In 2010, I started as an Internet Shop Controller in a local Internet café, working part-time before being hired as a Developer and Technical Support Team Leader at BnD Solutions in 2011. I progressed through company ranks to become Senior Programmer at Atmosphere Technology Co., Ltd by 2013.

As Programmers, we are faced with new problems to solve everyday, from debugging and working on someone else's code to communicating and understanding what clients want. Additionally, technology is constantly changing and programming languages must constantly adapt, which means we must always stay on top of everything and don't fall behind. We are constantly adapting and looking to improve as this is an industry with endless room for growth. The constant evolution of technology is what makes the job exciting.

One of the best things about being a Computer Programmer is that while companies generally require a Bachelor's degree in computer science or programming, some will hire individuals with just a certificate or an associate degree. Experience is key; get as much as you can, however you can. If you are looking to work in this sector, my advice is that you should always be prepared - know the job and the company you are approaching. Most importantly, be ready to explain why you are the best candidate for the job. Start coding, immerse yourself in technology, and become a problem solver. If you love technology and working on step-by-step codes to help businesses run efficiently, this is the job for you. For me, I believe that with my current experience and knowledge I can become a Project Manager or Technical Team Leader. សុខ ពុទ្ធិភ័ណ្ឌ អ្នកសរសេរកម្មវិធីជាន់ខ្ពស់ ក្រុមហ៊ុន KhmerDev

បចេកវិទ្យានិងការសរសេរកមវិធីគឺជាការងារដែលខំពេ៣ចិត ហេតដច នេះបានជាខ្ញុំស្រលាញ់ការធ្វើការក្នុងវិស័យពត៌មានវិទ្យា។ បច្ចុប្បន្នខ្ញុំគឺជាអ្នកសរសេរកម្មវិធីជាន់ខ្ពស់នៅ KhmerDev អស់រយៈពែលជាងមយឆាំហើយ។

កាលពីឆ្នាំ២០១០ ខ្ញុំចាប់ផ្ដើមធ្វើការងារជាអ្នកគ្រប់គ្រងនៅហាង អ៊ីនធើណិតកាហ្មេមួយជាការងារក្រៅម៉ោងមុនពេលខ្ញុំចូលបម្រើ ការងារជា អ្នកបង្កើតកម្មវិធីនិងជាប្រធានក្រុមគាំទ្របច្ចែកទេសនៅ ក្រុមហ៊ុន BnD Solutions ក្នុងឆ្នាំ២០១១។ ខ្ញុំបានទទួលតំណែងជា បន្តបន្ទាប់នៅក្នុងក្រុមហ៊ុននេះ ហេតុក្លាយជាអ្នកសរសេរកម្មវិធី ជាន់ខ្ពស់នៅក្រុមហ៊ុន Atmosphere Technology Co., Ltd ក្នុងឆ្នាំ២០១៣។

ក្នុងតួនាទីជាអ្នកសរសេរកម្មវិធី យើងជួបប្រទះបញ្ហាថ្មីៗដែលត្រូវដោះ ស្រាយរៀងរាល់ថ្ងៃ ដូចជាកែកំហុសកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ ដោះកូដរបស់ អ្នកដទៃ ទំនាក់ទំនង និងស្វែងុយល់ពីអ្វីដែលអតិថិជនចង់បាន។ ជាំងនេះទៅទៀត បច្ចេកទេស៍ប្រែប្រួលឥតឈប់ឈរ និងត្រូវសម្រប ខ្លួនទៅនឹងភាសាកម្មវិធីជាបន្តបន្ទាប់ មានន័យថា យើងត្រូវតែនាំមុខអ្វី ិទ្ធីគ្រប់យ៉ាងហើយមិនអាចនៅយឺតយ៉ាវបានទេ។ យើងសម្របខ្លួនជា បន្តបន្ទាប់និងព្យាយាមកែលម្អ ពីព្រោះនេះគឺជាឧស្សាហកម្មដែលមាន ឱកាសល្អតលាស់ឥតឈប់ឈំរ។ បដិវត្តបច្ចេកវិទ្យាជាបន្តបន្ទាប់គឺជា មលហេតុដែលធើឲ្យការងារនេះកាន់តែគរឲ្យចាប់អារមណ៍។

ចំណុចមួយក្នុងចំណោមចំណុចល្អបំផុតដើម្បីក្លាយជាអ្នកសរសេរកម្ វិធីគឺ ស្របពេលដែលក្រុមហ៊ុនជាទូទៅត្រូវការបរិញ្ញាបត្រផ្នែក វិទ្យាសាស្ត្រកុំព្យូទ័រឬសរសេរកម្មវិធីនោះ ក្រុមហ៊ុនមួយចំនួនទៀតប្រើ ប្រាស់បុគ្គ័លិកដែលមានត្រឹមវិញ្ញាបនបត្រ ឬបរិញ្ញាប់ត្ររង់ប៉ុណ្ណោះ។ សំខាន់គឺបទពិសោធ។ ត្រូវស្វែងរកបទពិសោធឲ្យបានច្រើនតាម ដែលអាចធ្វើទៅបាន ទោះបីជាអ្នករៀនពីនរណាក៏ដោយ។ ប្រសិនបើអ្នកចង់ធ្វើការងារនៅក្នុងវិស័យនេះ យោបល់របស់ខ្ញុំគឺថា អ្នកគួរតែត្រៀមខ្លួនជាមុន ត្រូវស្គាល់ពីការងារនិងក្រុមហ៊ុនដែល អ្នកទាក់ទង់។ សំខាន់បំផុត ត្រឿមខ្លួនពន្យល់ថា ហេតុអ្វីបានជាអ្នក គឺជាបេក្ខភាពធ្វើមូបំផុតសម្រាប់ការងារនេះ។ ចាប់ផ្ដើមសរសេរកូដ ប្រឡូកក្នុងបច្ចេកវិទ្យា និងធ្វើខ្លួនជាអ្នកដោះស្រាយបញ្ហា។ ប្រសិនបើពេញចិត្តនិងបច្ចេកវិទ្យា និងធ្វើការងារលើកូដមួយជំហាន ម្តងមួយជំហានម្តង់ដើម្បីជួ៍យឲ្យអាជីវកម្មដំណើរការទៅម៉ឺខដោយមាន ប្រសិទ្ធភាពនោះ នេះគឺជាការងារសម្រាប់អ្នក។ សម្រាប់ខ្ញុំ ខ្ញុំជឿជាក់ថា ជាមួយនឹងបទពិសោធនិងចំណេះដឹងបច្ចុប្បន្នរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំអាចធ្វើជា នាយកគម្រោងឬបំពេញតួនាទីជាប្រធានក្រុមបច្ចេកទៃសបាន៕

Public Health Specialist

អ្នកឯកទេសសុខភាពសាធារណៈ

Safety standards and health initiatives can help improve the daily health of individuals and families within a community. However, they must be constantly monitored and re-evaluated, with improvements made to ensure they remain effective and cost-efficient. Strong health initiatives can help save lives, reduce the amount of disease and improve the quality of life for many people.

A Public Health Analyst/Specialist assists individuals, families and communities to understand and manage health related issues. He/she will perform assessments of health policies and programs, as well as collect and analyse data to assist in finding the best course of actions to maintain strong health programs. The Analyst/Specialist will assess the impact of environmental issues on public health and help communicate to the public minimum health safety standards that should be adopted.

បទដ្ឋានសុវត្ថិភាព និងគំនិតផ្ដួចផ្ដើមស្ដីពីសុខភាព អាចធ្វើឲ្យសុខភាព ប្រចាំថ្ងៃរបស់បុគ្គល និង គ្រួសារនីមួយៗនៅតាមសហគមន៍ ប្រសើរឡើង។ ទោះបីជាយ៉ាងណា ពួកគេត្រូវតែតាមឃ្លាំមើល និងវាយ តម្លៃឡើងវិញជាប្រចាំ ហើយត្រូវតែធ្វើការកែលម្អ ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រាកដថា បទដ្ឋាននិងគំនិតផ្ដួចផ្ដើមទាំងនោះនៅតែមានប្រសិទ្ធភាព និងសមស្របចំពោះការចំណាយ។ គំនិតផ្ដួចផ្ដើមស្ដីពីសុខភាពដ៍វឹងមាំ អាចជួយសង្គ្រោះជីវិតមនុស្ស កាត់បន្ថយជំងឺ និងកែប្រែគុណភាពជីវិត របស់មនុស្សជាច្រើន។

អ្នកវិភាគ ឬអ្នកឯកទេសសុខភាពសាធារណៈជួយ បុគ្គលម្នាក់ៗ គ្រួសារ និងសហគមន៍ឲ្យយល់និងគ្រប់គ្រង បញ្ហា ពាក់ព័ន្ធនឹងសុខភាព។ ពួកគេធ្វើការវាយតម្លៃពីកម្មវិធីសុខ ភាព និងគោលនយោបាយ ព្រមទាំងប្រមូល និងវិភាគទិន្នន័យ ក្នុងការជួយស្វែងរកទិសដៅ សកម្មភាពង៏ប្រសើរបំផុត ដើម្បីរក្សាកម្មវិធីសុខភាពង៏រឹងមាំនេះ។ អ្នកវិភាគ ឬអ្នកឯកទេសនឹងធ្វើការវាយតម្លៃលើផលប៉ះពាល់ដែលកើត ចេញពី បញ្ហាបវិស្ថានមកលើសុខភាពសាធារណៈ និងជួយផ្សព្វផ្សាយ អំពីបទដ្ឋានសុវត្ថិភាពសុខភាពដែលបានប្រកាន់យកនេះ។

DID YOU KNOW?

• One of the key accomplishments of worldwide public health programmes is immunisations, and the eradication of diseases like polio.

Basic requirements (i.e. Education level)

(i.e. Education level)

Master's Degree

Starting salary (monthly)

500-700 USD

Progressive salary (after 1+ year)

800-1000 USD

Progressive salary (after 5+ years)

1200-2000 USD

Main sectors

Development Agencies; Government; Not-for-profit Where to study

University of Health Sciences; International University (IU)

Dr. Monirath Public Health Specialist Calmette Hospital

I am a Medical Doctor working in the field of Pathology (cancer diagnostics and prevention) at Calmette Hospita I have been Head of the Pathology Department for four years. Before this, I did my specialisation training and a PhD research in pathology/cancer diagnostics for 4 year in Belgium.

Sciences were always my favourite subjects in school. Knowing my personality, knowledge and interest in science, my Biology Teacher pushed me toward medical school after high school. During my medical study and training, I realised that cancer incidence and mortality keeps increasing worldwide, particularly in developing countries like Cambodia. I did a small survey on the existing human resources in this field and found out there was a great need for more specialists in this field. That is the story of me embarking on my career path.

I love every aspect of my job, ranging from the technical laboratory work to teaching the next group of students. I also enjoy advocating for the improvement of cancer prevention and care in Cambodia.

Also, this job comes with challenges. Firstly, the Cambodian populace value foreign health services over local ones. It's hard to change their perspective but at leas I can contribute to the improvement of cancer prevention and care services in my hospital and hopefully my country Secondly, medical students are often more attracted to other fields in which there already thousands of specialists overlooking the importance of cancer diagnostics. Some may be turned away from cancer diagnostics because you work behind the scenes, not dealing directly with patients, but assisting Doctors to diagnose and manage their clients

By 2017, I'd like to establish the National Cancer Prevention Unit at the National Cancer Centre. I would also like to lead the Working Group for Cancer Prevention at the Ministry of Health towards effective implementation of national strategies against cancer.

Cambodia faces a shortage of specialists, notably in the field of cancer. There is so much to be done and a great demand for qualified human resources. For this very reason I would recommend this career path. My advice to anyone looking in this direction would be to: have the qualifications and technical training; be highly committed to the betterment of the health care system, particularly cancer prevention and control; and be a great communicator/networker.

មុនីភ្នែ អ្នកឯកទេសសុខភាពសាធារណៈ មន្ទីរពេទ្យកាល់ម៉ែត

ខ្ញុំគឺជាវេជ្ជបណ្ឌិតឯកទេសផ្នែករោគសាស្ត្រ (ធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យរកជំងឺ មហារីកនិងបង្ការ) នៅមន្ទីរពេទ្យកាល់ម៉ែត។ ខ្ញុំធ្វើជាប្រធានផ្នែក រោគសាស្ត្ររយៈពេលបួនឆ្នាំ។ ពីមុន ខ្ញុំធ្លាប់ទទួលបានការបណ្តុះ បណ្តាលឯកទេស និងស្រាវជ្រាវថ្នាក់ PhD ផ្នែករោគសាស្ត្រ និង រោគ វិនិច្ឆ័យជំងឺមហារីកអស់រយៈពេលបួនឆ្នាំនៅប្រទេសបែលហ្ស៊ិក។

វិទ្យាសាស្ត្រគឺជាមុខវិជ្ជាដែលខ្ញុំចូលចិត្តនៅសាលា។ ដោយសារ ស្គាល់ពីបុគ្គលិកលក្ខណៈ ចំណេះដឹង និងចំណាប់អារម្មណ៍ របស់ខ្ញុំលើផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រគ្រូបង្រៀនជីវវិទ្យារបស់ខ្ញុំបានជំរុញឲ្យ ខ្ញុំចូលសិក្សានៅសាលាវេជ្ជសាស្ត្របន្ទាប់ពីខ្ញុំបញ្ចប់ការសិក្សានៅ វិទ្យាល័យ។ អំឡុងការសិក្សា និងការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ ខ្ញុំដឹងថា ករណីជំងឺមហារីក និងអត្រាមណេភាពបន្តកើតឡើងទូទាំង ពិភពលោក ជាពិសេសនៅក្នុងបណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍដូចជា ប្រទេសកម្ពុជាជាជើម។ ខ្ញុំបានធ្វើការស្ទង់មតិកម្រិតតូចមួយលើ ធនធានមនុស្សដែលមានស្រាប់នៅក្នុងផ្នែកនេះ ហើយរកឃើញថា នៅមានតម្រូវការអ្នកឯកទេសផ្នែកនេះជាច្រើនអ្នកទៀត។ នេះគឺជា រឿងរ៉ាវនៃការចាប់ផ្ញើមអាជីពរបស់ខ្ញុំ។

ខ្ញុំចូលចិត្តគ្រប់ផ្នែកនៃការងាររបស់ខ្ញុំ មានចាប់ពីការងារនៅមន្ទីរ-ពិសោធន៍បច្ចេកទេសរហូតដល់ការបង្រៀនក្រុមនិស្សិតជំនាន់ក្រោយ។ ខ្ញុំចូលចិត្តគាំទ្រឲ្យមានការពង្រឹងបន្ថែមនូវវិធានការទប់ស្កាត់ និងការព្យាបាលជំងឺមហារីកនៅប្រទេសកម្មជា។

ការងារនេះក៏មានបញ្ហាប្រឈមផងដែរ។ ទីមួយប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាផ្ដល់ តម្លៃឲ្យសេវាសុខភាពនៅបរទេសជាងសេវាសុខភាពនៅក្នុងស្រុក។ វាពិបាកនឹងផ្លាស់ប្ដូរទស្សនៈរបស់ពួកគាត់ ប៉ុន្តែយ៉ាងហោចណាស់ ខ្ញុំអាចចូលរួមចំណែកក្នុងការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវវិធានការបង្ការ ជំងឺមហារីកនិងសេវាកម្មគាំពារសុខភាពនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យប្រសខ្ញុំ និងនៅក្នុងប្រទេសរបស់ខ្ញុំផងដែរ។ ទីពីរ និស្សិតពេទ្យច្រើនតែចាប់ អារម្មណ៍លើជំនាញផ្សេង ដែលមានអ្នកឯកទេសរាប់ពាន់នាក់ទៅហើយ នោះ ដោយមើលរំលងពីសារៈសំខាន់នៃជំនាញធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យជំងឺ មហារីក។ ខ្លះទៀតប្រហែលជាមិនចាប់អារម្មណ៍នឹងការធ្វើរោគ វិនិច្ឆ័យ ជំងឺមហារីកទេ ពីព្រោះពួកគេត្រូវធ្វើការងារដោយមិនទាក់ទងផ្ទាល់ ជាមួយអ្នកជំងឺ ដោយគ្រាន់តែជួយវេជ្ជបណ្ឌិតធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ និង គ្រប់គ្រងអ្នកជំងឺតែប៉ុណ្ណោះ។

ខ្ញុំចង់បង្កើតអង្គភាពជាតិបង្ការជំងឺមហារីកនៅមជ្ឈមណ្ឌលជាតិជំងឺ មហារីកនៅត្រឹមឆ្នាំ២០១៧ ។ ខ្ញុំក៏ចង់ដឹកនាំក្រុមការងារបង្ការជំងឺ មហារីកនៅក្រសួងសុខាភិបាល ឆ្កោះទៅរកការអនុវត្តប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាពនូវយុទ្ធសាស្ត្រជាតិប្រឆាំងនឹងជំងឺមហារីក។

ប្រទេសកម្ពុជានៅខ្វះអ្នកឯកទេស ជាពិសេសផ្នែកជំងឺមហារីក។ នៅមានកិច្ចការច្រើនទៀតដែលត្រូវធ្វើ និងតម្រូវការច្រើននូវធនធាន មនុស្សដែលមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់។ ដោយសារតែហេតុផលនេះ ខ្ញុំសូមណែនាំអាជីពការងារនេះ។ យោបល់របស់ខ្ញុំចំពោះអ្នកដែល ចង់ចាប់យកអាជីពនេះគឺត្រូវមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ និង ការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស មានការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ក្នុងការធ្វើឲ្យ ប្រព័ន្ធគាំពារសុខភាពប្រសើរឡើង ជាពិសេសវិធានការគ្រប់គ្រង និងបង្ហារជំងឺមហារីក និងត្រូវតែជាអ្នកមានទំនាក់ទំនងដំបូនប្រសប់៕

Economist

សេដ្ឋវិទ

Money makes the world go round. Understanding the key fundamentals behind money can help drive success. Have you ever been interested in how some policies and decisions have substantial effects on an individual's wealth? Or what banks, governments and consulting companies would do if they didn't understand wealth and the movement of money?

An Economist is an expert in the fields of wealth and money movement. They study the impact of policies and decisions on the real world to provide both the private and public sectors with recommendations. Through extensive research, Economists discover and expose trends to make industry specific forecasts. They analyse and interpret money-related issues such as taxes, inflation, population growth, employment levels, and the management of resources, goods and services. They typically work for governments, banks, consulting companies, multi-national corporations and universities.

ប្រាក់អាចធើឲ្យពិភពលោកក្រឡាប់ចាក់។ ការយល់ដឹងអំពីមលដាន គ្រឹះសំខាន់នៅពីក្រោយ ប្រាក់អាចជយឲ្យយើងសម្រេចជោគជ័យ។ ជាប់ចាប់អារមណ៍ថា តើគោលនយោបាយ និងការសម្រេចចិត្តខះមាន ឥទិពលទៅលើទ្រព្យសមត្រិរបស់បគលមាក់ច្រើនបែបណាទេ? តើធនាគារ រដ្ឋាភិបាល និងក្រុមហ៊ុនពិគ្រោះយោបល់នឹងធ្វើអ្វី ប្រសិនបើពកគេមិនយល់ពីទ្រព្យសមត្រិនិងការចរាចរសាច់ប្រាក់?

សេដ្ឋវិទូគឺជាអ្នកជំនាញក្នុងវិស័យទ្រព្យធន និងចរាចរសាច់ប្រាក់។ ពកគេសិករាពីផលប៉ះពាល់ នៃគោលនយោបាយនិងការសម្រេច ចិតទៅលើ ពិភពពិត ដើម្បីផល់អនសាសន៍ដល់វិស័យឯកជននិងរដ។ តាមរយៈការស្រាវជ្រាវដ៏ទលំទលាយ សេដវិទរកឃើញ និងលាតត្រដាំងអំពីនិនាការ ដើម្បីជើការព្យាករណ៍ជាក់លាក់មួយ។ ពកគេវិភាគ និងបកស្រាយពីបញាពាក់ព័ននឹងប្រាក់ ដចជាប្រាក់ពនអតិផរណា កំណើនប្រជាពលរដកម្រិតការងារ និងការគ្រប់គ្រងធនធាន ទំនិពានិងសេវាកម។ តាមធមតា ពួកគេបម្រើការឲ្យរដ្ឋាភិបាល ធនាគារ ក្រុមហ៊ុន ពិគ្រោះយោបល់ សាជីវកម្មពហុជាតិ និងតាមសាកលវិទ្យាល័យជាដើម។

Basic requirements (i.e. Education level)

Starting salary (monthly)

300 USD

Progressive salary (after 1+ year)

500-700 USD

Progressive salary (after 5+ years)

Main sectors

Development Agencies; Government: Not-for-profit

Where to study

Royal University of Law and Economics (RULE); University of Cambodia (UC); International University (IU); University of Puthisastra (UP)

DID YOU KNOW?

- Economists deal with two main streams Microeconomics and Macroeconomics.

Mr. Sopheak Srun Economist **Royal University of Law and Economics**

ស៊្រុន សុភ័ក្រ អ្នក់សេដ្ឋកិច្ច សកលវិទ្យាល័យភូមិនូនីតិសាស្ត្រ និងសេដ្ឋកិច្ច

សេដ្ឋកិច្ចគឺជាកម្មវត្តដែលជួយឲ្យអ្នកចាប់យកឱកាសការងារផ្សេងៗ ទៀតនៅតាមវិស័យឯកជនសម្រាប់ក្រុមហ៊ុន និងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ នៅតាមវិស័យសាធារណៈតាមអង្គការរដ្ឋាភិបាលស៊ីវិលឬតាមគ្រឹះ ស្ថានឧត្តមសិក្សា។ បន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការស៊ិក្សាថ្នាក់អនុបណ្ឌិតពីសាកល វិទ្យាល័យ Lumiere ក្នុងទីក្រុងលីយ៉ុងប្រទេសបារាំង់កាលពីឆ្នាំ២០១០ ប្រធានគម្រោងនៅ មជ្ឈមណ្ឌលសហប្រតិបត្តិការបារាំងនៅសាកល វិទ្យាល័យភូមិនុនីតិសាស្ត្រ និងសេដុកិច្ច (RULE) បានទាក់ទងដោយ ស្នើឲ្យបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវគ្រប់គ្រង និងសេដ្ឋកិច្ច។ នៅពេលខ្ញុំ ត្រឡប់មក់ដល់ប្រទេសកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ២០១០ ខ្ញុំចាប់ផ្ដើមធ្វើការងារជា អ្នកស្រាវជ្រាវលើផ្នែកពាណ់ជ្ជកម្មអន្តរជាតិ។

ចំណង់ចំណូលចិត្ត និងក្តីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំចំពោះការស្រាវជ្រាវ និងការ បង្រៀនគឺជាអ្វីដែលបានជំរុញខ្ញុំឲ្យឈានជើងចូលក្នុងគ្រឹះស្ថានឧត្តម សិក្សាទីដែលខ្ញុំអាចសម្រេចបំណងទាំងពីររបស់ខ្ញុំក្នុងពេលតែមយ។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១៤មក ខ្ញុំបំពេញមុខងារជានាយ៉កប្រតិបត្តិ ដែលខ្ញុំ បានធ្វើការស្រាវជ្រាវច្រើនលើតម្រោងពាក់ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចផ្សេងៗ និងដើរ ត្តជាអ្នកសម្របសម្រួលកម្មវិធីផងដែរ។

ខ្ញុំត្រូតពិនិត្យមើលកម្មវិធីសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ និងថ្នាក់អនុ-ប់ណ្ឌិត។ ជាប្រចាំខ្ញុំត្រួតពិនិត្យមើលកម្មវិធីសិក្សានិងការរៀបកាលវិភាគ សិក្សា ស្របពេលចាត់ចែងទំនាក់ទំនងជាមួយដៃគូផ្សេងក្នុងចំណោម កិច្ចការមួយចំនួនទៀត។ ខ្ញុំពិតជាពេញចិត្តនឹងបញ្ហាប្រឈមនេះ ខ្លាំងណាស់ ពីព្រោះខ្ញុំមានទំនាក់ទំនងជាបន្តបន្ទាប់ជាមួយនិស៊្សិត សាស្ត្រាចារ្យ ក្រុមហ៊ុន និងដៃគួ ហើយការធ្វើបែបនេះជួយខ្ញុំឲ្យបងើន ជំនាញទំនាក់ទំនង និងជំនាញដោះស្រាយបញ្ហារាល់ថ្ងៃ។

ជាមួយនឹងបទពិសោធបច្ចុប្បន្នរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំមានឱកាសក្លាយជា ប្រជានផ្នែកព្រឹទ្ធបុរស សាំកល់វិទ្យាធិការរងបុសាកលវិទ្យាធិការ។ ប៉ុន្តែដើម្បីទទួលបានតំណែងនេះ ជាពិសេសនៅក្នុងវិស័យអប់រំ ការមានសញ្ញាបត្រ PhD គឺជារឿងសំខាន់។ នៅមជ្ឈមណ្ឌលសហប្រ-តិបត្តិការបារាំង យើងលើកទឹកចិត្តដល់បុគ្គលិករបស់យើងឲ្យបន្តថ្នាក់ PhD និងអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេព្យរកិច្ចសន្យ៉ាការងារដើម្បីបន្តការសិក្សា។ បច្ចុប្បន្ន ខ្ញុំជានិស្សិត PhD ឆ្នាំទី៣ នៅសាកលវិទ្យាល័យ University of Toulon ប្រទេសបារាំង។

ខ្ញុំសូមណែនាំអាជីពការងារនេះដល់អ្នកដែលចូលចិត្តសិក្សា និងចង់ផ្ទេរ ចំណេះដឹងទៅមនុស្សជំនាន់ក្រោយនិងអ្នកដែល ចូលចិត្ត ទំនាក់ទំនង ជាមួយមនុស្សគ្រប់គ្នាមកពីគ្រប់ផ្នែកក្នុងសង្គម។ ល័ក្ខណៈសម្បត្តិ សំខាន់មួយចំនួនដែលយើងស្វែងរកនោះរួមមាន ជំនាញដោះស្រាយបញ្ហា ជំនាញគ្រប់គ្រង់ពេលវេលា ភាសា (យ៉ាងហោចណាស់បារាំងបុអង់គ្លេស) និងសមត្ថភាពធ្វើការងារ ក្រោមសម្ពាធ៕

Doctor គ្រូពេទ្យផ្នែកជំងឺទូទៅ

Whether it's a common cold or a broken leg, we all need someone to turn to for information when we fall ill or get injured. We need direction from someone who knows us and our family, and about medical treatments.

General Practitioners are Doctors that work in local communities and are the first point of contact for any medical issues a person may face. They provide families with primary and continuing medical care with physical examinations, diagnosis and treatment. They take into account emotional and psychological factors and refer patients to the appropriate places for further monitoring or assessment by specialists. GPs can work for the public sector, in public hospitals and with various government organisations like the military, or in the private sector in privately owned clinics.

មិនថា ជាជំងឺផាសាយធមតា ឬរបសបាក់ជើងនោះទេ យើងទាំង អស់គាត្រវការមនសមោកដើម្បីជំបសំព័ត៌មាននៅពេលយើង ជាក់ខនឈឺបុរងរបស់។ យើងត្រូវការការណែនាំពីមនសម្នាក់ដែល ដឹងអំពីយើង គ្រួសាររបស់យើងនិងដឹងពីវិធីសាស្ត្រព្យាបាល។

គ្រូពេទ្យផ្នែកជំងឺទូទៅគឺជាគ្រូពេទ្យដែលធ្វើការងារនៅតាមសហគមន៍ ក្នុងមូលដ្ឋាននិងជាមនុស្សដំបូងដែលបានដឹងពីបញ្ហាសុខភាពដែល មនុស្សជួបប្រទះ។ ពួកគេផ្តល់ការថែទាំសុខភាពបឋម និងបន្ត ការព្យាបាលតាមរយៈការពិនិត្យវាងកាយ ការធ្វើរោគវិនិច្ច័យនិងការ ព្យាបាល។ពួកគេពិចារណាអំពីកត្តាផ្លូវអារម្មណ៍ និងកត្ថាចិត្តសាស្ត្រ និងបញ្ជូនអ្នកជំងឺទៅកាន់ទីកន្លែងសមស្របមួយដើម្បីទទួលបាន ការតាមដានបការវាយតមែបនៃមពីអ្នកឯកទេស។ គ្រពេទ្យផែកជំងឺ ទទៅអាចធើការងារសម្រាប់វិស័យសាធារណៈមនីរពេទ្យរជនិងជាមយ សាប័នរដច្រើនទៀតដចជាវិស័យយោធាឬវិស័យឯកជននៅតាម មនីរព្យាបាលឯកជន។

DID YOU KNOW?

- Doctors and Physicians are among the highest paid professions, and the job growth in the field is fast.
- The earliest written records of a proper hospital with in-house doctors were in Sri Lanka in the 5th century BC.

Basic requirements (i.e. Education level)

Starting salary (monthly)

300-400 USD

Progressive salary (after 1+ year)

500-800 USD

Progressive salary (after 5+ years)

Main sectors

Government; Hospital & Clinics; Not-for-profit

Where to study

University of Health Sciences; International University (IU); **Health Science Institute of RCAF**

Dr. Meng Soksearn **Medical Doctor Praram 9 Hospital**

myself stay healthy. Becoming a Doctor was also a way for me to take care of my family if they happened to fall ill. This was a great motivator. Today, I work part-time a permanent Medical Doctor for the International Taiwan

At Praram 9 Hospital, I meet with patients on a daily basis and give them as much information as possible regarding providing advice on how to relieve their discomfort. With areas of Cambodia. As a Doctor in Cambodia, one of my treatment for Cambodians who do not have the means

as they need treatment with no bureaucratic or financial patients the best way to stay healthy without necessarily

challenges, notably having to communicate with people in simple language, which is made difficult as there are not always clear translations from English to Khmer. When we medical equipment and facilities, thus limiting our capacity to provide an accurate diagnosis.

Many people imagine this profession to help you earn a good salary, but being a Doctor is about more than money. You have a chance to continuously learn from your understand their illness and how to treat it. My advice for anyone looking to become a Doctor is to volunteer early required. Network and build relationships. Medical

វេជ្ជបណ្ឌិត ម៉េង សុក<u>សៀន</u> វេជ្ជបណ្ឌិតនៅមន្ទីរពេទ្យ Praram 9

ដោយសារតែធំដឹងក្តីឡើងជាក្មេងម្នាក់ដែលឈឺច្រើន ខ្ញុំសម្រេចចិត្ត អំឡុងពេលសិក្សានៅវិទ្យាល័យថា នឹងបន្តអាជីពផ្នែកវ៉េជួសាស្ត្រ ដើម្បីជួយខ្លួនឯងឲ្យមានសុខភាពមាំមួន។ ការក្លាយជាគ្រូពេទ្យម្នាក់ ជេញជួយខ្លួនជាជាឲ្យថានារថុខការកែចាប់នេះ ការប្រជាជាប្រជាជាកិច្ចាន់ ប្រជាជាប្រជាជាប្រជាជាប្រជាជាប្រជាជាប្រជាជាប្រ ពួកគាត់មានជំងឺ។ នេះគឺជាកត្តាជំរុញទឹកចិត្តជំពីមួយ។ សព្វថ្ងៃនេះ ខ្ញុំបម្រើការងារក្រៅម៉ោងជាវេជ្ជបណ្ឌិតនៅពីរកន្លែងផ្សែងគ្នា។ ខ្ញុំគឺជាប្រធានពិគ្រោះវេជ្ជសាស្ត្រនៅមន្ទីរពេទ្យ Praram 9 នៅ ប្រទេសថៃ និងជាជ្រៃបណ្ឌិតអ៊ីចិន្ត្រៃយ៍នៅអង្គការ International Taiwan Sunrise Organisation ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

នៅឯមន្ទីរពេទ្យ Praram 9 ខ្ញុំជួបជាមួយអ្នកជម្ងឺរាល់ថ្ងៃ និងផ្ដល់ ព័ត៌មានដល់ព័កគេច្រើនតាមដៃលអាចធើ្ចទៅបានពាក់ព័ននឹងតមៃ ព្យាបាល និងលក្ខខណ្ឌសុខភាពរបស់ពួកគេ ព្រមទាំងផ្តល់យោបល់ ពីរបៀបបន្តយអារម្មណ៍សុគស្សាញរបស់ពួកគេ។ ជាមួយនឹងអង្គការ គាំទ្របច្ចេកទេសអន្តរជាតិ ITSO ខ្ញុំធ្វើការងារជាមួយក្រុមវេជ្ជសាស្ត្រ ព្យាបាលប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រនៅតាមតំបន់ជនបទក្នុងប្រទេសកម្មជា។ ជាគ្រូពេទ្យម្នាក់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បេសកកម្មមួយក្នុងចំណោម បេសកកម្មសំខាន់របស់ខ្ញុំគឺ ផ្តល់ការពិគ្រោះយោបល់សុខភាព និង ការព្យាបាលដោយឥតគិតថ្លៃសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាដែលគ្មាន លទភាពបង់បោក់។

ការក្លាយជាគ្រូពេទ្យផ្តល់ឱកាសឲ្យខ្ញុំបានជួយមនុស្សគ្រប់គ្នា កសាងទំនាក់ទំនងវឹងមាំជាមួយពួកគេ។ ភាពសប្បាយរីករាយមួយ ក្នុងចំណោមភាពសប្បាយវីក៉រាយរបស់ខ្ញុំនៅក្នុងការចំពេញក្នុង ប្រទេស កម្ពុជាគឺមានឱកាសព្យាបាលអ្នកជំងឺ ខណៈពួកគេត្រូវការ ការព្យាបាល់ដែលគ្មានការរឹតត្បិតបែបការិយាធិបតេយ្យ៉ និងការរឹតត្បិត ផ្នែកហ៊ីវញ្ញវត្ថុ។ ខ្ញុំប្តើពេលវេលាដើម្បីពន្យល់ដល់អ្នកជំងឺពីមធ្យោបាយ ប្រសើរបំផ្ចីត ដើម្បីធ្វើឲ្យសុខភាពមាំមួនដោយមិនចាំបាច់ប្រើ ថ្នាំអង់ទីប៊ីយោទិក និងការពឹងផ្នែកច្រើនលើថ្នាំផ្សំ ហើយផ្ទុយទៅវិញ ត្រូវពង្រឹងអនាម័យនិងអនាម័យផ្ទាល់ខ្លួន។

ទោះបីជាយ៉ាងណា ការងារនៅតាមតំបន់ជនបទក៏ជបនវបពាប្រឈម មយចំននដែរ ជាពិសេសត្រវទំនាក់ទំនងជាមយពលរដដោយប្រើ ភាសាបែបសាមញ្ញ ដែលចំណុចនេះក៏បង្កឲ្យម៉ានការលំបាកផងដែរ ដោយសារតែគ្មានិការបកប្រែច្បាស់លាស់ពីភាសាអង់គ្លេសទៅខ្មែរ។ នៅពេលយើងបំពេញការងារនៅតាមតំបន់ជនបទ យើងគាន មធ្យោបាយទទួលបានឧបករណ៍សម្រាប់ប្រើប្រាស់និងសម្ភារវេជ្ជសាស្ត្រ ចល័ត ដូច្នេះធ្វើឲ្យលទ្ធភាពរបស់យើងក្នុងការផ្តល់ការធ្វើពាគវិនិច្ឆ័យ ដ៏ត្រឹមត្រូវមួយមានកម្រិត។

មនុស្សជាច្រើនស្រមៃថា អាជីពនេះនឹងជួយឲ្យអ្នករកបានប្រាក់ខែល្អ ប៉ុន្តែការធ្វើជាវេជ្ជបណ្ឌិតគឺសំខាន់ជាងប្រាក់ទៅទៀត។ អ្នកមានឱកាស រៀនសូត្រជាបន្តបន្ទាប់តាមរយៈទំនាក់ទំនងជាមួយមនុស្សគ្រប់គ្នា និង អ្នកជំងឺ ខណៈពេលជួយពួកគេឲ្យយល់ពីជំងឺនិងពីរបៀបព្យាបាលជំងឺ។ យោបល់របស់ខ្ញុំសម្រាប់អ្នកដែលចង់ក្លាយជាវេជ្ជបណ្ឌិតគឺត្រូវធ្វើជា អ្នកស្ម័គ្រចិត្តតាំងពីចាប់ផ្ដើមសិក្សាដំបូងនៅសាកលវិទ្យាល័យ ដូច្នេះ អ្នកចាប់ផ្ដើមយល់ពីវិន័យដែលតម្រូវ។ ជួបជាមួយមនុស្សគ្រប់គ្នានិង កសាងទំនាក់ទំនង។ សន្និសីទស្តីពីវេជ្ជសាស្ត្រគឺជាកន្លែងដ៏ល្អបំផុត ដើម្បីជួបជាមួយនិយោជកនិងស្វែងរកឱកាសហ្វឹកហាត់ការងារ ហើយ ជារឿយៗ ឱកាសហ៊ឹកហាត់ការង៉ារទាំងនេះបើកចំហជាសាធារណៈ៕

Medical Laboratory Technician

អ្នកបច្ចេកទេសនៅមន្ទីរពិសោធន៍វេជ្ជសាស្ត្រ

Have you ever wondered what information can be taken from a sample of blood? Or how athletes can be caught taking performance enhancing drugs? There is a lot that we can find out from laboratories.

Medical Laboratory Technicians perform laboratory tests, such as toxicology, chemistry, immunology, microbiology, haematology and coagulation. These tests provide data for Physicians to diagnose and treat patients, assist in life-saving blood transfusions, and reveal any disease or drug present in the blood. Lab Technicians play an important role in preventing and diagnosing diseases like cancer, AIDS and diabetes. They work in public or private establishments, both clinical and research.

តើអ្នកមានធល់ថាយើងអាចទទលបានព័ត៌មានអីខះពីសំណាកឈាម? តើជើដូចមេចទើបដឹងថា អត្តពលិកប្រើប្រាស់ថាំជំនួយកមាំង? មានព័ត៌មានច្រើនដែលយើងអាចរកបានតាមរយៈមនីរពិសោធន៍។

អ្នកបច្ចេកទេសនៅមន្ទីពិសោធន៍វេជ្ជសាស្ត្រធ្វើតេស្តនៅមន្ទីរ ពិសោធន៍ដចជា ការសិក្សាពីជាតិពល គីមីវិទ្យាការសិក្សាអំពីប្រព័នស៌ា អតិសខមសាស្រ ការសិក្សាអំពីឈាម និងកំណកឈាម។ ការជើតេស ទាំងនេះផ្តល់ទិន្នន័យសម្រាប់គ្រូពេទ្យ ដើម្បីធ្វើពាគវិនិច្ឆ័យ និងព្យាបាល អ្នកជំងឺ ជួយក្នុងការបញ្ចូលឈាមសង្គ្រោះជីវិតនិងបង្ហាញពីប្រភេទ ជំងឺបុសារធាតុញៀនដែលមានក្នុងឈាម។ អ្នកបច្ចេកទេស ខាងមន្ទីរពិសោធន៍មានតួនាទីសំខាន់ក្នុងទប់ស្កាត់ជំងឺ និងធ្វើ រោគវិនិច័យអំពីជំងឺដចជាជំងឺមហារីក អែដស៍ និងជំងឺទឹកនោមផែម។ ពកគេជើការងារតាមគ្រឹះសានរដប្លឯកជន ទាំងតាមមនីរព្យាបាល ប្រារស្រាវជ្រាវ។

DID YOU KNOW?

- Lab Technicians are some of the most sought-after positions in the healthcare industry. Forbes magazine listed Technicians as the hardest job to fill in 2013.
- According to a study by Career Cast, Lab Technician was the 5th least stressful job in the medical field.

Basic requirements (i.e. Education level)

Starting salary (monthly)

250-300 USD

Progressive salary (after 1+ year)

400-500 USD

Progressive salary (after 5+ years)

Main sectors

Government; Hospital & Clinics; Laboratory; Not-for-profit

Where to study

University of Health Sciences; International University (IU); **University of Puthisastra (UP)**

Pav Pichsokkim Medical Laboratory Technician Calmette Hospital

ហ៊ើយឥឡូវនេះ ខ្ញុំគឺជាអ្នកបច្ចេកទេសនៅមន្ទីរពិសោធន៍ផ្នែកជីវវិទ្យា

វ៉បំស់ខ្ញុំនៅមន្ទីពេទ្យ ទីដែលម្ដាយរបស់ខ្ញុំបម្រើការងារជា គិលានុបដ្ឋាយិកាពេញម៉ោង។ ខ្ញុំស៊ាទៅនឹងបរិយាកាសបែបនេះហើយ របៀបធ្វើការងារជាលក្ខណៈឯករាជ្យនិងប្រើប្រាស់ដំណើរការបច្ចេក ទេសគឺគួរឲ្យចាប់អារម្មណ៍មែនទែន។ ក្រៅពីនេះ អ្នកបច្ចេកទេសនៅ

ការងារនៅផ្នែកជីវវិទ្យាម៉ូលេគុល ខ្ញុំត្រូវធ្វើការវិកាគលើវីរុសរួមទាំង រោគលោកថ្លើម និងរោគរបេង។ ខ្ញុំក៏ទទួលខុសត្រូវលើការត្រួតពិនិត្យ ទារកទើបនឹងកើតផងដែរ ដែលធ្វើឡើងនៅផ្នែកវិកាគឈាម។

មន្ទីរពិសោធន៍វេជ្ជសាស្ត្រមានន័យថា អ្នកត្រូវតែធ្វើឲ្យប្រាកដថា លទ្ធផលដែលអ្នកទទួលបានមកវិញគឺត្រឹមត្រូវ១០០ភាគរយ។ ខ្ញុំមានឱកាសទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលនៅប្រទេសសិង្ហបុរី និង ប៉ែលហ្ស៊ិក នៅមន្ទីរពិសោធន៍ Mutation Analysis និងមន្ទីរពិសោធន៍ ខ្ញុំនឹងចាប់ផ្តើមដាក់ពាក្យសុំអាហារបករណ៍។ គ្មាននរណាម្នាក់ចាស់ ជ្រុលមិនអាចរៀនបាននោះទេ ហើយពិភពវិទ្យាសាស្ត្របន្តរីកចម្រើន

ការរៀបចំសំណាកអាចជាបញ្ហាប្រឈមខ្លាំងពីព្រោះផ្នែកជីវវិទ្យា ម៉ូលេគុលត្រូវការបរិស្ថានស្អាតម៉ែនទេន។ ប្រសិនបើប្រមូលសំណាក មិនបានសមស្រប វាអាចនឹងមានមេរោគ ដែលមានន័យថា អ្នកត្រូវ

មន្ទីរពិសោធន៍គឺត្រូវតែឧស្សាហ៍ព្យាយាម និងទទួលយ៉ក បទពិសោធគ្រប់ទីកន្លែងដែលអ្នកអាចធ្វើទៅបាន។ ត្រូវតែមានចិត្ត ពីព្រោះមន្ទីរពិសោធន៍ផ្សែងគ្នាប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសផ្សេងគ្នា។

Psychologist អ្នកចិត្តវិទ្យា

Do you care about people and what makes them tick? Every encounter and event can have an impact on an individual's mental well-being. Some humans go through difficult times, in which they battle their own thoughts as well as the opinions of their friends and relatives. There's usually a reason why an individual behaves the way they do.

Psychologists study the human mind. They analyse the emotional, social processes, behaviour and personality of people in order to understand how the mind works. Psychologists often perform controlled social and scientific experiments, psychoanalysis and psychotherapy to gather and evaluate data. They search for patterns and trends that could explain certain behaviours and actions, which could lead to treating patients who face similar issues. They seek to communicate with patients and establish positive mental health and growth. A Psychologist can work with private patients, hospitals, schools, companies, militaries and prisons, and many others.

តើអ្នកមានចាប់អារមណ៍អំពីមនស្ស និងគំនិតរបស់ ពកគេទេ? ការជីបប្រទះបញ្ហា និងព្រឹត្តិការណ៍ អ៊ីមយអាចមានឥទិពលលើ សខមាលភាពផវិចិតរបស់បគលមាក់ៗ។ អ្នកខ្លះជួបនូវពេលវេលាដ៏លំបាក ហើយពួកគេជម្នះទស្សនៈផ្ទាល់ខ្លួន ព្រមទាំងទស្សនៈរបស់មិត្តភក្តិ និងសាច់ញាតិនៅជុំវិញខ្លួន។ តាមធម្មតា មានមូលហេតុដែលបុគ្គលម្នាក់បង្ហាញឥរិយាបថតាម របៀបមយផ្សេង។ អ្នកចិត្តវិទ្យាសិក្សាអំពីចិត្តរបស់មនុស្ស។ ពួកគេធ្វើការវិភាគផ្លូវអារម្មណ៍ ដំណើរការសង្គម ឥរិយាបថ និងបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់មនុស្ស

ជារឿយៗ អ្នកចិត្តវិទ្យាធើការពិសោធបែបសងម និងវិទ្យាសាស្រ មនៅវិភាគនិងចិតតិកិចា ដើម្បីប្រមូលនិងវាយតមៃ ទិនន័យ។ ពកគេសែងរកគំរ និងនិនាការដែលពន្យល់អំពីសកមភាព និងឥរិយាបថជាក់លាក់ដែលអាចឈានទៅរក ការព្យាបាល អ្នកជំងឺដែលមានបញ្ជាស្រដៀងគ្នានេះ។ ពួកគេព្យាយាមធ្វើទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកជំងឺ និងបង្កើតនូវ សុខភាពផ្លូវចិត្តវិជ្ជមាន និងការលូតលាស់។ អ្នកចិត្តវិទ្យាអាច ធ្វើការងារជាំមួយអ្នកជំងឺ មន្ទីរពេទ្យ សាលារៀន ក្រុមហ៊ុន វិស័យយោធា ពន្ធនាគារ និងជាមួយវិស័យផ្សេងៗទៀត។

ដើម្បីស្វែងយល់អំពីទឹកចិត្តរបស់មនុស្ស។

Basic requirements (i.e. Education level)

Starting salary (monthly)

300-400 USD

Progressive salary (after 1+ year)

500-800 USD

Progressive salary (after 5+ years)

800-1500 US

Main sectors

Government; Hospital & Clinics; Not-for-profit; Education

Where to study

Royal University of Phnom Penh (RUPP); Cambodian University for Specialties

DID YOU KNOW?

- Psychologists have recognised well over 400 distinct phobias.
- Psychologist, Behavioral Psychologist, Educational Psychologist, Health

Mr. Sethul Hoeur Psychologist IOM

ហឿ សិធល អ្នកចិត្តវិទ្យា អង្គការអន្តរជាតិទេសនរប្រវេសន៍ (IOM)

ខ្ញុំតែងប្រាថ្នាចង់ក្លាយជាអ្នកចិត្តវិទ្យាជំបូងគេបង្អស់នៅកម្ពុជា ហើយខ្ញុំ បានចាប់ផ្តើមអាជីពរបស់ខ្ញុំក្នុងឆ្នាំ១៩៩៩ ដោយធ្វើការងារសម្រាប់ អង្គការ TPO។ ឆ្នាំ២០០០ ខ្ញុំទទួលបានបរិញ្ញាបត្រផ្នែកចិត្តវិទ្យាពី សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ ហើយបន្តការីងារជាមួយអង្គការផ្សេងៗ ដូចជាអង្គការលីកាដូ អង្គការ World Vision និងអង្គការ Hagar International។ ឆ្នាំ២០១១ ខ្ញុំបានបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់អនុបណ្ឌិត-សិល្បៈ ពីសាកលវិទ្យាល័យ De La Salle University នៅប្រទេសហ្វីលីពីន។ សព្វថ្ងៃនេះ ខ្ញុំធ្វើការនៅអង្គការអន្តរជាតិទេ សន្តប្រេវេសន៍ជាអ្នកចិត្តវិទ្យា ដែលធ្វើការងារជាមួយជនភៀសខ្លួន។ រយៈពេលពីរឆ្នាំ កន្លងទៅនេះ ខ្ញុំបានបម្រើការងារជាអ្នកពិគ្រោះ យោបល់សម្រាប់កម្មវិធី Indigo Psychological Services Cambodian Children Fund ក្នុងចំណោមការងារផ្សេងៗទៀត។

ការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្ញុំមានច្រើនដូចជា ខ្ញុំត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃបឋម ស្វែងរកលក្ខខណ្ឌសុខភាពផ្លូវចិត្តបន្ទាន់និងផ្តល់ការព្យាបាលដល់ ជនភៀសខ្លួន និងជនអន្តោប្រវេសន៍ទើបមកដល់ថ្មី។ ខ្ញុំតាមជានករណីទាំង្គនោះ និងសម្របសម្រួលជាមួយក្រុមការងាររបស់ អង្គការ IOM ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រាកដថា តម្រូវការជាមូលដ្ឋានរបស់ជនភៀស ខ្លួនត្រូវបានឆ្លើយតប។ ខ្ញុំបានាចំពោះការសម្ងាត់នៃផ្នែកប្រឹក្សាចិត្ត សាស្ត្រ ហើយខ្ញុំទទួលខុសត្រូវក្នុងការធ្វើឲ្យប្រាកដថា ការគាំពារផ្លូវ ចិត្តទុំទៅសម្រាប់ជំនកៀសខ្លួនទាំងអស់ស្របនឹងបទដ្ឋានរបស់អង្គការ IOM ក្នុងចំណោមចំណុចផ្សេងៗទៀត។

ពេលអនាគត ខ្ញុំមានគម្រោងបន្តថ្នាក់ PhD ផ្នែកចិត្តវិទ្យាគ្លីនិក និងចង់ ចូលរួមជាមួយកម្មវិធីពិគ្រោះយោបល់តាមសាលារដ្ឋនៅប្រទេសកម្ពុជា ព្រមទាំងនៅតាមសាលាឯកជនផងដែរ។

ការងានេះខុសប្លែកពីការងារភាគច្រើន។ អ្នកចិត្តវិទ្យា សំខាន់ត្រូវមាន ជំនាញទំនាក់ទំនង់ដ៏ល្អ និងការប្តេជ្ញាចិត្តចំពោះអ្នកជំងឺ។ អ្នកត្រូវធ្វើ ការងារជាមួយនឹងមនុស្សជាច្រើនដែលមានជាតិសាសន៍និងវិប្បធម៌ ផ្សេងៗគ្នា ដូច្នេះការមានលទ្ធភាពធ្វើការងារចុះសម្រុងនឹងគ្នាគឺជារឿង សំខាន់ៗ បរិញ្ញាបត្រផ្នែកចិត្តវិទ្យាគឺគ្រប់គ្រាន់ហើយ ប៉ុន្តែកម្រិតអនុ-បណ្ឌិតគឺជាអាទិភាពមួយសម្រាប់ឱកាសការងាររបស់អ្នក។ អាជីពប្រភេទនេះនៅថ្មីថ្មៀងនៅឡើយក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ហើយខ្ញុំជឿថា នៅមានតម្រូវការអ្នកចិត្តវិទ្យាអាជីពច្រើនទៀត ដើម្បីគាំ ទ្រប្រជាជនកម្ពុជាដែលកំពុងប្រឈមនឹងបញ្ហាលំបាក៕

Actuarial Analyst អ្នកវិភាគស្ថិតិធានារ៉ាប់រង

Do you enjoy mathematics and using statistical analysis to make predictions? Have you ever wondered whether if you could use data to help governments and companies make crucial decisions that can affect the way people gain access to insurance or how financial companies can create new and innovative financial products?

Actuarial Analysts are Mathematicians that help companies predict risks and predict the costs associated with these risks. They have in-depth understanding of mathematics, statistics, investments, economics, politics, regulations, marketing, operations, and distribution, among many other subjects. They use their knowledge to help clients and employers come up with policies, pricing plans and complex financial products, while also providing strategic financial and/or commercial advice. Their primary sectors of work are healthcare, finance, pension and insurance. Actuarial Specialists use financial models to analyse and understand various sets of data. Because they must analyse such complex data, communication is an important skill set, allowing them to transmit their message to non-technical individuals.

តើអ្នកចលចិតគណិតវិទ្យានិងចលចិតវិភាគសិតិដើម្បីជើការព្យាករណ៍ ទេ ? តើជាប់គិតចង់ប្រើទិនន័យ ដើម្បីជយរជាភិបាល និងក្រម ហ៊ុនឲ្យជើការសម្រេចចិត្តដ៏សំខាន់ដែលអាចមានឥទិពលចំពោះ វិធីដែលគ្រប់គ្នាទទលបានការធានារ៉ាប់រងទេ? ឬក៏ចង់បង្កើតនូវលទ្ធផលហិរញ្ញវត្ថុថ្មីទេ ?

អ្នកវិភាគស្ថិតិបានារ៉ាប់រងគឺជាគណិតវិទូដែលជួយក្រុមហ៊ុនព្យាករណ៍ អំពីហានិភ័យនិងតមៃពាក់ព័ននឹងហានិភ័យទាំងនេះ។ ពកគេមានការយល់ដឹងជ្រៅជ្រះអំពីគណិតវិទ្យា សិតិ ការវិនិយោគ សេដ្ឋកិច្ច នយោបាយ បទបញ្ញត្តិ ទីផ្សារ ប្រតិបត្តិការ ពួកគេប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងរបស់ខ្លួនជួយអតិថិជន និងបុគ្គលិក ដើម្បីបង្កើតគោលនយោបាយ ផែនការតម្លៃនិងលទ្ធផលហ៊ិរញ្ញវត្ថុដ៏ សគសា៣មួយ ស្របពេលជាមួយគ្នានោះដែរ ព្ទក់គេផ្តល់ដំបូន្មានពាក់ព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុនិងផ្នែកពាណិជ្ជកម្មជា យុទ្ធសាស្ត្រ។ ផ្នែកសំខាន់នៃការងាររបស់ពួកគេគឺពាក់ព័ន្ធ ការគាំ៣រសុខភាព ហិរញ្ញវត្ថ ប្រាក់ចូលនិវត្តន៍ និងការធានារ៉ាប់រង។ អ្នកឯកទេសស្ថិតិបានារ៉ាប់រង់ប្រើប្រាស់គំរូហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីវិភាគ និងស្វែង យល់ពីទិន្នន័យផ្សេងៗ។ ដោយសារតែពួកគេត្រូវធ្វើការវិភាគទិន្នន័យ ដ៏ស្មុគស្មាញបែបនេះ ដូច្នេះទំនាក់ទំនងគឺជាជំនាញសំខាន់ ដែល ជួយពួកគេបញ្ជូនសារទៅកាន់អ្នកដែលគ្មានបច្ចេកទេសនេះ។

Basic requirements (i.e. Education level)

Starting salary (monthly)

300 USD

Progressive salary (after 1+ year)

500-700 USD

Progressive salary (after 5+ years)

Main sectors

Banking, Insurance; Micro-finance

Where to study

University of Puthisastra (UP); **National University of Management** (NUM); Beltei International University; **Cambodian University for Specialties**

DID YOU KNOW?

Mr. Joseph Daryl Abesamis Senior Manager for Risk Management Manulife Cambodia

Associate of both the Society of Actuaries in the U.S. and

technical. However, I like to be involved in big projects,

ក្រុមហ៊ុនManulife Cambodia

ខ្ញុំជាអ្នកគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់ផ្នែកគ្រប់គ្រងហានិភ័យ នៅក្នុងក្រុមហ៊ុន Manulife Cambodia។ ខ្ញុំបានចូលរួមជាមួយក្រុមហ៊ុន Manulife ក្នុងឆ្នាំ 2011 នៅទីក្រុងម៉ានីល ហើយបានផ្លាស់មករាជធានីភ្នំពេញ ក្នុងឆ្នាំ 2014។

ក្នុងមុខងារជាអ្នកវិភាគតម្លៃដែលខ្ញុំពេញចិត្តជាខ្លាំង តួនាទីរបស់ខ្ញុំ ជាំទូទៅរួមមានការកំណត់តម្លៃ និងអភិវឌ្ឍផលិតផលបានារ៉ាប់ដើ អាយុជីវិត។ កាលពីពេលថ្មីៗនេះ ខ្ញុំកំបានបំពេញមុខងារជា អ្នកគ្រប់គ្រងហានិភ័យផងដែរ ដោយវាយតម្លៃករណីហានិភ័យ និងរិះ អ្នកគ្រប់គ្រងហានិភ័យផងដែរ ដោយវាយតម្លៃករណីហានិភ័យ និងរិះ កេវិធីប្រកបដោយគំនិតថ្លៃប្រនិតដើម្បីត្រួតពិនិត្យ កាត់បន្ថយនិងគ្រប់ គ្រងហានិភ័យជាច្រើនដោយធ្វើសកម្មភាពឲ្យសកម្មដែលយើង ប្រឈមមុខ។ លើសពីនេះទៀតខ្ញុំក៏ជាសមាជិកអង្គការសង្គមវិភាគ ហានិភ័យហិរញ្ញវត្តនៅសហរដ្ឋអមេរិក និងអង្គការសង្គមវិភាគ ហានិភ័យហិញ្ញៅភ្នំនៅក្នុងប្រទេសហ៊ីលីពីនផង៏ដែរ។

មុនចូលធ្វើការនៅក្រុមហ៊ុន Manulifeខ្ញុំបានបំពេញការងារផ្នែកវិភាគ និងគណនាតម្លៃក្នុងផែនការចូលនិវត្តន៍របស់បុគ្គលិកនៅក្នុងក្រុម ពិគ្រោះយោបល់ផ្នែកធនធានមនុស្សមួយ។ នោះគឺជាការងារ ដំបូងរបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំបានធ្វើការនៅទីនោះរយៈពេលមួយឆ្នាំកន្លះ។ នៅក្នុងក្រុមហ៊ុន Manulite Philippines ខ្ញុំបានធ្វើការជាមួយក្រុមហ៊ុន នេះក្នុងព្រុមហ៊ុន Manulle Philippines ខ្ទុបនេះធ្វេកាជមួយក្រុមហ៊ុន វិភាគហានិភ័យផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងផ្នែកអភិវឌ្ឍផលិតផលធានារ៉ាប់ងេ អាយុជីវិតថ្មីៗនិងកំណត់តម្លៃនៃផលិតផលទាំងនោះៗក្នុងពេលដែល ខ្ញុំកំពុងសិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យ ខ្ញុំបានមើលឃើញថា សៀវភៅបោះ ពុម្ពផ្សាយនានាតែងតែផ្តល់ចំណាត់ថ្នាក់ការងារវិភាគហានិភ័យ ហិរញ្ញវត្ថុគឺជាជម្រើសអាជីពដ៏អស្សាវ្វ ទាក់ទងនឹងតម្រូវការរូបវ័ន្ត សន្តិសុខិការងារ និងសម្ពាធអារម្មណ៍។ ដោយសារតែខ្ញុំសិក្សា គណិតវិទ្យា អាជីពនេះពិតជាសក្តិសមនឹងជំនាញរបស់ខ្ញុំ ហើយខ្ញុំក៏ បានសម្រេចចិត្តចាប់យកអាជីពនេះ។ សម្រាប់ខ្ញុំ មួយថ្ងៃៗតែងតែ មានលក្ខណៈខុសៗគ្នា។ ថ្ងៃមួយ ខ្ញុំអាចចូលរួមក្នុងសន្និសីទសារព័ត៌មាន ក្នុងកម្មវិធី Excel ថ្ងៃមួយទៀត ខ្ញុំអាចចូលរួមក្នុងសន្និសីទសារព័ត៌មាន អំពីការណែនាំផលិតផលថ្មី។

ផ្សេងៗនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនផងដែរ ដែលអាចជាបញ្ហាប្រឈម ពីព្រោះខ្ញុំត្រូវទំនាក់ទំនងដោយមិនត្រូវប្រើបច្ចេកទេសខ្លាំងទេ។ ទោះជាយ៉ាង់ណា ខ្ញុំចូលចិត្តធ្វើការក្នុងគម្រោងធំៗ ហើយក្នុងនាមជា ប្រធានគ្រប់គ្រងហានិក័យ ខ្ញុំបានបង្ហាញសមាជិកក្នុងក្រុមការងារ អំពីការវាយតម្លៃ ត្រួតពិនិត្យហានិក័យដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោងទាំង នោះ។ ខ្ញុំព្យាយាម៉ប៉ាប់បញ្ហា ឲ្យបានមុនពេលពួកវាំកើតឡើង។ ខ្ញុំត្រូវតែ ពិនិត្យមើលគ្រប់ផ្នែករបស់ក្រុមហ៊ុននេះឲ្យបានច្បាស់ និងរបៀបដែល ដ្នែកទាំងអស់នោះធ្វើការជាមួយគ្នាប្រកបដោយភាពស៊ីសង្វាក់គ្នា។ ដោយសារតែការបណ្តុះបណ្តាលទាក់ទងនឹងការវិភាគហានិភ័យ ហិរញ្ញវត្ថុ ទាមទារឲ្យអ្នកយល់ដឹងអំពីទិដ្ឋភាពផ្សេងៗអំពីពាណិជ្ជកម្ម (ម៉ាឃ៊ីត់ទីង គណនេយ្យ ការចែកចាយផលិតផល បទបញ្ញត្ថិ ប្រតិបត្តិការ វិនិយោគ) មានជម្រើសអាជីពជាចម្រើនដែលខ្ញុំអាច ចំរក់ទុក្ខភាព នេះគេ ។ មានជាច្រះលាធាធាធាចច្រេនធេលខ្លួកចេ ជម្រើសរើសបាន ទាំងនៅក្នុងនិងនៅក្រៅវិស័យធានារ៉ាប់រង់។ មិនមែនជារឿងប្លែកទេដែលអ្នកវិភាគហានិភ័យហិញ្ចៅវត្តក្លាយជា នាយកហិញ្ចៅវត្ត នាយកប្រតិបត្តិការ នាយកទីផ្សារ និងសូម្បីតែ នាយកប្រតិបត្ត ដោយសារតែសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជារីកចម្រើនរហិស ខ្ញុំរំពឹងថា តម្រូវការជំនាញវិភាគហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុនឹងកើតឡើង ក្នុងពេលអនាគិតដ៏ខ្លី៕

Do you have to do research before making an important decision? What do you think would happen if you threw yourself into a business decision without evaluating the current economic climate? Research helps you to make an informed decision based on current trends while taking numerous different variables into account.

A Financial Analyst helps companies and clients understand current market and industry specific trends in order to allow them to make key business decisions. The Financial Analyst is responsible for undertaking macro and microeconomic research, along with analysis of industry-specific data trends, to form recommendations for clients looking to buy or sell investments. They continuously stay on top of current events, prepare detailed reports, valuations and financial models. Research and mathematics are key skills required for this position.

តើអ្នកចាំបាច់ត្រូវស្រាវជ្រាវមុននឹងធ្វើការសម្រេច ចិត្តបុ? តើអ្នកគិតថា នឹងមានអ៊ីកើតឡើង ប្រសិនបើអ្នកជើការសម្រេចចិត្តផែកអាជីវិកម មយដោយមិនបានវាយតមៃពីបរិយាកាសសេដកិចបចបន្រ? លទភាពគឺថា ការស្រាវជ្រាវជ័យអ្នកឲ្យ ជើការសម្រេច ចិត្តប្រកបដោយចំណេះដឹង បន្ទាប់ពីរកឃើញនិន្នាការ លើទីផ្សារនាពេល បចបន្រស្របពេលដែលធើការពិចារណាទៅលើភាព ប្រែប្រលជាច្រើនផេង៉េទៀត។

អកវិភាគហិរញ្ញវតជ័យក្រមហ៊ុន និងអតិថិជនឲ្យយល់ដឹងពីនិនាការ ទីផ្សារបច្ចុប្បន្ននិងនិន្នាការជាក់លាក់ក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម ដើម្បីសម្រល់ដល់ការសម្រេចចិតរបស់ពកគេ លើផែកអាជីវិកម សំខាន់។ អ្នកវិភាគទទួលបន្ទុកលើការស្រាវជ្រាវផ្នែកម៉ាក្រូ និងមីក្រសេដកិច រមទាំង ការវិភាគលើនិនាការទិនន័យជាក់លាក់របស់ វិស័យឧស្សាហកម ដើម្បីបងើតជាអនសាសន៍សម្រាប់អតិថិជន ដែលចង់ទិ៣ឬលក់ ការវិនិយោគ។ ពកគេត្រវតែដឹងជានិចអំពីព្រឹតិ-ការណ៍ បច្ចុប្បន្ន រៀបចំរបាយការណ៍លម្អិត ការវាយតម្លៃ និងគំរូហិរញ្ញវត្ថុ។ ការស្រាវជ្រាវ និងគណិតសាស្ត្រគឺជាជំនាញសំខាន់ ដែលគេត្រូវការសម្រាប់មុខងារប្រភេទនេះ។

Basic requirements (i.e. Education level)

Starting salary (monthly)

300 USD

Progressive salary (after 1+ year)

500-700 USD

Progressive salary (after 5+ years)

Main sectors

Banking; Micro-finance; **Public Sector**

Where to study

University of Puthisastra (UP); **National University of Management** (NUM); Beltei International University; **Cambodian University for Specialties**

DID YOU KNOW?

Mr. Varabott Ho Managing partner KYNN & CIE

ទីប្រឹក្សាហិរញ្ញវត្ថ

ខំបានសិក្សាជំនាពាហិរញ្ញវតនៅតំបន់អឺរ៉ប ដោយបានបពាប់ការសិក្សា ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រផ្នែកហិរញ្ញីវត្ថ៌ និងធុរកិច្ច។ ខ្ញុំបានកំពុងធ្វើការនៅក្នុង វិស័យហ៊ិរញ្ញវត្ថុជិត 20 ឆ្នាំមកហើយ។

ជាទូទៅ តំណែងជាអ្នកវិភាគហិរញ្ញវត្ថុ ឬអ្នកវិភាគហិរញ្ញវត្ថុថ្មីត្រូវបាន ផ្តល់ដល់តែអ្នកដែលបានបញ្ចប់ការសិក្សាជំនាញ CFA ប៉ុណ្ណែះ។ ដូច្នេះក្នុងពេលដែលខ្ញុំបានកំពុងសិក្សាដើម្បីទទួលបានសញ្ញាបត្រ ខ្ញុំបានធ្វើការជាអ្នកវិភាគម្នាក់ជាមួយអ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងវិនិយោគរយៈ ពេលបីឆ្នាំដំបូង។ នៅប្រទេសកម្ពុជា ៣ក្យថា អ្នកវិភាគហិរញ្ញវត្ថុត្រូវ បានប្រើប្រាស់ដើម្បីពិពណ៌នាអំពីមនុស្សជាច្រើនដែលធ្វើការនៅ ក្នុងវិស័យនេះ ប៉ុន្តែនៅក្នុងតថភាព ដើម្បីសម្រេចបានតំណែងនេះ

នៅពេលអ្នកទទួលបានសញ្ញាបត្រ CFAដើម្បីក្លាយជាអ្នកវិភាគហិរញ្ញ វត្ថុដ៏ខ្លាំងម្នាក់ អ្នកត្រូវធ្វើការយៈពេលប្រាំឆ្នាំបន្ថែមទៀតនៅក្នុងធនា-គារ ដើម្បីយល់ដឹងយ៉ាងទូលំទូលាយ អំពីភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវរបស់ អ្នកវិភាគហិរញ្ញវត្ថុ។ អ្នកវិភាគហិរញ្ញវត្ថុមានពីរប្រភេទគឺ អ្នកវិភាគទទៅ ដែលពិនិត្យមើលគ្រប់វិស័យទាំងអស់ និងអ្នកវិភាគឯកទេស ដែលផ្ដោត សំខាន់លើវិស័យជាក់លាក់ (ទូរគមនាគមន៍ ថាមពល ធានារ៉ាប់រង សេវាជាណេះ ឱ្យសថ ។ល។)

ដំបូងឡើយ គ្រួសារបស់ខ្ញុំចង់ឲ្យខ្ញុំក្លាយជាវេជ្ជបណ្ឌិត។ ប៉ុន្តែចំពោះខ្ញុំ ខ្ញុំចាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងលើ លើខ គណនាតម្លៃ ចងរូបមន្ត និងវិទ្យា-សាស្ត្រ សេដ្ឋកិច្ច ហើយយើងកំពុងតែរស់នៅក្នុងនិន្នាការមួយដែល ឱកាសការងារជាច្រើន ដូច្នេះ ពេលវេលានោះគឺជាឱកាសដីល្អ តិតខ្ចោះសម្រាប់ខ្ញុំ។ សូម្បីតែពេលបច្ចុប្បន្ននេះ បច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ ដូចជាំពិភពអ៊ីនធឺណិតជាដើម កំពុងតែបង្កើតការងារផ្នែកហ៊ីរញ្ញវត្ថុ។ អ្វីដែលខ្ញុំពេញចិត្តបំផុតអំពីតំណែងនេះគឺការកិច្ចទទួលខុសត្រូវិ ដែលទទួលបាន។ ខ្ញុំទទួលខុសត្រូវចំពោះវិស័យបច្ចេកវិទ្យា និងទូគេមនាគមន៍។ នៅពេលខ្ញុំបានចាប់ផ្តើមខ្ញុំមានអារម្មណ៍រំភើប ណាស់ ដោយសារតែពេលនៅយ៉ុគសម័យអ៊ីនជំរណិតបានចាប់ផ្តើម។ Google, Yahoo, EBayពោលគឺគ្រប់យ៉ាងសុទ្ធតែជាម៉ាកយីហោថ្មីៗ។

ជាអ្នកវិភាគហិរញ្ញវត្ថុម្នាក់ អ្នកចាប់ផ្ដើមថ្ងៃរបស់អ្នកដោយតាមដានអ៊ី ដែលកំពុងកើតឡើងនៅក្នុងពិភពហិរញ្ញវត្ថុ និងស្វែងយល់អំពីផលប៉ំ៖ ពល់ទៅលើវិស័យនេះ និងអតិថិជនបើស់អ្នក។ បន្ទាប់មក មានកិច្ច ប្រជុំពេលព្រឹកដើម្បីសង្ខេប និងចែករំលែកអ៊ីដែលកំពុងកើតឡើង ំ ហើយកិច្ចប្រជុំចប់នៅម៉ោង ១ព្រឹក នៅពេលទីផ្សារចាប់បើកប្រតិបត្តិ ការ។ អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងវិនិយោគទាំងអស់ និងអ្នកដែលតាមដាន វឌ្ឍនភាពតាមរយៈលំដាប់លេខនៃហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវតែមានសញ្ញាបត្រ CFA។ ដើម្បីទទួលបានសញ្ញាបត្រ CFAប់ក្ខិជំនំខ្មែរត្រូវទៅប្រទេស វៀតណាម សិង្ហបុរី ឬថៃ។ ប៉ុន្តែនៅពេលអ្នកមានសញ្ញាបត្រ CFAឱកាសការងារនឹងមានរហូតមិនខានឡើយ។

Mechanic

With the help of Mechanics, many modes of transport can be repaired and improved to be used longer and more efficiently. If no-one knew how to repair vehicles, they would be thrown out as soon as they stopped working, wasting valuable resources.

Mechanics inspect vehicles and perform basic and advanced maintenance on them. Mechanics can specialise in motorcycles, cars, buses, farm machinery or cover all. They will repair and maintain bodywork, engines, transmissions, brakes, cooling systems and on-board system maintenance, including electrical wiring, among other things. Mechanics will also perform preventive maintenance to ensure the safety of drivers before any issues occur with the vehicle.

តើអ្នកមានដែលសបិនចង់ឃើញរថយនអាចបើកបរដោយខនឯង បានដែរទេ ? ដោយមានជំនួយពីយន្តការី មធ្យោបាយដឹកជំពាន ជាច្រើនអាចត្រូវបានជសជល និងកែលម មានន័យថា គេអាចច្រើ ប្រាស់វាបានយរ និងរឹតតែមានប្រសិទភាព។ ប្រសិនបើគាននរណាមាក់ ចេះពីរបៀបជុំសជុលរថយន្តទេ គេនឹងបោះរថយន្តទាំងនោះចោលភ្លាម នៅពេលវ៉ាលែងដំណើរការ ដែលជើឲ្យខាតបង់ជនជានដ៏មានតមៃ។

យនការីគឺជាអ្នកត្រតពិនិត្យយានយន និងផល់ការថែទាំទាំង កម្រិតធមតានិងខស់។ យនការីឯកទេសលើម៉ត រថយន រថយនក្រង គ្រឿងយន្តតាមកសិដ្ឋាន។ ពួកគេជួសជុល និងថែទាំផ្នែកខាងក្រៅ គ្រឿងម៉ាស៊ីន ប្រអប់លេខ ប្រាំង ប្រព័ន្ធបញ្ចុះកម្ដៅនិងថែទាំ ប្រព័ន្ធបញ្ជាមទាំងប្រព័ន្ធភើង និងការងារផ្ទេង១ទៀត។ យនការីក៏ជើ ការថែទាំបងារជាមន ដើម្បីធានាដល់សវតិភាពរបស់អ្នកបើកបរមន ពេលបញ្ចាណាមយកើតឡើង។

Basic requirements (i.e. Education level)

Bachelor's Degree

Starting salary (monthly)

350 USD

Progressive salary (after 1+ year)

500-600 USD

Progressive salary (after 5+ years)

800-1500 US

Main sectors

Car & Automative: Hospitality: Manufacturing

Where to study

Chea Sim University for Kamchaymear

DID YOU KNOW?

- The title of "Mechanic" can apply to almost anyone involved with the monitoring, installation, maintenance and repair of mechanical devices.
- As vehicle technology improves, new tools must be purchased to attend to these vehicles.

Mr. Vuthy Hong **Workshop Supervisor** TATA International Cambodia

លោក ហង វទី អ្នកមើលការខ្មុំសត្រូវរោងជាង កែមហ៊ុន TATA International Cambodia

ជាងពីរឆ្នាំកន្លងទៅ ខ្ញុំបានបម្រើការងារនៅក្រុមហ៊ុន TATA International Cambodia ដែលផ្គត់ផ្គង់ត្រាក់ទ័រនៅលើទីផ្សារ។ បច្ចុប្បន្ន ខ្ញុំគឺជាអ្នកមើលការខុសត្រូវនៅរោងជាង។ មុនកាន់តួនាទីនេះ ខ្ញុំគឺជាជាង់ម៉ាស៊ីនិធម្មតាម្នាក់ ដែលជួសជុលនិងថែទាំងរថយន្តត្រាក់ទ័រ អ៊ែស្តាវ៉ាទ័រនិងគ្រឿងយន្តធន់ធន់ផ្សេងៗទៀត។

ការប្តូរការងារមកធ្វើការនៅក្រុមហ៊ុន TATA International មានន័យ ខ្លាំងណាស់សម្រាប់ខ្ញុំ។ ក្រៅពីទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ការងារពី ក្រុមហ៊ុនពហុជាតិ ខ្ញុំក៏មានគំនិតចឹងផ្ដល់ឲ្យប្រទេសកម្ពុជានូវអ៊ីដែល ចាំបាច់ដូចជាគ្រឿងយន្តសម្រាប់វិស័យកសិកម្មជាដើម្ម។ សំខាន់បំផុត ប្រទេសកម្មជាគឺជាប្រទេសកសិកម្ម។

ខ្ញុំមើលការខុសត្រូវរោងជាងត្រាក់ទ័រ ជាកន្លែងធ្វើការជួសជុលត្រាក់ទ័រ។ ត្តិនាទីចម្បង់របស់ខ្ញុំនៅពេលនេះ គឺថែទាំត្រាក់ទំរឹថ្មីនិងការប្រគល់ជូន មានន័យថា ធ្វើការត្រួតពិនិត្យមុនពេលប្រគល់ជូនអតិថិជន។ មានកិច្ច ការជាច្រើននៅរោងជាង ហើយវ៉ាតែងតែខុសគ្នាពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ។ នេះគឺជាអ្វីដែលខ្ញុំពេញចិត្តបំផុតនៅក្នុងការងារបេសខ្ញុំ។ ការធ្វើឲ្យ ប្រាកដថា អតិថិជនទទួលបានគ្រឿងយន្តស្របទៅតាមស្តង់ដារដែល ចង់បាននិងទាន់ពេលវ៉េលនោះ គឺជាបញ្ហាដែលខ្ញុំពេញចិត្តប្រឈមមុខ ដោះស្រាយរៀងរាល់ថ្ងៃ។

ដើម្បីពង្រឹងជំនាញរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំទទួលយកការបណ្តុះបណ្តាលនៅរោង ចក្រត្រាក់ទ័រនៅប្រទេសឥណ្ឌាកាលពីឆ្នាំមុន។ ការធ្វើរបបនេះធ្វើឲ្យខ្ញុំ អាចបង្កើនចំណេះដឹងអំពីត្រាក់ទ័រហើយពេលត្រឡប់មកវិញ ខ្ញុំអាចចែករំលែកចំណេះដឹងនេះជាមួយក្រុមការងាររបស់ខ្ញុំ ដើម្បីធ្វើឲ្យ ប្រាកដថា យើងទាំងអស់គ្នាមានចំណេះដឹងប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ហើយអាចផ្តល់សេវាប្រស៊ើរបំផុតតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។ ខ្ញុំជឿថា តាមរយៈការពង្រឹងសមត្ថភាពនៅកន្លែងធ្វើការងារ ខ្ញុំអាចបោះជំហាន ទៅមុខទៀតជាមួយនឹងអាជីពការងាររបស់ខ្ញុំជាមួយក្រុមហ៊ុននេះ។

សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាកំពុងរីកចម្រើនហើយយើងអាចមើលឃើញថា សព្ទថ្ងៃ នេះ ក្រុមហ៊ុនថេយន្តនិងក្រុមហ៊ុនត្រាក់ទ័រជាច្រើនកំពុងចូលមក។ តម្រូវការជាងម៉ាស៊ីននិងអ្នកបច្ចេកទេសដែលមានសមត្ថភាពនឹងបន្ទ កើនឡើងហើយឱកាសសម្រាប់ពួកគេដើម្បីពង្រីកខ្លួននិងចាប់ផ្ដើម បង្កើតរោងជាងផ្ទាល់ខ្លួនក៏ដូចគ្នាដែរ។ យោបល់បេស់ខ្ញុំចំពោះអ្នកដែល ចង់ក្លាយជាជាងម៉ាស៊ីនគឺ ត្រូវឆ្លងកាត់ការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស ត្រូវចិងចាំទ្រឹស្តី ទទួលបទពិសោធន៍និងជំនាញដោយផ្ទាល់ ជម្នះបញ្ហា ប្រឈមច្រើនតាមដែលអាចធ្វើទៅបាននិងពង្រឹងជំនាញកាសាអង់គ្លេស

Scholarship Guide

Higher education is crucial for students looking to break employment barriers, however it has not always been accessible to the large portion of students who do not have the financial backing for full tuition. The same is true for students who need to go abroad to study in their chosen fields.

The Cambodian government has taken significant steps to ensure that higher education opportunities are more accessible to its graduating high-school students. Between 2009 and 2013, student enrolment climbed to 207,000, and scholarship grants reached 4,200. There are also various scholarship options available via foreign governments to study aborad. Here is a scholarship guide to help your search:

Chevening Scholarship Programme

The UK has played an active role in supporting the development of young Cambodian leaders since 1993 through its Chevening award scheme. To date, 96 students have received this scholarship to study in the UK. The global programme was set up in 1983 to offer future leaders, decision makers and influencers of the business world the opportunity to access world renowned universities that will give them extensive networking opportunities while allowing them to develop their skills within a new culture and among a diverse group of people. The Chevening scholarship is aligned with Cambodia's push for STEM-oriented careers. While the program is open to any subject, British Ambassador Bill Longhurst says students looking to study STEM subjects would be particularly welcomed.

Studies: One-year post-graduate studies (Master's Degree)

Subject: Any – focus on: STEM; Climate Change; Education Management; Environment Management; Infrastructure; Public Administration; Urban Planning

English requirements: 6.5 IETLS / 79 TOEFL iBT

Scholarship Benifits: Full university tuition; monthly stipend; travel cost to and from the UK; visa fees

Fun fact: In 2015, the British Embassy selected 16 of Cambodia's brightest post-graduates, four-times the number of students in 2014.

How to apply:

http://www.chevening.org/apply

More information:

http://www.chevening.org/cambodia

Other notable scholarships

Fulbright Scholarships:

http://cambodia.usembassy.gov/fulbright announcement.html

The New Zealand Aid Program:

https://www.mfat.govt.nz/en/aid-and-development/scholarships/eligible-countries-and-regions/cambodia-scholarships

EU - Erasmus Mundus Scholarship Program:

http://eeas.europa.eu/delegations/cambodia/more info/study in the eu/scholarships/index en.htm

Australia Awards Scholarship

About: The Australia Award Scholarship aims to provide students from developing countries the opportunity to undertake university studies in Australia. Since reopening its programme in Cambodia in 1994, Australia has welcomed more than 600 Cambodian students through the Australia Awards Scholarship.

Studies: Post-graduate studies (Master's Degree)

Subject: Any – focus on: Infrastructure; Agriculture; Health; Education Management; Trade.

English requirements: 6.5 IETLS or TOEFL equivalent

What does the scholarship cover: Full university tuition; housing allowance; basic medical insurance; monthly living stipend; travel cost to and from Australia.

How to apply:

http://dfat.gov.au/people-to-people/australia-awards/Pages/how-to-apply-for-an-australia-awards-scholarship.aspx

Fun fact: Approximately 50 Australia Awards are available to Cambodians for postgraduate studies in Australia every year.

More information:

http://www.australiaawardscambodia.org/

French Government Scholarship (BGF)

About: With more than 288,000 foreigners attending French universities in 2013, France is the third leading recipient of foreign students, behind the US and the UK. France is the 2nd biggest destination for Cambodian students, behind Thailand, with about 600 Cambodian students going there to study each year.

Studies: Postgraduate studies (Master's Degree) and doctoral studies (PhD.)

Subject: Any - focus on: Engineering Science; Agronomy; Health; Law; Social Sciences; Languages and Literature; Tourism; Architecture and Urban Development

French requirements: Minimum DEFL B2

What does the scholarship cover: Full university tuition; housing allowance; basic medical insurance; monthly living stipend; travel cost to and from France: enrolment fees

Fun fact: Each year, the French government allocates 500,000 euros in scholarship funds to the French Embassy in Cambodia.

How to apply: www.institutfrancais-cambodge. com www.ambafrance-kh.org http://www. ambafrance-kh.org/-Etudes-en-France-

More information:

http://www.ambafrance-kh.org/Espace-Campus-France%E2%80%8B%E2%80%8B-un-lieu

ការណែនាំសម្រាប់អាហារូបករណ៍

ថ្នាក់ឧត្តមសិក្សាគឺសំខាន់ណាស់សម្រាប់និស្សិតដែលចង់ជម្នះឧបសគ្គក្នុងការស្វែងរកការងារធ្វើ។ ទោះបីជាយ៉ាងណា មានសិស្ស និស្សិតមួយភាគ ជំមិនអាចទទួលបានការសិក្សាថ្នាក់ឧត្តម ដោយសារពួកគេគ្មានការគាំទ្រ ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ថ្ងៃសិក្សាពេញលេញ។ ពិតណាស់ ករណីនេះគឺដូចគ្នាទៅនឹងនិស្សិតដែលចង់ទៅបរទេសសិក្សាមុខវិជ្ជាដែលបានជ្រើសរើស។ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានបោះជំហានគួរឲ្យកត់សម្គាល់ដើម្បីធ្វើឲ្យសិស្សដែលទើបបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់វិទ្យាល័យ ទទួលបានឱ្យកាសសិក្សាថ្នាក់ឧត្តម។ វ៉ាងឆ្នាំ២០០៩ ដល់ឆ្នាំ២០១៣ ចំនួននិស្សិតចុះឈ្មោះកើនដល់ ២០៧.០០០នាក់ ហើយការផ្តល់អាហារូបករណ៍កើនដល់៤.២០០កន្លែង។ មានអាហារូបករណ៍ផ្សេងៗទៀតត្រូវបានផ្តល់ជូនដោយដោកិបាល បរទេស ដើម្បីទៅសិក្សានៅប្រទេសរបស់គេ។

យើងសមណែនាំកម្មវិធីអាហារូបករណ៍ខ្លះ ដើម្បីជួយដល់ការស្រាវជ្រាវរបស់អ្នក:

អាហារូបករណ៍ Chevening Scholarship Program

អំពីអាហារូបករណ៍: ចក្រភពអង់គ្លេសបានរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការគាំទ្រការអភិវឌ្ឍមេដឹកនាំវ័យក្មេងកម្មជាចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៣ តាមរយៈគម្រោងផ្តល់អាហារូបករណ៍ Chevening។ មកទល់ពេលនេះ និស្សិត៩៦ រូបបានទទួលអាហារូបករណ៍នេះ ហើយសិក្សានៅចក្រភពអង់គ្លេស។ កម្មវិធីនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ១៩៨៣ ដើម្បីផ្តល់ឱកាសដល់អនាគតមេដឹកនាំ អ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រេច និងអ្នកមានឥទ្ធិពលក្នុងវិស័យជំនួញ បានចូលសិក្សានៅតាមមហាវិទ្យាល័យល្បីៗក្នុងពិភពលោកដែលផ្តល់ ឲ្យពួកគេនូវឱកាសទំនាក់ទំនង ដ៏ទូលំទូលាយ ក៏ដូចជាជួយពួកគេបង្កើនជំនាញតាមរយៈវប្បធម៌ថ្មី និងក្រុមមនុស្សផ្សេងៗ។

អាហារូបករណ៍ Chevening គឺស្របតាមការជំរុញរបស់ប្រទេសកម្មជាឲ្យនិស្សិតចាប់យកអាជីពការងារដែលមានជំនាញ វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកទេស ិរិស្តកម្ម និងគណិតវិទ្យា។ ស្របពេលដែលកម្មវិធីអាហារូបករណ៍នេៈ បើកចំហចំពោះបេក្ខជនទាំងអស់ ឯកអគ្គរាជទូតអង់គ្លេស ប៊ីល ឡុងហ្នើស (Bill Longhurst) មានប្រសាសន៍ថា និស្សិតដែលចង់សិក្សាមុខវិជ្ជា វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកទេស វិសុកម្ម និងគណិតវិទ្យាត្រូវបានស្មាគមន៍ជាពិសេស។

ការសិក្សា: ការសិក្សាថ្នាក់ក្រោយឧត្តមសិក្សារយៈពេលមួយឆ្នាំ (ថ្នាក់អនុបណ្ឌិត)

មុខវិជ្ជា: ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ; គ្រប់គ្រងអប់រំ ; គ្រប់គ្រងបរិស្ថាន ុហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ; រដ្ឋបាលសាធារណៈ ; វិទ្យាសាស្ត្របច្ចេកទេស វិស្តកម្ម និងគណិតវិទ្យា ; ផែនការក្រុង។

ភាសាអង់គេស: 6.5 IETLS / 79 TOEFL iBT

អាហារូបករណ៍រ៉ាប់រងលើ: ថ្ងៃសិក្សាពេញលេញ ; ប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំខែ ុ ថ្ងៃចំណាយលើការធ្វើដំណើរទៅមកចក្រភពអង់គ្លេស ; ថ្ងៃទិដ្ឋាកា។

ចំណុចគួរឲ្យចាប់អារម្មណ៍: ឆ្នាំ២០១៥ ស្ថានទូតអង់គ្លេសបានជ្រើស រើសនិស្សិតថ្នាក់ក្រោយឧត្តមសិក្សាឆ្នើម១៦នាក់ គឺស្មើនឹង បួនដងនៃចំនួននិស្សិតដែលត្រូវបានជ្រើសរើសក្នុងឆ្នាំ២០១៤។

ការដាក់ពាក្យ: http://www.chevening.org/apply

ព័ត៌មានបន្ថែម: http://www.chevening.org/cambodia

អាហារូបករណ៍សំខាន់ៗផ្សេងទៀត

Fulbright Scholarships:

http://cambodia.usembassy.gov/fulbright_announcement.html

The New Zealand Aid Program:

http://www.mfat.govt.nz/en/aid-and-development/scholarship/eligible-countries-and-regions/cambodia-scholarships

EU - Erasmus Mundus Scholarship

http://eeas.europa.eu/delegations/cambodia/more_info/study_in_the_eu/scholarship/index_en.htm

អាហារូបករណ៍ Australia Awards Scholarship

អំពីអាហារូបករណ៍: កម្មវិធីអាហារូបករណ៍ Australia Award Scholarship មានបំណង់ផ្តល់ឱកាសដល់និស្សិតមកពីបណ្តា ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឃទទួលបានការសិក្សានៅមហាវិទ្យាល័យក្នុងប្រទេសអូស្រាលី។ ចាប់តាំងពីប្រទេសអូស្រាលីបើកកម្មវិធីនេះឡើងវិញនៅប្រទេស កម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ១៩៩៤មក អូស្ត្រាលីបានទទួលនិស្សិតកម្ពុជាជាង៦០០នាក់តាមរយៈកម្មវិធីអាហារូបករណ៍ Australia Awards Scholarship នេះ។

ការសិក្សា: ការសិក្សាថាក់ក្រោយឧតមសិក្សា (ថ្នាក់អនបណ្ឌិត) មុខវិជ្ជា: ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ; កសិកម្ម ; សុខាភិបាល ; គ្រប់គ្រងអប់រំ ; ពាណិជ្ជកម្ម។

ភាសាអង់គ្លេស: 6.5 IETLS ឬ TOEFL

អាហារូបករណ៍រ៉ាប់រង: ថ្លៃសិក្សាពេញលេញនៅសាកលវិទ្យាល័យ ; ប្រាក់ខ្មប់តមលើការសាក់នៅ ; ការបានារ៉ាប់រងសខភាពជាមលដាន ; ប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំខែ ; ថ្ងៃធ្វើដំណើរទៅមក។

ការដាក់៣ក្យ

http://dfat.gov.au/people-to-people/australia-awards/ Pages/how-to-apply-for-an-australia-awards-scholarship.

ចំណុចគួរឲ្យចាប់អារម្មណ៍: អាហារូបករណ៍ Australia Awards ប្រហែល៥០កន្លែង ត្រូវបានផ្តល់ជូននិស្សិតកម្ពុជា ដើម្បីសិក្សាថ្នាក់ ក្រោយឧត្តមសិក្សានៅប្រទេសអូស្រ្តាលីរៀងរាល់់ឆ្នាំ។

ព័ត៌មានបន្ថែម: http://www.australiaawardscambodia.org/

អាហារូបករណ៍ French Government Scholarship (BGF)

អំពីអាហារូបករណ៍: មាននិស្សិតជាង២៨.៨០០០ នាក់បានចូលសិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យបារាំងក្នុងឆ្នាំ២០១៣។ បារាំងគឺជា ប្រទេសនាំមុខគេទី៣ ដែលទទួលនិស្សិតបរទេសមកសិក្សា បន្ទាប់ពីអាមេរិក និងអង់គ្លេស។ បារាំងគឺជាគោលដៅធំបំផុតទី២ សម្រាប់និស្សិតកម្ពុជា បន្ទាប់ពីប្រទេសថៃ ហើយនិស្សិតកម្ពុជាប្រហែល៦០០នាក់ បានទៅសិក្សានៅទីនោះរៀងរាល់ឆ្នាំ។

ការសិក្សា: ថ្នាក់ក្រោយឧត្តមសិក្សា (អនុបណ្ឌិត) និងការសិក្សាថ្នាក់បណ្ឌិត (PhD.)

មុខវិជ្ជា: វិទ្យាសាស្ត្រវិស្វកម្ម ; ក្សេតសាស្ត្រ ; សុខាភិបាល ; ច្បាប់ ; វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម; ភាសា និងអក្សសោស្ត្រ ; ទេសចរណ៍ ; ស្ថាបត្យកម្ម និងការអភិវឌ្ឍទីក្រង។

ភាសាបារាំង: ទាបបំផុតត្រឹម DEFL B2

អាហារូបករណ៍រ៉ាប់រងលើ: ថ្លៃសិក្សាពេញលេញ ; ប្រាក់ឧបត្ថម្ន សម្រាប់ការស្នាក់នៅ ; ការធានារ៉ាប់រងសុខភាពជាមូលដ្ឋាន ; ប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំខែ ; ថ្ងៃធ្វើដំណើរទៅមក ; ថ្ងៃចុះឈ្មោះ។

ចំណុចគួរឲ្យចាប់អារម្មណ៍: រៀងរាល់ឆ្នាំ រដ្ឋាភិបាលបារាំងបានលៃលកប្រាក់ ៥០.០០០០យូរ៉ូ សម្រាប់មូលនិធិអាហារូបករណ៍ ដល់ស្ថានទូតបារាំងប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា។

www.institutfrancais-cambodge.com www.ambafrance-kh. org http://www.ambafrance-kh.org/-Etudes-en-France-

http://www.ambafrance-kh.org/Espace-Campus-France%E2%80%8B%E2%80%8B-un-lieu

British Embassy Phnom Penh

#27-29 Street 75 Srass Chak, Daun Penh, <u>Phnom</u> Penh, Cambodia

www.gov.uk/world/cambodia

Email: ukincambodia@fco.gov.uk Telephone: +855 (0) 23 427124 Fax: +855 (0) 23 427125

Follow us on Facebook: British Embassy in Cambodia
Follow us on Twitter: @ukincambodia